

ESTRATÈGIA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL PARTICIPATIU DE MALLORCA PER AL PERÍODE 2023 - 2027

GRUP D'ACCIÓ LOCAL ASSOCIACIÓ MALLORCA RURAL

Juliol 2023

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. GRUP D'ACCIÓ LOCAL.....	5
3. DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA PRÈVIA DE L'ENTITAT EN EL DISSENY, EL DESENVOLUPAMENT I L'APLICACIÓ DE PROJECTES I PROGRAMES DE DESENVOLUPAMENT RURAL, AIXÍ COM DELS RESULTATS OBTINGUTS	6
4. MECANISMES I ORGANITZACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA	9
4.1 Mecanismes i organització de la participació ciutadana aplicats en el procés de disseny de l'Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu en cadascuna de les fases principals, incloent-hi els resultats i el grau de participació assolida	9
4.2 Mecanismes i organització de la participació ciutadana previstos per al seguiment i l'avaluació de l'Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu.....	13
5. DESCRIPCIÓ GENERAL DE LA ZONA LEADER	14
6. DESCRIPCIÓ DE LA ZONA DES DEL PUNT DE VISTA GEOGRÀFIC, ADMINISTRATIU, SOCIOECONÒMIC I MEDIAMBIENTAL	14
7. DIAGNÒSTIC I ANÀLISI DAFO	16
7.1 Anàlisi quantitatiu	16
Demografia	16
Economia.....	17
Territori i medi ambient	23
7.2 Anàlisi qualitatiu.....	37
Necessitats identificats pels agents del territori.....	37
Necessitats identificats pels agents institucionals	38
Oportunitats identificades pels agents del territori.....	40
Oportunitats identificades pels agents institucionals	41
7.3 DAFO	43
8. DESCRIPCIÓ DE L'EDLP 2023-2027.....	44
8.1. Objectius temàtics de l'EDLP 2023 – 2027	47
8.2. Abordatge dels objectius i necessitats del PEPAC 2023-2027 des de l'EDLP 2023-2027 .	53
9. PROJECTES I ACTUACIONS DE L'EDLP 2023-2027.....	57
9.1. Fitxes de projectes propis, de cooperació i actuacions temàtiques.....	57
DIAGNÒSTIC I PLA ESTRATÈGIC DIGITAL	58
DINAMITZACIÓ DE XARXES DE TREBALL	59
PROGRAMA DE SUPORT A L'EMPRENEDORIA AMB FINANÇAMENT LEADER.....	60
IDENTITAT LOCAL.....	61
DEL CAMP A L'ESCOLA	63
POSSEM EN VALOR EL NOSTRE CAMP.....	64
SECTOR AGRARI EN FEMENÍ	65
EL CAMP COM COSA DE JOVES	66
LIVING LAB A L'AGRICULTURA ECOLÒGICA	68
ECONOMIA CIRCULAR A LES EXPLOTACIONS	70
AIGÜES REGENERADES.....	71
CONSERVACIÓ I MEJORA DEL PATRIMONI RURAL	72

10. RELACIÓ ENTRE MATRIU DAFO, REPTES, OBJECTIUS, PROJECTES I ACTUACIONS PREVISTES	73
11. PLA DE FINANÇAMENT INDICATIU	75
12. PLA D'INDICADORS	77
13. MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ	83
13.1. Quantificació dels indicadors de resultat adaptats als indicadors del PEPAC	83
14. COMPLEMENTARIETAT AMB ALTRES FONDS	89
15. MITJANS I MECANISMES PER A LA IMPLEMENTACIÓ	92
15.1. Mitjans humans i materials	92
15.2. Procediments de gestió	95
16. IMPLANTACIÓ TERRITORIAL	98
17. ANNEX	101
17.1. Annex I: plantilla per al seguiment dels indicadors	101

1. INTRODUCCIÓ

Aquest document correspon a l'Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu de Mallorca per al període 2023-2027 (d'ara endavant EDLP 2023-2027) elaborada pel Grup d'Acció Local Associació Mallorca Rural seguint les directrius de la metodologia LEADER, en el marc previst pel Pla Estratègic de la PAC (Política Agrària Comuna) 2023-2027 (d'ara endavant PEPAC). L'àmbit territorial d'actuació d'aquest GAL el constitueixen les zones rurals de l'illa de Mallorca, establertes com a tals en aquest Pla.

Es tracta d'una estratègia de desenvolupament participatiu que té com a objectiu **potenciar el sector agrari i agroalimentari de la zona LEADER** sota paràmetres de **sostenibilitat econòmica, social i ambiental** que incideixin en una **competitivitat** més gran, la **visibilització** positiva del sector i l'**adaptació** al canvi climàtic, apostant per *la igualtat d'oportunitats i l'ocupació per a dones i joves, el treball col·laboratiu i la transferència de coneixement, la professionalització i tecnificació del sector, i la inclusió de paràmetres d'innovació per a la posada en valor, protecció i gestió dels recursos naturals i endògens*, com a àrees estratègiques d'actuació.

Neix per donar resposta a les necessitats territorials i dificultats estructurals del territori. S'alinea amb tots els objectius específics de la PAC i en especial, el número vuit "*promoure l'ocupació, el creixement, la igualtat de gènere, inclosa la participació de les dones a l'agricultura, la inclusió social i el desenvolupament local a les zones rurals així com la bioeconomia circular i la silvicultura sostenible*", i es complementària amb les intervencions d'altres programes i mesures que s'apliquen al territori.

Per a aquest nou període, el sondeig sobre les expectatives de l'EDLP 2023-2027 per part dels agents en actiu del territori ofereix una **visió cap a la innovació**, buscant que sigui una estratègia amb un fort **component cohesionador i efecte vertebrador sobre el sector agrari i el territori rural**. Amb l'objectiu final de convertir-se en **punt de partida per assolir la transformació efectiva i duradora del sector en el temps, de forma coordinada**, donant respostes a l'**emergència climàtica**.

En paraules dels agents socials i econòmics que han participat en la seva elaboració "*aquesta estratègia ha de concretar les accions que serveixin perquè la zona rural de Mallorca pugui créixer, amb intervenció tant des de l'àmbit públic com privat*".

duradora innovadora
transformadora
senzilla útil efectiva diferencial
vertebradora

Expectatives de l'EDLP 2023-2027 pels agents que han participat a la seva elaboració. Font: elaboració pròpia

Per tot això, aquesta Estratègia **compleix amb els principis de la metodologia LEADER**: la intervenció des de l'àmbit publico-privat, l'aposta per la multisectorialitat i les actuacions integrades, el treball en xarxa i de cooperació amb altres territoris, la innovació en el context local com a pilar estratègic d'acció, i l'enfocament ascendent, partint d'un procés participatiu i consensuat.

2. GRUP D'ACCIÓ LOCAL

El Grup d'Acció Local **Associació Mallorca Rural** (d'ara endavant GAL) va ser constituït l'any 2002 per iniciativa conjunta del Consell de Mallorca, la Unió de Cooperatives Agràries Balears (UCABAL) i l'Associació de Finques d'Agroturisme de Mallorca.

Des de llavors, la signatura dels diferents convenis de col·laboració amb el Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA), empresa pública adscrita a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de les Illes Balears, li ha permès desenvolupar la seva activitat per els diferents períodes en el marc del programa LEADER.

L'any 2023 comptava amb **trenta-nou entitats sòcies de l'àmbit públic**, compostes pels ajuntaments de la zona LEADER i el Consell Insular de Mallorca, i **quaranta-set entitats del sector privat** (associacions, cooperatives, federacions, fundacions, unions i altres agrupacions relacionades amb el desenvolupament rural).

Grup d'Acció Local Associació Mallorca Rural

G57123549

Associació sense ànim de lucre

C/ Guillem Bujosa Rosselló, 1A (Polígon Industrial de Son Llaüt) 07320 Santa Maria del Camí (Mallorca)

(+34) 689 649 978

info@mallorcarural.cat

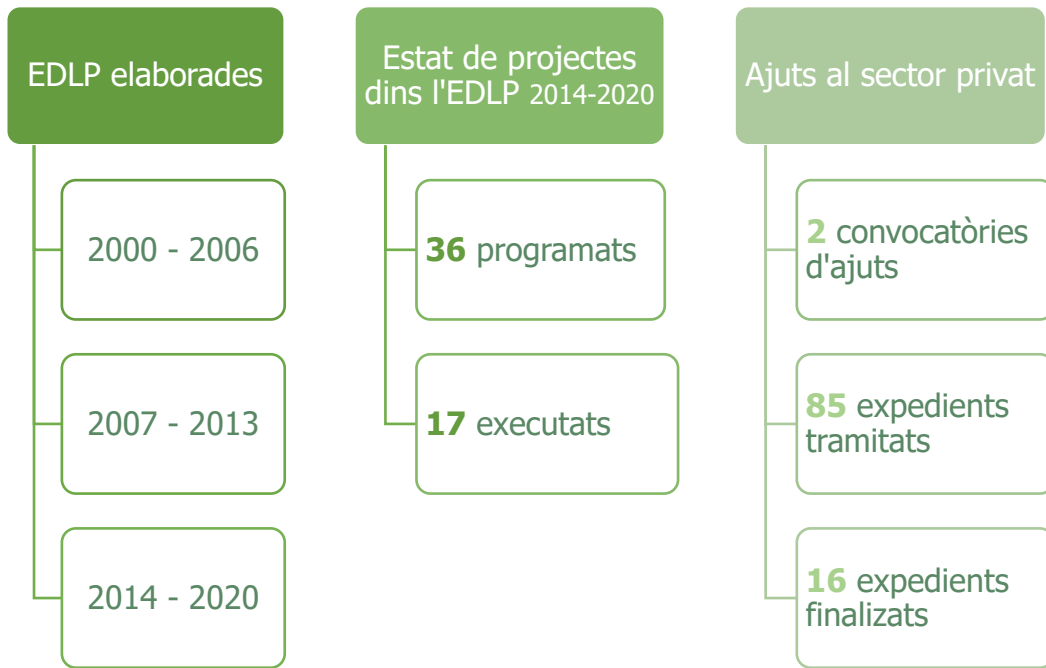
www.mallorcarural.cat

3. DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA PRÈVIA DE L'ENTITAT EN EL DISSENY, EL DESENVOLUPAMENT I L'APLICACIÓ DE PROJECTES I PROGRAMES DE DESENVOLUPAMENT RURAL, AIXÍ COM DELS RESULTATS OBTINGUTS

L'Associació Mallorca Rural posseeix experiència en l'elaboració i la implementació de les estratègies i iniciatives en el marc del programa LEADER per als períodes 2000-2006, 2007-2013, i 2014-2020. Seguint la metodologia participativa, l'entitat ha promogut així l'elaboració i l'execució de projectes destinats al desenvolupament rural, amb una atenció especial a l'àmbit agrari i la generació d'ocupació a tot el territori.

En l'execució de l'EDLP 2014-2020, prorrogada fins 2022, l'Associació ha impulsat 36 projectes programats dins l'EDLP dels diferents ajuntaments de la zona LEADER, i ha concedit subvencions per un import de 811.216,92 €. El resultat al moment del començament d'elaboració de la present EDLP 2023-2027 és que 17 dels ajuntaments han executat el seu projecte.

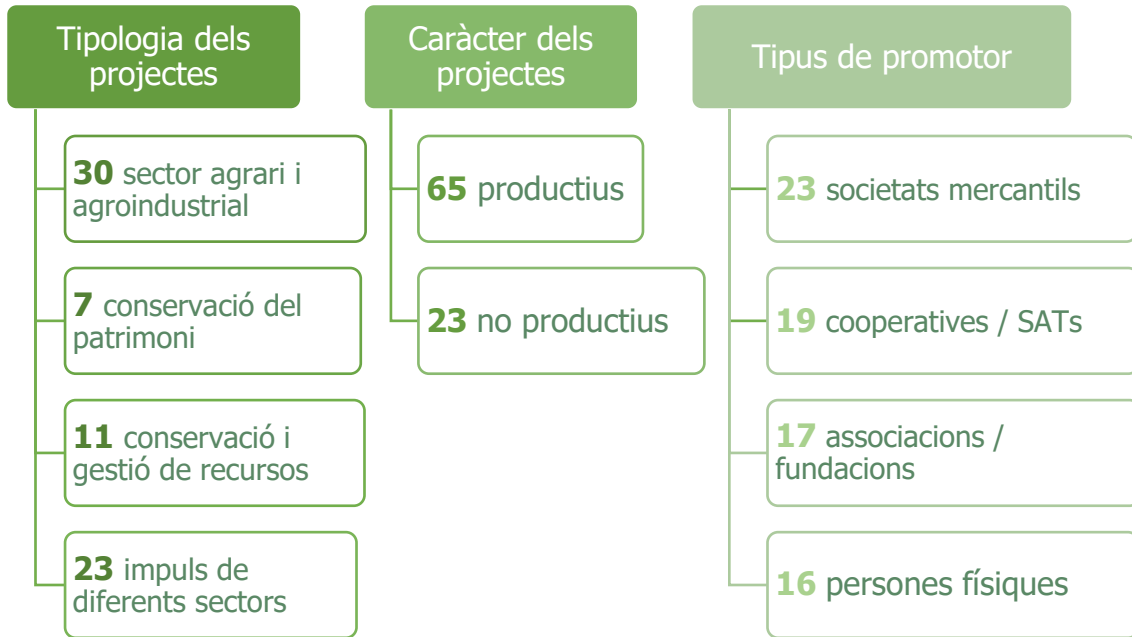
Per l'àmbit del sector privat dins la zona LEADER, s'han publicat dues convocatòries d'ajuts amb un pressupost de 835.288 € en l'any 2020 i 350.00 € en el any 2022. En el moment d'elaboració de la present EDLP 2023-2027 porten concedits 343.690,96 €. La resta encara pendent de concessió per motius diversos. En el marc d'aquestes dues convocatòries s'han tramitat a més 85 expedients d'ajuda per recolzar projectes d'aquest sector, dels quals 16 han finalitzat l'execució.

Les convocatòries han anat dirigides a fomentar quatre mesures estratègiques:

1. Suport al sector agrari i agroindustrial, amb un total de 30 projectes
2. Suport a la conservació del patrimoni natural i cultural: un total de 7 projectes
3. Conservació i gestió sostenible de recursos naturals: un total de 11 projectes
4. Suport transversal a l'impuls de diferents sectors: un total de 23 projectes

Del total de projectes, 65 han estat productius i 23 no productius. En relació als promotors, 23 han estat societats mercantils, 19 cooperatives o SATS, 17 associacions/fundacions, i 16 persones físiques.

A l'any 2022, l'Associació posa en marxa un projecte propi "*Projecte Pilot per a l'estudi de la viabilitat de la llana d'ovella mallorquina aplicable al sector industrial*". Un projecte que pretén donar resposta al problema de la pèrdua total del valor econòmic de la llana i reforçar aquest sector en declivi. Les accions resultants a curt, mitjà i llarg termini contemplen la millora en la formació dels productors i productores, així com l'eficiència en la producció i el reforç d'implicació per part de l'administració regional. En aquests moments encara es troba en execució amb noves accions a partir del primer estudi elaborat que es consensua amb el Grup d'Actors Sectorial creat per la dinamització i coordinació de les accions.

També recentment l'entitat ha promogut el programa "*Rural'up Mallorca 2023*" com a iniciativa d'impuls a l'emprenedoria rural i sostenible a la zona LEADER, potenciant la cultura emprenedora innovadora en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Entre els seus objectius, el programa cerca donar suport a projectes relacionats amb la competitivitat del sector agrari i agroalimentari, la innovació productiva al medi rural, l'economia circular, el producte local i aprofitament de recursos endògens i naturals, l'eficiència energètica, la reutilització d'aigües regenerades per ús agrícola, i la posada en valor de varietats locals i races autòctons. Aquesta activitat ha estat finançada per Caixabank amb 15.000 €.

Projectes propis

1 projecte pilot per a *l'estudi de la viabilitat de la llana d'ovella mallorquina aplicable al sector industrial*

1 programa d'impuls a l'emprededoria *Rural'up*

4. MECANISMES I ORGANITZACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

4.1 Mecanismes i organització de la participació ciutadana aplicats en el procés de disseny de l'Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu en cadascuna de les fases principals, incloent-hi els resultats i el grau de participació assolida

La participació ciutadana ha estat el pilar principal i necessari en el procés d'elaboració de la present Estratègia. S'ha emplaçat a participar activament als **principals agents del territori rural mallorquí**, amb l'objectiu de fer possible la constitució d'una xarxa de treball sòlida, formada pel teixit públic i privat de la zona LEADER (entitats locals, cooperatives, associacions, institucions, centres formatius del territori, representants de sectors econòmics i privats), durant el procés d'elaboració de l'EDLP 2023-2027.

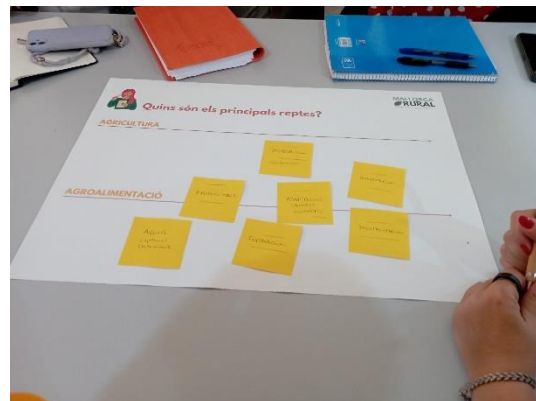
Aquesta participació s'inicià amb la realització d'una serie d'entrevistes als **representants de les institucions mallorquines** amb competència sobre el desenvolupament econòmic i social del territori rural de Mallorca. D'aquesta manera, al mes de març es va entrevistar al Director General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural del Govern Balear, i al Conseller Executiu de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell de Mallorca per conèixer la seva visió i el treball en marxa sobre el sector agrari i agroalimentari actualment.

Seguidament, les diferents fases d'elaboració de documentació tècnica han anat acompanyades de sessions de treball amb els agents locals de la zona rural de Mallorca:

En la **fase de diagnòstic** han estat organitzades dues sessions els dies 25 i 26 d'abril del 2023 al local municipal de Porreres, per tal d'identificar els principals reptes i oportunitats del territori. Entre les dues sessions han participat **trenta-dos representants de diferents entitats públiques i privades del sector, així com agents privats**: *Ajuntament de Banyalbufar, Ajuntament de Llubí, Ajuntament de*

Campanet, Illanatura – Fundació Es Garrover, Cambra de Comerç de Mallorca, MallorcActiva (Acelera Pime Rural i OAP rural), Fil de Bosc, N.D.S.C, Fundació Iniciatives del Mediterrani, Terapeutas, Ecoboulder serveis agroforestals, Cavalls de Vida, Mallorca Native, Direcció General de recursos hídrics, Mancomunitat Pla de Mallorca, Institut d'Innovació Empresarial, Unió de Cooperatives Agroalimentàries, Simbiotec, Associació de Ramaders de l'Ovella Roja Mallorquina, Flor de figa, The Studio Business, APAEMA, Parc de les Olors de Búger i Laboratori Química Ambiental (UIB), Grupo de Investivación en Química Analítica (UIB), Artifexbalear, Tragsatec, Son Pou de sa Majorala, Associació de Constructores de Balears, pagesos i nutricionistes.

Els resultats d'aquesta fase van ser la identificació dels reptes i oportunitats inclosos en aquesta Estratègia per al creixement sostenible en l'horitzó 2027.

Sessió d'identificació de reptes i oportunitats amb agents del territori, abril de 2023. Font: Mallorca Rural

De la mateixa manera, es va habilitar una **enquesta de participació en format online** per demanar la informació sobre els principals reptes i oportunitats a incloure a l'EDLP 2023-2027 per part de tots els agents que no van poder participar de forma presencial. En total es van obtenir **set respostes** que es van incloure al diagnòstic.

Des de Mallorca Rural hem començat a preparar la nova **Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu (2023-2027)** i ens agradaria comptar amb vosaltres en aquest procés.

(Descripción copiatada)

L'Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu (EDLP) és el full de ruta, a desplegar entre 2023 i 2027, **per fer de la zona rural de Mallorca un territori més viu, pròsper i actiu, social i econòmicament, innovador i sostenible**, en el marc del programa europeu LEADER.

El procés d'elaboració de l'EDLP ha de permetre **la identificació de reptes, la definició d'objectius i la selecció de projectes**, que seran compartits entre de les administracions locals, la ciutadania, les empreses i persones emprenedores, associacions, i d'altres entitats, públiques i privades, que formen part de la zona LEADER de Mallorca

4→ Quins són els principals reptes als quals s'enfronta el nostre territori? *

Escribe aquí tu respuesta...

Pulsa Shift + Enter para añadir un párrafo

Aceptar ✓

5→ Quines són les oportunitats del nostre territori per tal de ser més dinàmic, sostenible, inclusiu i innovador? *

Escribe aquí tu respuesta...

Pulsa Shift + Enter para añadir un párrafo

Aceptar ✓

Imatges del qüestionari per a la identificació de reptes i oportunitats, maig de 2023. Font: Mallorca Rural

Tot seguit, va tenir lloc **una tercera sessió** el dia 23 de maig al Centre BIT Raiguer de Inca, amb la finalitat d'identificar els principals objectius rectors d'aquesta estratègia, així com la identificació i la prioritització dels projectes estratègics per a l'abordatge dels principals necessitats territorials. En aquesta sessió han participat **dinou representants de les diferents entitats**: *Tramuntana XXI – Fundació Iniciatives del Mediterrani, UIB. Química Analítica Ambiental, Noma S.Microcoop, N.D.S.C, Asociación de parados emprenedores, Ajuntament de Llubí, Son Pou de sa Majorala, Fil de Bosc, Be Green be creative, JOANAR RG INVERSIONS SL, The Studio Business, Flor de figa, IDI – Institut de Desenvolupament Industrial, Lombriz Urbana, i Unió de Cooperatives Agroalimentàries.*

Sessió d'identificació de projectes amb agents del territori, maig de 2023. Font: Mallorca Rural

Els resultats d'aquesta fase han estat la identificació dels objectius i projectes propis continguts en l'EDLP 2023-2027.

De la mateixa manera, durant el procés d'elaboració es va mantenir contacte amb altres agents com els **grups d'acció local de Menorca i Eivissa i Formentera**, amb la finalitat de contrastar i complementar les idees de les respectives Estratègies, així com idear possibles actuacions en comú.

Finalment, el mes de juliol es va realitzar una sessió interna per a la revisió de l'esborrany de l'Estratègia en la qual van intervenir **membres de la Junta Directiva**: *equip intern del GAL Mallorca Rural, Ajuntament de Consell, Consell Insular de Mallorca, Unió de Cooperatives Agroalimentàries, Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears (UCTAIB), Federació de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM), Associació de Varietats Locals, Associació de la Producció Agrària Ecològica de Mallorca (APAEMA).*

El resultat de tot aquest treball va ser la matisació dels projectes propis i possibles línies d'ajudes identificades en l'EDLP 2023-2027.

4.2 Mecanismes i organització de la participació ciutadana previstos per al seguiment i l'avaluació de l'Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu

El procés de participació iniciat ha de seguir durant totes les fases d'implementació de l'EDLP 2023-2027, la qual cosa inclou la fase de seguiment i avaluació.

Per aquest motiu, **està previst convocar de forma anual els agents del sector agrari i agroalimentari**, així com a d'altres amb especialitat en el desenvolupament socioeconòmic i ambiental del territori mallorquí, i es realitzaran **sessions de treball i/o qüestionaris en format online** per avaluar de forma conjunta el progrés de l'Estratègia.

La finalitat serà analitzar tant el grau d'execució com l'impacte de l'Estratègia sobre el territori durant tot el període d'implementació establert. Per això, es treballarà sobre la revisió dels indicadors previstos en el capítol 12.

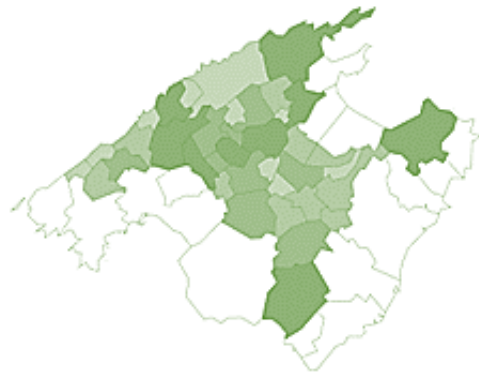
De forma paral·lela, aquestes sessions serviran per identificar les temàtiques no abordades en el moment d'elaboració (any 2023), així com per **recollir noves aportacions** dels agents sobre els àmbits tractats. Tot això ajudarà a reforçar les perspectives, intencions i actuacions contingudes en l'Estratègia, per garantir que s'adapta a les circumstàncies i necessitats dels propers anys, mantenint el principi que es tracta d'un document viu, flexible i obert.

Serà l'equip intern del GAL (gerència i administració) l'organisme encarregat tant de convocar els agents, com la dinamització de les sessions de treball, tal com estableixen les seves funcions i per ser els agents responsables de la implementació íntegra d'aquesta Estratègia.

5. DESCRIPCIÓ GENERAL DE LA ZONA LEADER

La zona LEADER aplega trenta-vuit municipis del conjunt rural mallorquí:

Alaró, Algaida, Ariany, Artà, Banyalbufar, Binissalem, Búger, Bunyola, Campanet, Campos, Consell, Costitx, Deià, Escorca, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Inca, Lloret de Vistalegre, Lloseta, Llubí, Mancor de la Vall, Maria de la Salut, Montuïri, Petra, Pollença, Porreres, Puigpunyent, Sa Pobla, Sencelles, Sant Joan, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Selva, Sineu, Sóller, Valldemossa, i Vilafranca de Bonany.

En total, **aglutina el 22% de la població** de l'illa de Mallorca (INE, 2022).

Aquesta zona es caracteritza per la implicació dels seus actius en el desenvolupament rural, treballant per **impulsar el territori en paràmetres de sostenibilitat climàtica, econòmica i social, reforçant les potencialitats pròpies de la zona en alineació amb les perspectives globals.**

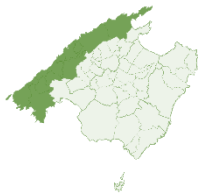
6. DESCRIPCIÓ DE LA ZONA DES DEL PUNT DE VISTA GEOGRÀFIC, ADMINISTRATIU, SOCIOECONÒMIC I MEDIAMBIENTAL

Aquesta zona LEADER, es troba **a l'illa de Mallorca**, la més extensa d'Espanya (3.640,11 km²) i la més poblada de l'arxipèlag balear (914.564 habitants el 2022) (INE, 2022). Amb una superfície de 183.065 ha, la zona LEADER **ocupa el 50,35% del total de superfície de l'illa** i el 36,97% del conjunt de les Illes Balears.

S'estén des de la zona del litoral oest cap a la depressió central. Les reduïdes dimensions de l'illa fan que la **distància entre els municipis rurals i els principals serveis siguin curtes**. El radi de distància respecte a la capital, Palma de Mallorca, va des dels 9,8 KM (Esporles) fins als 76 KM (Artà)

El caràcter insular ha estat històricament un dels principals factors condicionants del desenvolupament socioeconòmic de la zona, presentant una complexitat específica que ha tingut especial repercussió a les àrees rurals.

Els municipis del territori LEADER s'enquadren en una distribució polític territorial segons les comarques i mancomunitats de la **Tramuntana, el Raiguer, el Pla de Mallorca, el Migjorn, el Llevant i la mancomunitat del Nord**. Aquestes actuen com a entitats gestores de recursos a escala supralocal, seguint les directrius administratives del Consell Insular de Mallorca i el Govern de les Illes Balears.

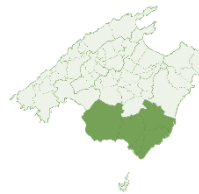
Comarca de
Tramuntana.
Font: INE, 2023

Comarca del Raiguer.
Font: INE, 2023

Comarca del Pla de
Mallorca.
Font: INE, 2023

Comarca del Migjorn.
Font: INE, 2023

Comarca de Llevant.
Font: INE, 2023

El clima és el típic de la zona mediterrània, amb períodes secs i calorosos durant l'estiu, i freds i humits durant l'hivern.

L'agricultura va ser la principal activitat econòmica fins a la dècada dels anys setanta, amb un pronunciat declivi a les dues dècades següents. **Actualment, el turisme és el principal motor de l'economia a tota l'illa.**

Aquesta zona rural conté un **patrimoni cultural immaterial extens**, associat a nombroses festes de caràcter popular, commemoratiu i religiós declarades d'interès cultural pel Consell de Mallorca. Del patrimoni històric destaquen els **jaciments arqueològics, construccions etnològiques, monuments i conjunts històrics** declarats Bé d'Interès Cultural.

L'arquitectura tradicional és testimoni de la influència històrica de les diferents cultures al seu pas per l'illa, especialment la romana i l'àrab. A més, les diferències geogràfiques de cada àrea, la zona de muntanya, central i meridional, han propiciat l'ús de materials locals com la pedra, la ceràmica i la fusta, oferint un estil constructiu i l'ús de tècniques funcionals i d'acord amb els recursos existents.

El català és la llengua cooficial juntament amb el castellà. Segons la darrera enquesta d'usos lingüístics de les Illes Balears (2014) a l'illa de Mallorca, el 67,3% de la població és catalanoparlant (InformeCAT, 2020). L'ús de la variant dialectal, **el**

mallorquí, s'estén a les zones rurals, presentant particularitats lingüístiques pròpies com a Pollença i Sóller.

7. DIAGNÒSTIC I ANÀLISI DAFO

7.1 Anàlisi quantitatiu

L'anàlisi quantitatiu s'ha efectuat atenent les darreres dades estadístiques de tots els municipis que formen part de la zona LEADER. Les indicadors que es mostren neixen dels indicadors de context proposats per a l'elaboració dels Plans Estratègics de la PAC 2023-2027 d'acord amb el *Reglament 2021/211 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen en relació amb l'ajuda als plans estratègics que han d'abordar els Estats membres en el marc de la Política Agrària Comuna (Plans Estratègics de la PAC), finançada amb càrrec al Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA) i al Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER)*, encara que de forma **adaptada al nostre context territorial**.

D'aquesta manera s'han configurat com resultat de la suma i/o la mitjana de les dades desagregades per municipis. Per a aquelles dades que no s'han trobat especificades per municipi, es mostren els indicadors insulars (Illa de Mallorca) i regionals (Illes Balears), oferint així una imatge descriptiva del conjunt del territori.

Demografia

Població

La **població al territori LEADER segueix una tendència creixent**, amb una **distribució entre homes i dones equitativa**, i un **major augment de població femenina** respecte a masculina a la darrera dècada.

Indicador (Municipis)	2022	2012	Claus	Font
Població total (en nombre de persones)	201.710	184.779	La població ha augmentat un 9,16% en els darrers 10 anys. Tan sols Deià, Escorca, Fornalutx i Sóller han disminuït la seva població en aquest període. Suposa el 22% de tota la població de l'illa de Mallorca	INE, 2022
Homes (en nombre)	100.909	93.127	El 50,03% son homes i el 49,97% dones	INE, 2022
Dones (en nombre)	100.801	91.652	La població femenina ha augmentat un 9,98% davant el 8,36% d'homes a la darrera dècada	INE, 2022

La densitat de població és inferior a la del conjunt de Mallorca i les Illes Balears. El territori LEADER posseeix un **gruix poblacional concentrat a la mitjana edat**, amb una **població estrangera inferior a la mitjana regional**, i uns **índexs de dependència i longevitat superiors a la mitjana de l'arxipèlag**.

Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Densitat de població (en nombre d'habitants per km ²)	126,70	La densitat de població és inferior a la del conjunt de Mallorca (252,46) i les Illes Balears (236,68). Els municipis amb extrems de densitat poblacional són Escorca (1,34) i Inca (584,88)	IBESTAT, 2022
Població de 16 a 64 anys (en %)	64,75	El gruix poblacional es concentra en el rang de mitjana edat o població en edat activa	IBESTAT, 2022
Població menor de 16 anys (en %)	15,88	L'índex d'envelliment (proporció de població més gran de 65 anys en comparació amb la població menor de 16 anys) és mitjà	IBESTAT, 2022
Població major de 64 anys (en %)	19,36		
Edat mitjana (en anys)	43,72	L'edat mitjana de la població és lleugerament superior a la de les Illes Balears (42,27) i inferior a la mitjana nacional (44,07). Les Illes Balears són la quarta comunitat autònoma amb l'edat mitjana més jove després de Ceuta, Melilla i Múrcia	INE, 2022
Índex de dependència	0,54	L'índex de dependència és lleugerament superior al total de Mallorca (0,48) i les Illes Balears (0,47)	IBESTAT, 2022
Índex de longevitat	0,17	L'índex de longevitat també és lleugerament superior al total de Mallorca (0,15) i les Illes Balears (0,14)	IBESTAT, 2022
Població estrangera (en %)	16,42	La població estrangera és lleugerament inferior a Mallorca (18,2%) i Illes Balears (18,87%). Els municipis amb major percentatge de població estrangera són Pollença i Porreres, davant de Consell i Mancor de la Vall.	IBESTAT, 2022

Economia

Taxa d'atur

La taxa d'atur entre els municipis del territori LEADER ha disminuït respecte a la darrera dècada. L'atur s'estén més entre les dones, i la taxa de decreixement és més lenta respecte als homes en els últims deu anys. Segons IBESTAT, al 2019 la renda bruta per càpita als municipis LEADER oscil·lava entre els 307.914 € (Pollença) i els 3.418 € (Escorca)

Indicador (Municipis)	2022	2012	Claus	Font
Taxa d'atur (mitjana anual del nombre de persones)	6.642,583	13.373,17	El nombre de persones a l'atur va disminuir un 50,33% respecte a la dècada anterior. Representa el 28,63% del total de les Illes Balears. Gener i febrer van ser els mesos amb la taxa més alta els anys 2022 i 2012. Juny i desembre van ser els mesos amb la taxa més baixa el 2022 i juliol i agost el 2012.	IBESTAT, 2023
Homes a l'atur (mitjana anual del nombre de persones)	2.785,917	7.123,25	El percentatge d'homes a l'atur és menor que el de dones (41,94% i 58,06%, respectivament). L'atur masculí va baixar més que el femení (60,89% i 38,29%)	IBESTAT, 2023
Dones a l'atur (mitjana anual del nombre de persones)	3.852,167	6.242,883		

Afiliacions a la Seguretat Social per sectors

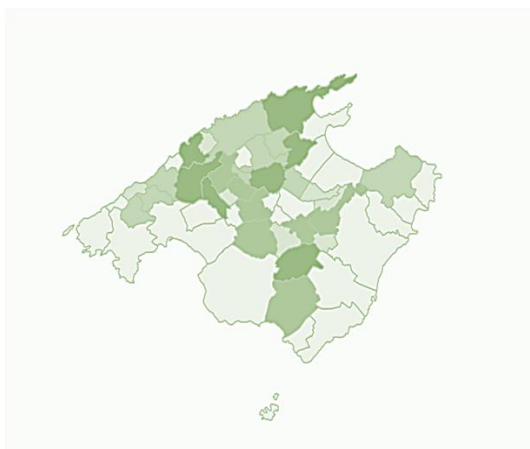
El sector agrari ha patit un descens d'afiliacions a la Seguretat Social a l'última dècada, davant l'augment en règim general, autònom i al mar. Els municipis que presenten una taxa d'afiliació més gran al sector agrari són Inca, Sa Pobla, Porreres i Campos. Amb més taxa d'afiliació a l'activitat marítima hi ha Sóller, Pollença, i Esporles.

Indicador (Municipis)	2022	2012	Claus	Font
Persones treballadores en règim general (en nombre)	33.416	21.439	El nombre d'afiliacions a la Seguretat Social en règim general va augmentar un 5,59% durant la darrera dècada. Representa el 9,66% del total de persones afiliades per a aquest règim a les Illes Balears (346.029)	SEGURIDAD SOCIAL, 2023
Persones treballadores en règim autònom (en nombre)	16.881	14.446	Les persones treballadores en règim autònom van augmentar un 1,68% en l'última dècada. Suposa el 17,77% del total de persones afiliades per a aquest règim a les Illes Balears (95.002)	SEGURIDAD SOCIAL, 2023
Persones treballadores a la llar (en nombre)	1.461	1.788	Les persones treballadores a la llar van baixar un 1,83% respecte a l'any 2012. Representa el 15,7% del total a les Illes Balears (9.308)	SEGURIDAD SOCIAL, 2023
Persones treballadores en sector agrari (en nombre)	853	906	El sector agrari va patir un descens del 5,85% respecte al nombre d'afiliacions durant la darrera dècada. Representa el 35,85% del total de les Illes Balears (2.379).	SEGURIDAD SOCIAL, 2023
Persones treballadores al mar (en nombre)	114	107	Les afiliacions al mar van augmentar un 6,54% . Suposa el 6,13% del total d'afiliacions de les Illes Balears (1.860).	SEGURIDAD SOCIAL, 2023

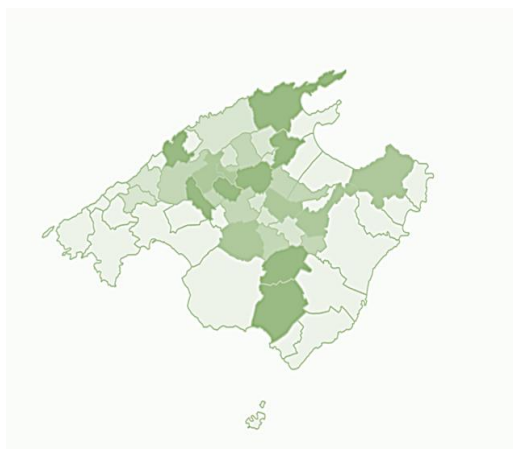
Empreses segons sectors

Hi predominen les empreses del sector serveis, la construcció, l'hostaleria i la indústria, davant de l'agricultura, la pesca, el transport i l'emmagatzematge.

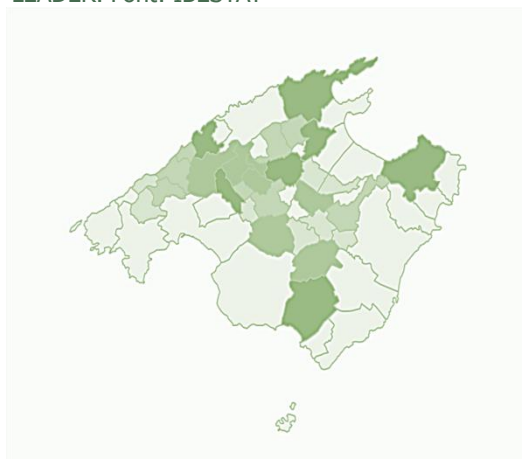
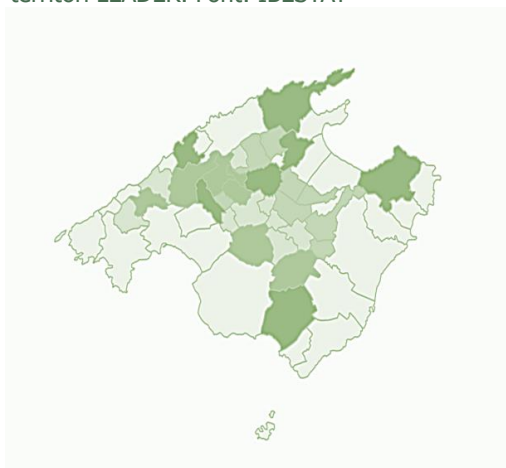
Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Empreses de serveis (en nombre)	3.805	Les empreses destinades a serveis constitueixen el 52,74% del total d'empreses a la zona LEADER	IBESTAT, 2023
Empreses de construcció (en nombre)	1.227	La construcció representa el 17% del total d'empreses a la zona LEADER	IBESTAT, 2023
Empreses d'hostaleria (en nombre)	1.125	L'hostaleria constitueix el 15,59% del total d'empreses a la zona LEADER	IBESTAT, 2023
Empreses d'indústria (en nombre)	516	La indústria suposa el 7,15% del total d'empreses a la zona LEADER	IBESTAT, 2023
Empreses d'agricultura i pesca (en nombre)	355	El sector agrícola i pesquer representa el 4,92% del total d'empreses a la zona LEADER	IBESTAT, 2023
Empreses de transport i emmagatzematge (en nombre)	187	El transport i l'emmagatzematge suposa el 2,59% del total d'empreses a la zona LEADER	IBESTAT, 2023

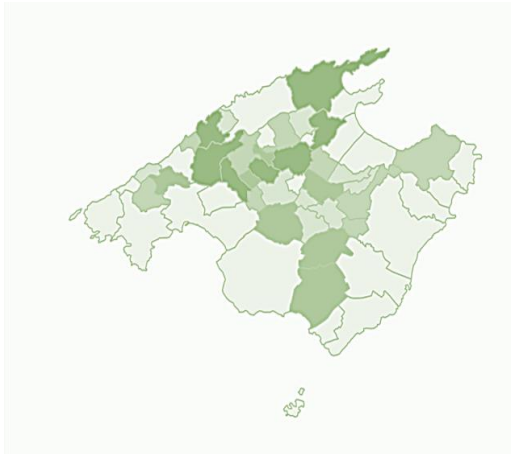
Distribució de les empreses d'agricultura i pesca al territori LEADER. Font: IBESTAT

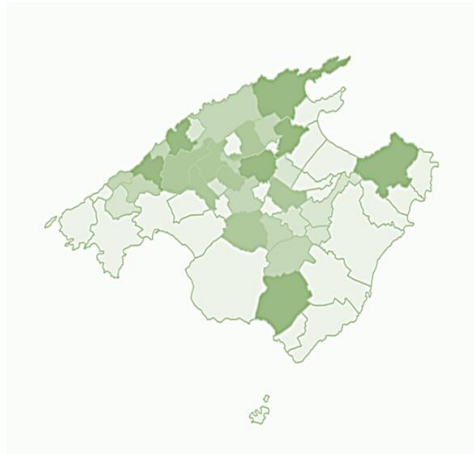
Distribució de les empreses d'indústria al territori LEADER. Font: IBESTAT

Distribució de les empreses de construcció al territori LEADER. Font: IBESTAT

Distribució de les empreses de serveis al territori LEADER. Font: IBESTAT

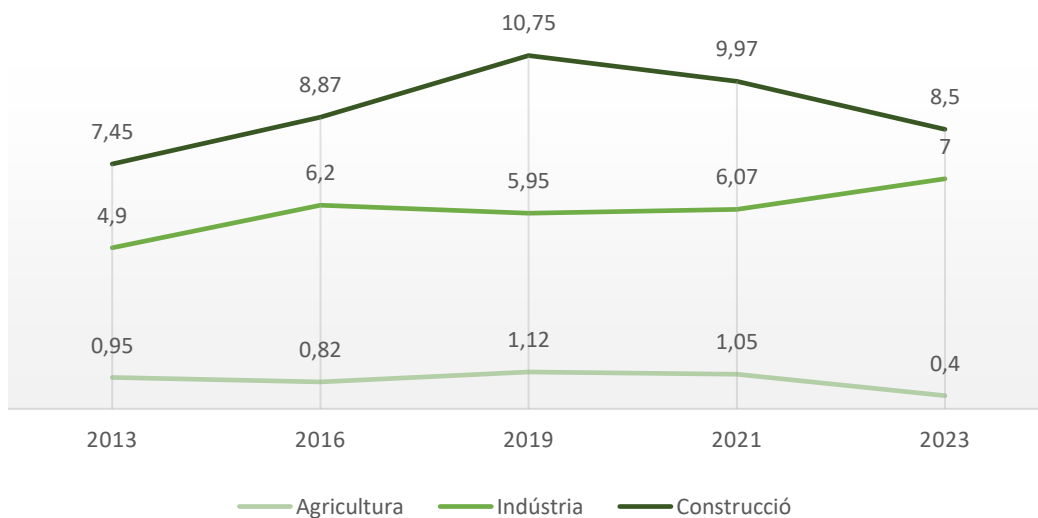

Distribució de les empreses de transports i emmagatzematge al territori LEADER. Font: IBESTAT

Distribució de les empreses d'hostaleria al territori LEADER. Font: IBESTAT

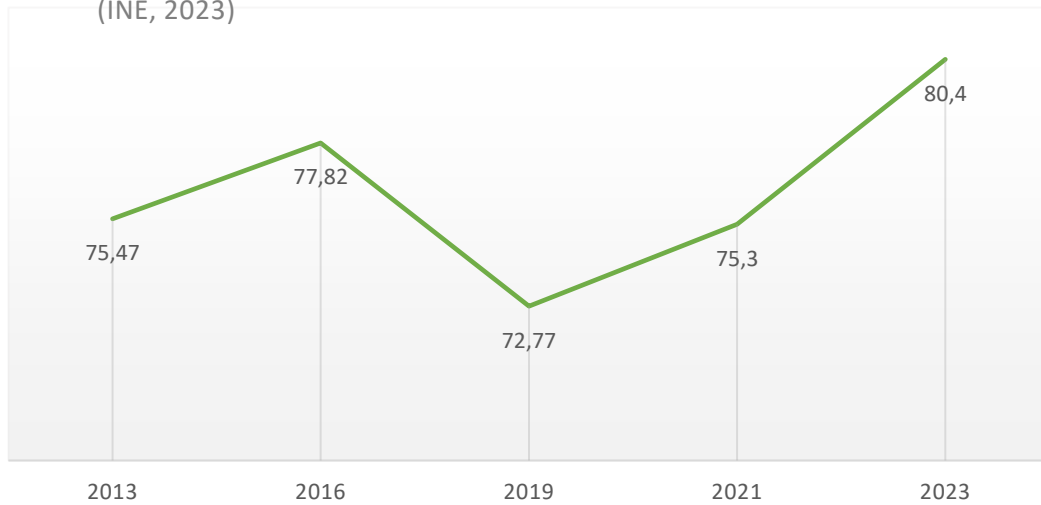
La distribució dels sectors econòmics al territori LEADER és congruent amb el percentatge de persones en actiu per sector econòmic al conjunt regional. Les dades de les Illes Balears mostren igualment **la predominança del sector serveis seguit de la construcció, la indústria i, en darrer lloc, l'agricultura** (INE, 2023).

Percentatge de persones en actiu per sector econòmic a les Illes Balears (INE, 2023)

El sector agrícola i la construcció a tot l'arxipèlag balear han patit un declivi progressiu en els darrers deu anys, enfront de la tendència creixent de la indústria i els serveis.

Percentatge de persones en actiu per sector serveis a les Illes Balears (INE, 2023)

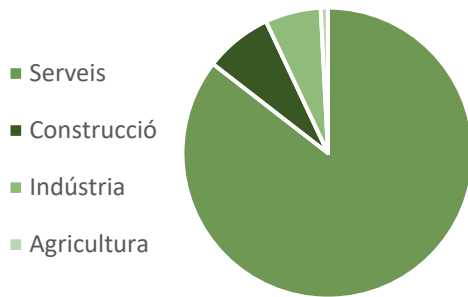

Producció agrícola i agroalimentària

A la darrera dècada, les Illes Balears han patit una **important disminució de la producció agrícola davant l'augment de la producció de serveis i activitats secundàries no agràries.**

Indicador (Illes Balears)	2020	2011	Claus	Font
Producció vegetal (en milions d'euros)	130,9	170,42	La producció vegetal ha disminuït un 23,19%	IBESTAT, 2020
Producció animal (en milions d'euros)	66,76	81,69	La producció animal ha disminuït un 18,28%	IBESTAT, 2020
Producció de serveis (en milions d'euros)	3,34	2	La producció de serveis ha augmentat un 66%	IBESTAT, 2020
Producció d'activitats secundàries no agràries (en milions d'euros)	18,59	15,05	La producció d'activitats secundàries no agràries ha augmentat un 23,52%	IBESTAT, 2020

Aportación al VAB de les Illes Balears (INE, 2019)

El sector serveis aporta el 85,5% del VAB (Valor Afegit Brut) de les Illes Balears, davant del **7,5% de la construcció, el 6,2% de la indústria i el 0,8% de l'agricultura** (INE, 2019). El PIB (Producte Interior Brut) regional l'any 2018 era de

32.542.053€, amb un PIB per càpita de 24.866€ el 2021.

La indústria agroalimentària del conjunt balear suposa el 0,4% del total nacional, el forn, la indústria càrnica i els lactis són els principals elements produïts i exportats (INE, 2022). Segons la predecessora EDLP 2014-2020, *la insularitat és el principal factor condicionant per a la dimensió econòmica reduïda, la baixa productivitat i els elevats costos de transformació d'aquesta indústria.*

Turisme

Pel que fa al turisme, la zona LEADER segueix una **tendència creixent, marcada per un augment de les places ofertes a la darrera dècada, especialment d'hotels, hotels rurals i agroturisme**. Cal destacar que les dades exposades són aproximades atès que no s'ha trobat informació estadística per a alguns municipis.

Indicador (Municipis)	2021	2011	Claus	Font
Places en hotels rurals i agroturismes (en nombre)	3.992	2.159	El nombre de places en allotjaments turístics de tipus rural i agroturisme va augmentar en 1.833 l'última dècada. Campos, Artà, Sóller i Porreres són els municipis amb més oferta d'aquest tipus davant de Llubí, Escorca, Santa Eugènia i Lloseta amb menys	IBESTAT, 2022
Places en hostals, pensions i resta (en nombre)	556	0	Les places turístiques en hostals i pensions van augmentar el 556 l'última dècada. Pollença, Sóller, Algaida i Campos es posicionen amb més oferta d'aquest tipus	IBESTAT, 2022
Places en apartaments turístics (en nombre)	2.374	2.557	Les places en apartaments turístics van disminuir el 183 . Pollença, Sóller, Artà, i Puigpunyent són els únics municipis que compten amb aquesta modalitat	IBESTAT, 2022

Places en hotels <i>(en nombre)</i>	8.661	7.211	Les places en hotels van augmentar a 1.440. Pollença, Sóller, Deià i Campos encapçalen el número d'oferta en aquesta tipologia	IBESTAT, 2022
--	-------	-------	---	---------------

Al conjunt de l'illa de Mallorca per a l'any 2022 es van identificar un total de 409 establiments turístics en temporada alta (juliol de 2022) i 104 en temporada baixa (gener de 2022), d'ells, 231 van ser catalogats com a agroturisme, 31 com hotel rural i 147 com a turisme d'interior (IBESTAT, 2022).

Això, sumat a la vinculació d'algunes explotacions agràries amb altres activitats de turisme i allotjament (227 segons dades de l'INE el 2020) **mostra una estreta relació entre el sector turístic i les zones rurals, que si bé segueix una tendència creixent, necessita un major reforç.** En paraules de l'EDLP 2014-2020, *l'ordenació de l'oferta i la millora de la demanda turística passen per l'atenció necessària a un turisme sostenible que potenciï les sinergies amb el sector agrari, agroindustrial i forestal.*

Territori i medi ambient

Superfície

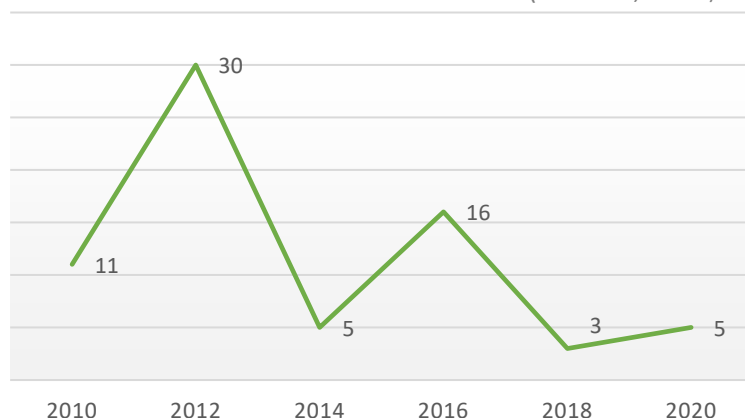
La superfície de la zona LEADER ocupa la meitat de la superfície total de l'illa de Mallorca. La geografia és pròpia de les illes mediterrànies, amb altituds compreses entre els 22 i 481 metres sobre el nivell del mar i un relleu diferenciat entre la zona de serra al litoral i la plana central.

Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Superfície <i>(en ha)</i>	183.065	La superfície de la zona LEADER representa el 50,35% del total de l'illa de Mallorca (363.570,31 ha) i el 36,97% del conjunt de les Illes Balears (498.478,06 ha)	IBESTAT, 2023
Altitud mitjana <i>(en metres sobre el nivell del mar)</i>	151,184	Els municipis amb major altitud són Escorca i Valldemosa (481 i 409 msnm) davant de Campos i Sa Pobla (22 i 23 msnm)	AEMET, 2022

A l'illa de Mallorca, la superfície agrícola supera la forestal. Es tracta de l'illa amb més percentatge de superfície agrícola de tot l'arxipèlag. La superfície forestal es concentra més a la Serra de Tramuntana, amb predominança del pi blanc i l'oliverar, seguit de la savina negra, els alzinars i el garrover europeu.

Indicador (Mallorca)	2012	Claus	Font
Superfície forestal (en ha)	150.248,82	La superfície forestal representa el 41,32% del total de superfície de l'illa i el 68,05% del total forestal de les Illes Balears (220.786,24 ha)	IFN4, 2012
Superfície no forestal (agrícola) (en ha)	187.870,21	La superfície agrícola representa el 51,67% del total de superfície de l'illa i el 77,55% del total de les Illes Balears (242.248,85 ha).	IFN4, 2012
Superfície no forestal (artificial) (en ha)	25.162,31	La superfície artificial representa el 6,92% del total de superfície de l'illa i el 72,63% del total de les Illes Balears (34.642,59 ha)	IFN4, 2012
Superfície no forestal (aigua) (en ha)	277,27	La superfície de aigua representa el 0,08% del total de superfície de l'illa i el 35,9% del total de les Illes Balears (772,38 ha)	IFN4, 2012

Nombre d'incendis a l'illa de Mallorca (IBESTAT, 2020)

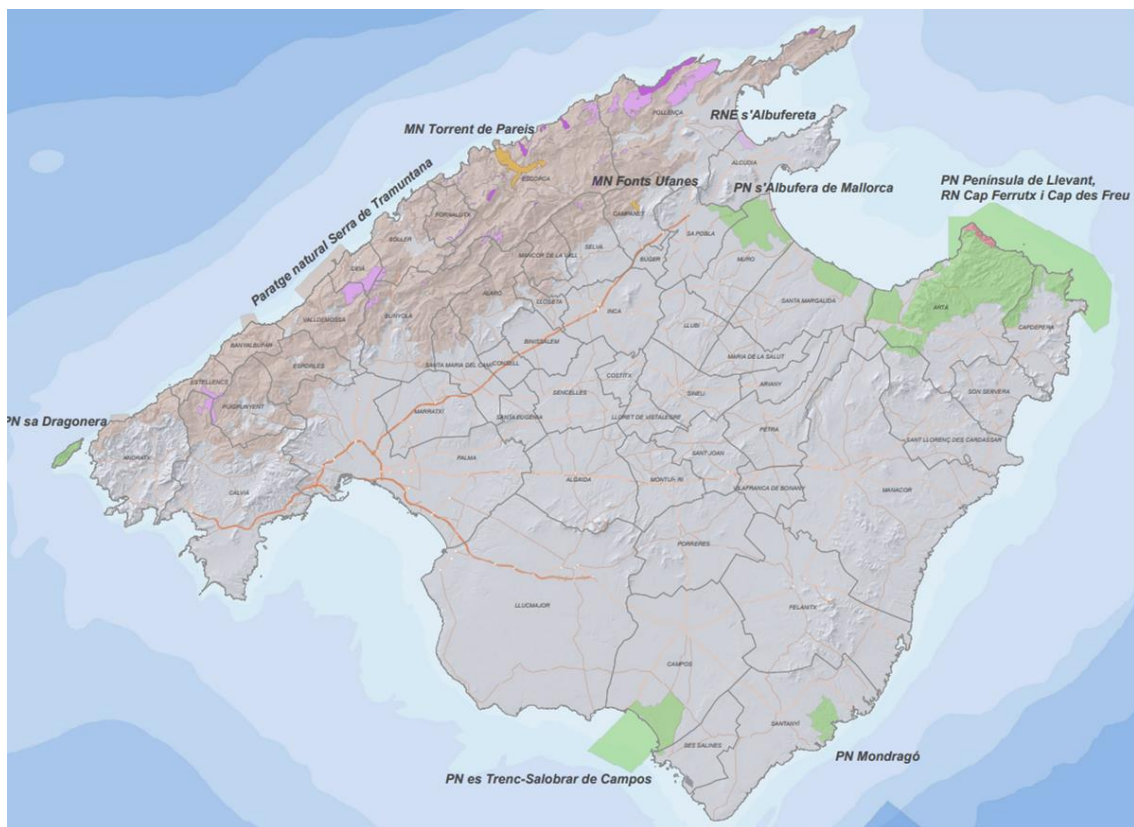
A la darrera dècada s'ha observat una **tendència discontinua en incendis forestals**, amb màxims l'any 2012 i 2016 (IBESTAT, 2020).

Espais naturals protegits

El territori LEADER compta amb vuit espais naturals protegits: el paratge natural Serra de Tramuntana, els monuments naturals Torrent de Pareis i ses Fonts Ufanes, la reserva natural Cap Ferrutx i Cap des Freu, la reserva natural especial s'Albufereta, i els parcs naturals s'Albufera de Mallorca, Península de Llevant i es Trenc-Salobrar de Campos. Es caracteritzen per la diversitat forestal i marina, la varietat d'espècies endèmiques i el seu valor natural, i responen al Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) des de 2001 i 2007 com a principal instrument de protecció.

Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Parc natural (en ha)	23.809,3	S'Albufera (2.929,56 ha), la Península de Llevant (10.917,27 ha terrestres y 6.194,21 ha marines), y es Trenc-Salobrar de Campos (1.441,06 ha terrestres y 2.327, 20 ha	CAIB, 2022

		marines) se situen en Sa Pobla, Artà y Campos. Es Trenc-Salobrar de Campos compta amb especial riquesa ecològica, natural i paisatgística , inclou importants praders marines de <i>posidònica oceànica</i> , zones humides, balsos litorals, boscos, dunes i camps de cultiu	
Paratge natural (en ha)	63.084	La Serra de Tramuntana (1.123 ha marines i 61.961 ha terrestres) ocupa 90 km de longitud al nord-oest de Mallorca. Està conformada per alzinars, pinedes, canyissos, oliverars i altres espècies endèmiques d'alt valor natural . Es distribueix entre Alaró, Banyalbufar, Bunyola, Campanet, Deià, Escorca, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lloseta, Mancor de la Vall, Pollença, Puigpunyent, Selva, Sóller y Valldemossa	CAIB, 2022
Monument natural (en ha)	496	Ses Fonts Ufanes (50,19 ha terrestres) és un dels fenòmens hidrològics singulars de l'illa , a Campanet. El Torrent de Pareis (445,81 ha terrestres) forma un paisatge rocós abrupte característic al terme municipal d'Escorca	CAIB, 2022
Reserva natural (en ha)	211,43	S'Albufereta se situa a la badia de Pollença. Posseeix gran interès natural i hidrogràfic degut a la recepció provinent del mar, els torrents i afloraments	CAIB, 2022

Mapa d'espais naturals protegits, 2023. Font: CAIB

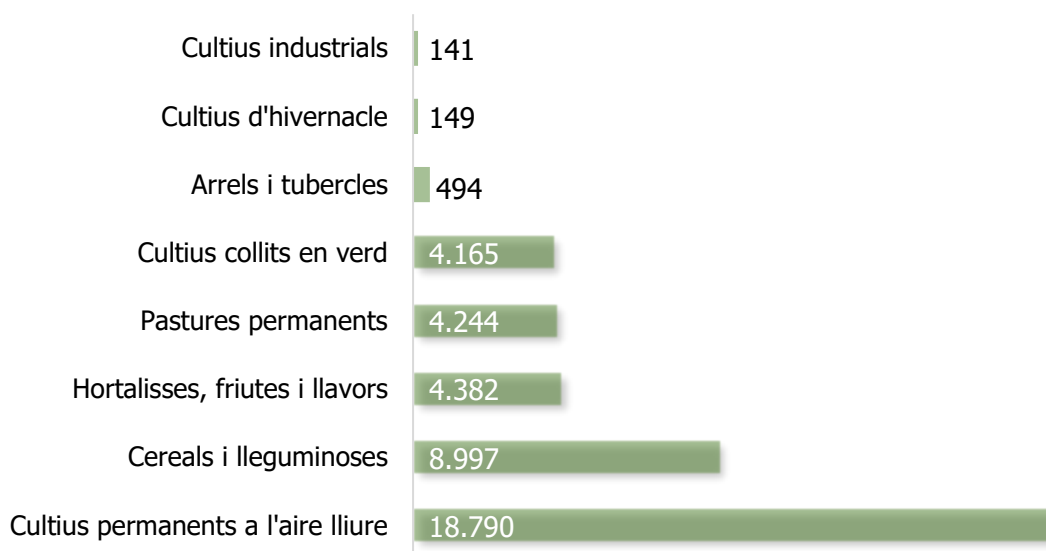
Superfície destinada a producció agrària

La superfície destinada a producció agrària comprèn més de la meitat de tota la superfície del territori LEADER (78,47%), distribuïda majoritàriament per a terra arable, cultius llenyosos i pastures permanents. Al conjunt de l'illa de Mallorca, la **superfície destinada a producció agrària ecològica no supera el 10%.**

Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Superfície agrària utilitzada (SAU) <i>(en ha)</i>	65.522,74	La superfície agrària utilitzada suposa el 35,79% del total de superfície del territori LEADER. Representa el 50,83% del total de la superfície agrària a l'illa de Mallorca (128.905 ha). Al conjunt de l'illa, un 9,75% és superfície agrària ecològica (12.574 ha)	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Superfície agrària utilitzada (SAU) <i>(en nombre d'explotacions)</i>	4.538	Les explotacions agràries representen el 57,31% del conjunt d'explotacions de Mallorca (7.918), de les quals un 5,94% són ecològiques (470)	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Superfície de terra arable <i>(en ha)</i>	36.996,31	La superfície de terra arable representa el 20,21% de la superfície total del territori LEADER	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Cultius llenyosos <i>(en ha)</i>	23.364,06	El cultiu llenyós suposa el 16,92% de la superfície total del territori LEADER	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Pastures permanents <i>(en ha)</i>	5.177,45	La superfície destinada a pastura tan sols és el 3,75% de la superfície total del territori LEADER	CENSO AGRARIO, INE, 2020

A l'illa de Mallorca predomina el **cultiu permanent a l'aire lliure** (cítrics, fruiters, baies, oliverar i vinya), seguit de **cereals i lleguminoses, hortalisses, fruites i llavors, i pastures permanents** d'intensiu i extensiu (Cens Agrari, INE, 2020).

Cultius Mallorca, Cens Agrari, INE 2020

L'alt valor mediambiental i paisatgístic, atractiu de turisme, i el potencial per a ús culinari, cosmètic, farmacològic i de biocombustible, ha propiciat **l'auge en la producció de fruits secs**. L'any 2020 a l'illa de Mallorca es van aconseguir 382 varietats locals d'ametlla, amb una **producció ecològica de 4.56,52 ha** (64,36% del total del conjunt balear) i una **producció de garrofer que concentra el 30% de tota la producció nacional**. Tot i això, malgrat la millora de la qualitat i rendibilitat del sector des de la dècada dels anys 90 a causa dels Plans de Millora del sector i les mesures de la PAC, **el creixement urbanístic a conseqüència de l'expansió turística, l'envelliment de les plantacions, l'afectació de malalties i els fenòmens climàtics adversos són les causes principals de l'abandonament del cultiu i el declivi tendencial a la producció** (Diagnòstic del Sector de la Fruita Seca, 2022).

Ramaderia

Pel que fa a la ramaderia, al territori LEADER predominen les **explotacions d'oví i cabrum, seguides de porcí i aus de corral, relegant el bestiar boví a última posició**. A l'illa de Mallorca, **la ramaderia ecològica presenta índexs baixos**, i no supera més del 7% en cap tipologia. Les dades exposades a continuació són aproximades a causa de la manca d'informació estadística d'alguns municipis.

Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Explotacions de bestiar oví i cabrum (en nombre)	1.324	El bestiar oví i cabrum ocupa el 65,7% del total d'explotacions ramaderes de la zona LEADER. Representa el 47,28% del conjunt d'explotacions ovines i cabrum de	CENSO AGRARIO, INE, 2020

		l'illa de Mallorca. D'aquest, el 5,99% és ramaderia ecològica.	
Explotacions de bestiar porcí <i>(en nombre)</i>	473	El bestiar porcí ocupa el 23,37% del total. Representa el 50,43% del conjunt de Mallorca, on un 1,81% és ramaderia ecològica.	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Explotacions d'aviram <i>(en nombre)</i>	118	Les aus de corral suposen el 5,86% del total. Representa el 44,7% del conjunt de Mallorca, de la qual un 2,27% és de tipus ecològic.	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Explotacions de bestiar boví <i>(en nombre)</i>	100	El bestiar boví suposa el 4,96% del total. Representa el 49,75% de les explotacions del conjunt de Mallorca, de les quals un 6,97% és ramaderia ecològica	CENSO AGRARIO, INE, 2020

Tot i que les explotacions de bestiar oví són majoritàries, **les races autòctones ovella mallorquina i ovella vermella mallorquina es troben en perill d'extinció.**

A nivell regional **la producció de la llana ha disminuït en un 15,58%** l'última dècada, passant de les 420,5 tones (2991,1 entrefina i 121,4 prou) el 2013, a les 335 el 2022 (287 entrefina i 68 prou) (MAPA, 2022). **El reduït espectre de compradors**, limitat a dos a Catalunya, s'ha identificat com **una de les causes principals de la immobilització productiva** per a les cooperatives locals del territori. En contraposició, **la necessitat d'obtenir nous materials renovables més respectuosos amb el medi ambient lligat a l'auge de l'economia circular està promovent la investigació de nous usos per a la llana**, i així s'obre un horitzó positiu a mitjà i llarg termini (Informe sobre la situació de la llana d'ovella de les explotacions de Mallorca i la seva aplicabilitat en diferents usos, 2022).

Titularitat i distribució de les explotacions

El sector agrari continua presentant **taxes altes de masculinització i envelliment**. Segons dades del Cens Agrari (INE, 2020), l'arxipèlag balear comptava amb un total de 151 explotacions amb mesures de desenvolupament rural per a joves agricultors.

L'experiència és el principal factor de formació i exercici de la pràctica agrària, i queda la formació professional relegada a l'últim lloc.

Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Titulars de les explotacions homes <i>(en nombre)</i>	3.340	La població masculina ocupa un 73,20% davant del 26,80% de població femenina.	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Titulars de les explotacions dones <i>(en nombre)</i>	1.223		
Edat mitjana dels/de les titulars de les explotacions <i>(en nombre)</i>	62,49	L'edat mitjana a la titularitat de les explotacions és superior a l'edat mitjana de la població al territori LEADER	CENSO AGRARIO, INE, 2020

		(43,72) i s'aproxima a l'edat de jubilació nacional (66)	
Titulars de les explotacions amb experiència agrària <i>(en nombre)</i>	3.212	L'experiència és el factor principal de formació per a la pràctica agrària, seguida de cursos de formació i estudis universitaris	CENSO AGRARIO, INE, 2020
Titulars de les explotacions amb curs de formació agrària <i>(en nombre)</i>	976		
Titulars de les explotacions amb estudis universitaris i/o superiors de la branca agrària <i>(en nombre)</i>	150		
Titulars de les explotacions amb formació professional agrària <i>(en nombre)</i>	125		

Sector energètic

A l'illa de Mallorca **es produeix més energia de la que es consumeix**. En la darrera dècada la producció ha augmentat més que la demanda, sense arribar a assolir nivells d'autosuficiència.

Indicador (Mallorca)	2022	2012	Claus	Font
Producció energètica <i>(total anual a MWh)</i>	5.219.918,8	4.538.701,4	La producció energètica ha augmentat un 15% la darrera dècada. Suposa el 86,54% del total anual de producció de les Illes Balears (6.031.961,8 MWh)	IBESTAT, 2023
Demanda energètica <i>(total anual a MWh)</i>	4.519.769,8	4.468.546,7	La demanda energètica ha augmentat 1,15% . Suposa el 74,93% del total anual de demanda de les Illes Balears (502.663,48 MWh)	IBESTAT, 2023

Les principals fonts de generació d'energia a l'illa de Mallorca són el **cicle combinat, l'enllaç elèctric entre la Península i les Illes Balears, els residus sòlids i la fotovoltaica**. Actualment l'eòlica i el dièsel no s'utilitzen com a productors d'energia.

Indicador (Mallorca)	2022	Claus	Font
Producció d'energia a partir del cicle combinat <i>(total anual en MWh)</i>	26.460.329,5	El cicle combinat és la principal font de generació d'energia, ocupant el 78,60% del total de l'illa	IBESTAT, 2023
Producció d'energia a partir de l'enllaç Península-Balears <i>(total anual a MWh)</i>	3.237.690,3	L'enllaç Península-Balears ocupa el 9,61% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023

Producció d'energia a partir de residus sòlids urbans <i>(total anual a MWh)</i>	1.632.823,1	Els residus sòlids urbans ocupen el 4,85% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023
Producció d'energia fotovoltaica <i>(total anual a MWh)</i>	1.592.147,9	La fotovoltaica ocupa el 4,73% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023
Producció d'energia a partir de carbó <i>(total anual a MWh)</i>	491.105,5	El carbó ocupa un 1,46% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023
Producció d'energia a partir de cogeneració <i>(total anual a MWh)</i>	185.922,9	La cogeneració ocupa el 0,55% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023
Producció d'energia a partir de turbina de gas <i>(total anual a MWh)</i>	48.458,9	La turbina de gas ocupa el 0,14% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023
Producció d'energia a partir de biogàs <i>(total anual a MWh)</i>	14.700,8	El biogàs ocupa el 0,04% de la producció energètica total	IBESTAT, 2023
Producció d'energia a partir de dièsel <i>(total anual a MWh)</i>	0	Actualment no es produeix energia a partir de dièsel	IBESTAT, 2023
Producció d'energia eòlica <i>(total anual a MWh)</i>	0	Actualment no es produeix energia a partir d'eòlica	IBESTAT, 2023

A Mallorca es produeix significativament menys energia renovable que no renovable. L'illa compta amb vint-i-un equipaments d'energia renovable de més de 100 KW en servei, i és la principal productora d'energia elèctrica de l'arxipèlag balear.

Indicador (Mallorca)	2022	Claus	Font
Producció d'energia elèctrica renovable <i>(total anual a MWh)</i>	2.423.260,4	La producció d'energia renovable representa el 7,2% del total d'energia produïda, davant del 92,8% d'energia no renovable. Mallorca produeix el 86,69% del total d'energia elèctrica de les Illes Balears	IBESTAT, 2023
Producció d'energia elèctrica no renovable <i>(total anual a MWh)</i>	28.002.228,6		IBESTAT, 2023

Certes àrees del territori LEADER com els municipis de la Serra de Tramuntana o Artà **es consideren zona d'exclusió procedimental per ubicar equipaments d'energia fotovoltaica o eòlica** (Infraestructura de Dades Espacials d'Illes Balears, 2023).

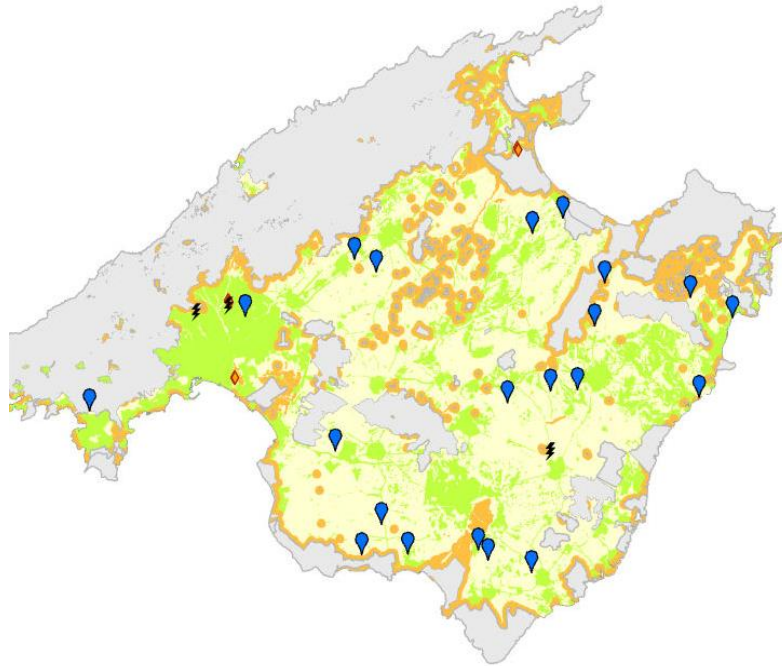
Procedimental para ubicar equipamientos de energía fotovoltaica o eólica

Ascensos por fotovoltaicas

- Zona de aptitud alta
- Zona de aptitud media
- Zona de aptitud baja
- Zona de exclusión

Ascensos por eólicas

- Zona de aptitud alta
- Zona de aptitud alta en la Serra de Tramuntana
- Zona de aptitud media
- Zona de aptitud media en la Serra de Tramuntana
- Zona de aptitud baja
- Zona de aptitud baja en Serra de Tramuntana
- Zona de exclusión en la ampliación es Milà
- Zona de exclusión en la Serra de Tramuntana
- Zona de exclusión

Mapa d' equipaments d' energia fotovoltaica o eòlica en servei, 2023. Font: CAIB

Emissions de CO2

El **sector agrari és el tercer sector amb més emissions de CO2 a l'atmosfera** a Illes Balears, després del transport i les llars com a principals emissors.

Indicador (Illes Balears)	2019	2009	Claus	Font
Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle procedents del transport <i>(total d'emissions de CO2 en tones)</i>	2.618.290,22	160.1114,83	El transport emet el 30,19% del total de CO2 a Illes Balears	IBESTAT, 2023
Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle procedents de les llars <i>(total d'emissions de CO2 en tones)</i>	1.243.657,54	1.417.532,84	Les llars emeten el 14,17% del total de CO2 a Illes Balears	IBESTAT, 2023
Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle procedents del sector agrari <i>(total d'emissions de CO2 en tones)</i>	386.340,60	401761,19	El sector agrari emet el 4,4% del total de CO2 a Illes Balears (8.772.700,93). En l'última dècada ha patit una variació del -3,58 punts	IBESTAT, 2023
Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle procedents de la indústria <i>(total d'emissions de CO2)</i>	118.128,24	3.67.102,39	La indústria suposa l'1,35% del total d'emissions de CO2 a Illes Balears	IBESTAT, 2023

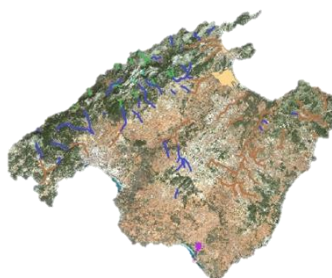
Aigua

Pel que fa a l'aigua, aquest territori no compta amb cursos d'aigua permanents, i les seves aigües corrents son esporàdiques a conseqüència de les escasses pluges. **La gran majoria d'aigua per al consum procedeix de les masses subterrànies**, segons les dades devolució de les reserves hídriques ofertes per la Conselleria de Medi Ambient i Territori de les Illes Balears, a l'abril de 2023 **Mallorca comptava amb el 63% de reserves hídriques disponibles**, el mateix percentatge que a l'abril de 2013.

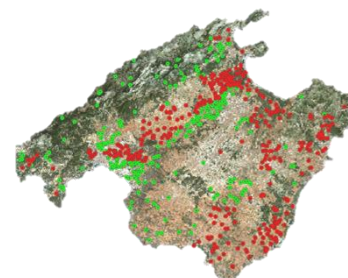
Indicador (Municipis)	2022	Claus	Font
Total subministrat (en hm ³)	18,504	El 64,39% del total d'aigua subministrada es fa servir per al consum	CAIB, 2022
Subministrat per consum (en hm ³)	11,915		
Origen subterrani (en hm ³)	16,927	El 91,48% de l'aigua subministrada procedeix d'origen subterrani	CAIB, 2022
Origen indiferenciat (en hm ³)	0,761	El 4,11% procedeix d'origen indiferenciat (barreja d'aigües subterrànies, dessalinitzades i superficials)	CAIB, 2022
Origen dessalinitzat (en hm ³)	0,524	El 2,83% procedeix de les dessalinitzadores	CAIB, 2022
Origen superficial (en hm ³)	0,447	El 2,42% provenen de masses superficials (rius, aigües de transició i aigües costaneres)	CAIB, 2022

Xarxa hidrogràfica.
Font: CAIB, 2023

Masses d'aigua superficial.
Font: CAIB, 2023

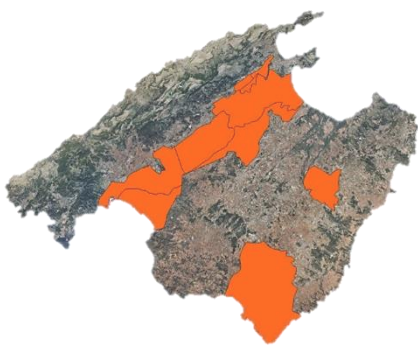
Masses d'aigua subterrània.
Font: CAIB, 2023

Tot i que continuen existint problemes mediambientals derivats de l'impacte turístic i agrícola sobre l'aigua. S'observa una **sobreexplotació d'alguns aqüífers** a causa de la pressió turística i el sector domèstic, especialment a la temporada estiuenca, així com **alts nivells de contaminació** deguda a la concentració de nitrats, clorurs i altres substàncies químiques que excedeix els valors màxims admissibles per normativa. En paraules de l'EDLP 2014-2020 *i l'incomplet tractament de les aigües residuals és un dels problemes mediambientals més significatius. Davant d'això, s'ha*

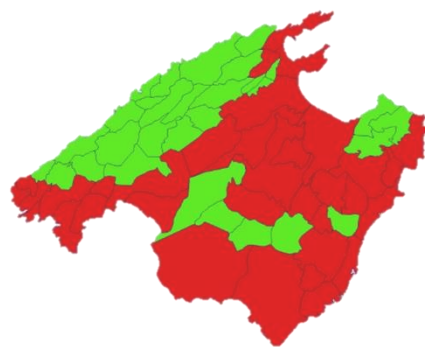
engegat un Programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables pel que fa a la contaminació de nitrats d'origen agrari.

Indicador (Illes Balears)	2017	Claus	Font
Estat químic (en nombre de masses)	47	Del total de masses d'aigua subterrània, 47 es troben en bon estat (54,02%) i 39 en mal estat (44,83%) per concentració de nitrats, clorurs i substàncies químiques . Del total de masses en mal estat, 27 corresponen a l'illa de Mallorca .	INFORME D'ESTAT DE LES MASSES D'AIGUA, CAIB, 2017
Estat quantitatiu (en nombre de masses)	59	Del total de masses d'aigua, 59 es troben en bon estat (54%) i 28 en mal estat (32%) atenent el grau d'extraccions i indirectes que afecten les masses . Als municipis LEADER l'índex d'explotacions de les masses d'aigua supera el 100% a Pla de Campos (121,04%), Sa Pobla (128,60%), Port de Pollença (103,84%) i Petra (100%)	INFORME D'ESTAT DE LES MASSES D'AIGUA, CAIB, 2017
Total (en nombre de masses)	41	L'estat global de les aigües subterrànies a partir de l'estat quantitatiu i químic mostra 41 masses en bon estat global (47% del total de les masses) i 45 masses en mal estat global (52% del total	INFORME D'ESTAT DE LES MASSES D'AIGUA, CAIB, 2017

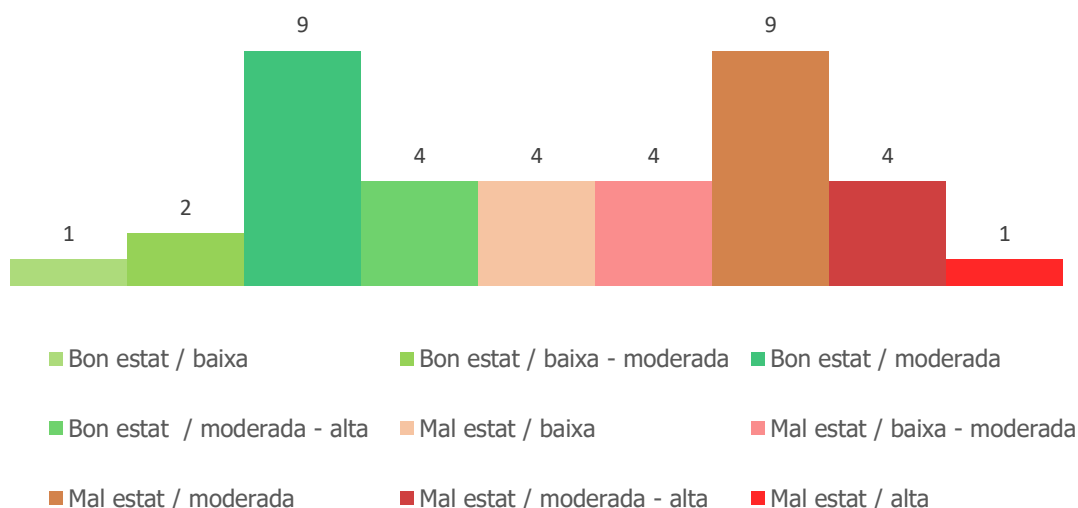
Del total de municipis de la zona LEADER, tan sol **Puigpunyent té un bon estat a les masses d'aigua subterrània i una baixa vulnerabilitat de contaminació dels seus aqüífers**. A l'extrem oposat, **Llubí és el municipi amb pitjor estat d'aigües subterrànies i una major vulnerabilitat per contaminació** (IDEIB, CAIB, 2023).

Zones vulnerables per nitrats.
Font: CAIB, 2023

Estat de les masses d'aigua subterrània.
Font: CAIB, 2023

Nombre de municipis LEADER segons l'estat de les masses d'aigua subterrànies i el grau de vulnerabilitat de contaminació dels aqüífers, 2023. Font: CAIB

Segons l'inventari de pressions sobre les masses d'aigua (Conselleria de Medi Ambient i Territori d'Illes Balears, 2017), per mitjà del càlcul de l'excident de nitrogen igual o major de 10kg/N/ha per any, **l' agricultura és el principal agent contaminant de les masses d' aigua superficial i subterrànies.**

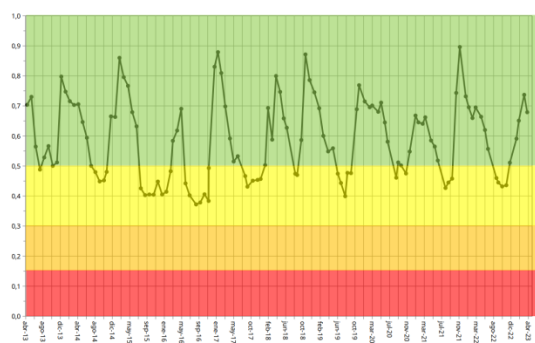
Indicador (Illes Balears)	2021	Claus	Font
Pressió per agricultura (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	92,16	La pressió per l'agricultura afecta el 45,03% del total de les masses d'aigua superficial i el 47,13% del total de les masses d'aigua subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per abocaments d'aigües residuals urbanes depurades (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	68,9	La pressió per les aigües residuals urbanes depurades afecta el 29,82% superficial i el 39,08% subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per transport (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	48,64	La pressió per el transport afecta el 21,05% superficial i el 27,59% subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per abocaments de zones urbanes (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	39,38	La pressió per abocaments de zones urbanes afecta el 17,54% superficial i el 21,84% subterrània . Del total superficial, el 46,34% afecta a aigües costaneres	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per ramaderia (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	32,5	La pressió per la ramaderia afecta el 18,71% superficial i el 13,79% subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per mineria (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	23,77	La pressió per mineria afecta el 12,28% superficial i el 11,49 % subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017

Pressió per abocaments de zones per a l'eliminació de residus (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	9,84	La pressió per abocaments de zones per a l'eliminació de residus afecta el 4,09% superficial i el 5,75% subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per abocaments de plantes industrials (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	4,64	La pressió per abocaments plantes industrials afecta el 2,34% superficial i el 2,30% subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017
Pressió per abocaments de sòls contaminats (en % del total de masses d'aigua: superficial més subterrània)	1,73	La pressió per abocaments de sòls contaminats afecta el 0,58% superficial i el 1,15% subterrània	INVENTARI PRESSIONS, CAIB, 2017

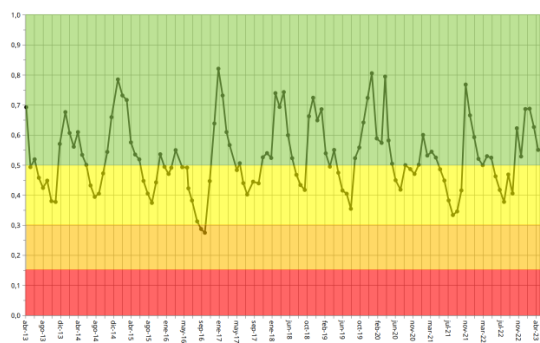
Si bé, la gestió de les aigües residuals i reutilitzades també ha millorat amb un **volum més gran d'aigües tractades en l'última dècada.**

Indicador (Illes Balears)	2020	2010	Claus	Font
Volum d'aigües residuals tractades (en m3)	309.685	280.047	El volum d'aigües residuals tractades ha augmentat un 10,57%	INE, 2022
Volum total d'aigua reutilitzada (en m3)	140.682	95.389	El volum total d'aigua reutilitzada ha augmentat un 47,48%	INE, 2022

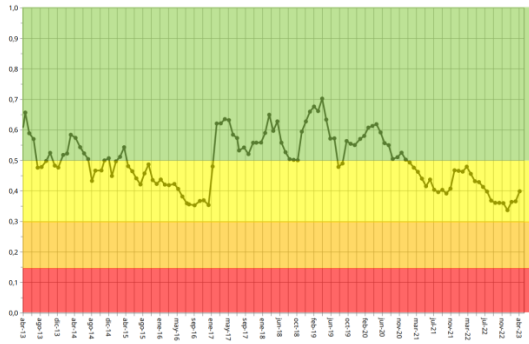
D'altra banda s'observa també **una situació de pre-alerta per sequera** en un rang de normalitat, pre-alerta, alerta i emergència en el període 2013-2023. Segons les darreres dades de l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET, 2021), el 2019 l'estació meteorològica B520 d'Artà va **notificar un índex de sequera severa (-1,5)**, la dada més alta des del 1999 (-1,8). Davant això, les Illes Balears compten amb un Pla Especial Situacions de Sequera (2021) per a la mitigació i sensibilització.

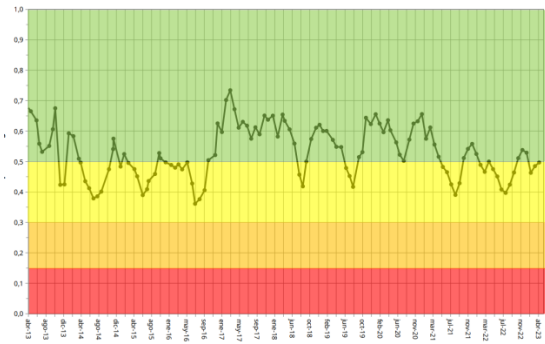
Índex d'estat de sequera Tramuntana Sud.
Font: CAIB, 2023

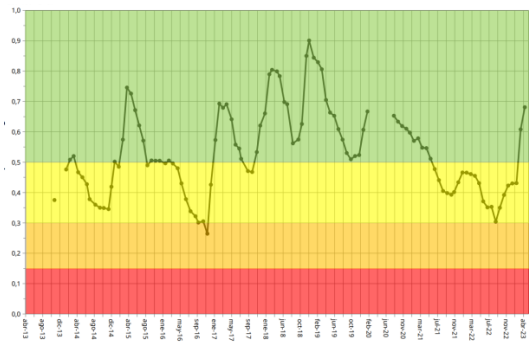
Índex d'estat de sequera Tramuntana Nord.
Font: CAIB, 2023

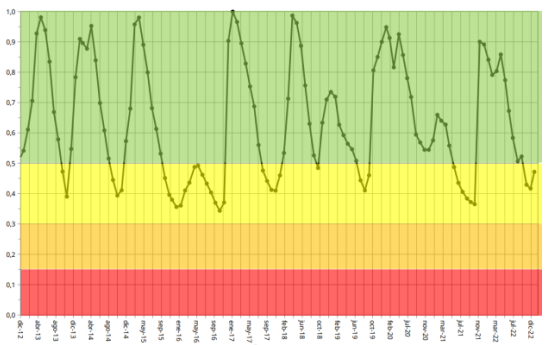
Índex d'estat de sequera El Pla.
Font: CAIB, 2023

Índex d'estat de sequera Des Migjorn.
Font: CAIB, 2023

Índex d'estat de sequera Artá.
Font: CAIB, 2023

Índex d'estat de sequera embassaments de Cúber i Gorg Blau. Font: CAIB, 2023

A nivell regional, **l'ús de l'aigua es distribueix majoritàriament per a l'abastament d'habitatges**, seguit dels sectors econòmics i el consum municipal. I el seu consum ha augmentat a tots els sectors en la darrera dècada.

Indicador (Illes Balears)	2020	2010	Claus	Font
Llars (en milers de m ³)	51.788	47.470	El consum d'aigua per a llars ha augmentat un 9,1% durant la darrera dècada	INE, 2022
Sectors econòmics (en milers de m ³)	26.431	22.588	El consum als sectors econòmics ha augmentat un 17%	INE, 2022
Consum municipal (en milers de m ³)	4.524	3.844	El consum municipal ha augmentat un 17,7%	INE, 2022

A Mallorca, l'agricultura consumeix 39,11 hm³ per any d'acord amb les últimes dades dal CAIB. Segons el Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, (Conselleria de Medi Ambient i Territori, 2023) **la demanda d'aigua per a ús agrícola a les Illes Balears mostra un descens significatiu a les darreres dècades**, degut principalment a l'eficiència en el tipus de reg i la seva gestió, i als instruments d'intervenció, com el Pla d'Infraestructures per a la regulació i aprofitament dels afluent per a ús agrícola.

7.2 Anàlisi qualitatiu

La informació qualitativa neix com a resultat de la identificació dels necessitats i oportunitats del territori, en clave de reptes i aspectes innovadors, durant el procés participatiu amb els agents i les entrevistes institucionals. Els resultats són:

Necessitats identificats pels agents del territori

Del sector agrari i agroalimentari

- **Valorització i visibilitat.** Donar més valor a l'agricultura a través de la innovació
- **Sobirania alimentària.** Fomentar i protegir la sobirania alimentària davant de la dependència exterior (conseqüència del caràcter insular)
- **Fragmentació.** Reduir la fragmentació de la propietat de la terra per aconseguir major rendibilitat
- **Rendibilitat.** Aconseguir més rendibilitat de les explotacions agràries aprofitant el producte local i el potencial del mercat
- **Sostenibilitat.** Afrontar la modernització del sector agrari, agroalimentari i el producte local sota paràmetres de sostenibilitat, impulsant un canvi de mentalitat
- **Coordinació.** Millorar la coordinació i col·laboració al sector, augmentar l'existència de clústers i la compartició de recursos agraris entre els ajuntaments LEADER
- **Burocràcia.** Transformar la complexitat burocràtica aprofitant la digitalització

Del medi ambient i l'aprofitament eficient de recursos

- **Economia circular.** Aconseguir la transformació del sistema productiu a les explotacions agràries cap a l'economia circular i establir una estratègia per impulsar i assentar aquest model
- **Adaptació al canvi climàtic.** Aconseguir una adaptació més gran del territori i el sector agrícola i agroalimentari davant els efectes adversos del canvi climàtic
- **Aprofitament de l'aigua.** Aconseguir nous sistemes més eficients en la captació i el reaprofitament dels recursos hídrics davant l'escassetat d'aigua
- **Pressió urbanística.** Afrontar l'afectació de la pressió urbanística sobre el sòl rústic

De la innovació

- **Formació.** Ampliar i millorar les oportunitats formació dual, així com de formació en innovació i digitalització associades a l'economia rural
- **Digitalització.** Implementar el comerç digital en sectors poc digitalitzats
- **Treball en xarxa.** Crear xarxes amb visió de cadena de valor

Del món rural en conjunt

- **Valorització i visibilitat del món rural.** Donar més valor i visibilitat a la feina i el producte local rural
- **Visió a llarg termini.** Establir una visió integral, transformadora i innovadora de creixement rural a llarg termini
- **Relleu generacional.** Aconseguir més joventut entre els sectors tradicionals
- **Cultura tradicional.** Potenciar la cultura tradicional als pagesos, mitjançant una transformació del sector cultural

Necessitats identificats pels agents institucionals

Del sector agrari i agroalimentari

- **Sector estratègic.** Consolidar el sector primari com a estratègic en el desenvolupament econòmic de l'illa mitjançant pràctiques respectuoses amb el territori i el manteniment del paisatge
- **Insularitat.** Promoure iniciatives per millorar la producció i reduir els sobrecostos deguts al caràcter insular, així com els models petits i parcialitzats d'explotació
- **Accés a la terra.** Afavorir l'accés a la terra per a ús agrari davant de l'especulació mitjançant intervenció administrativa
- **Diversificació econòmica.** Diversificar l'economia al voltant de l'agricultura per enfortir el sector i articular el sector agroalimentari amb la resta de sectors
- **Professionalització.** Reforçar la professionalització i formació de la joventut per a la incorporació de noves pràctiques i tecnologies al sector
- **Ramaderia.** Oferir més inversió a la ramaderia per a la posada en valor

Del medi ambient i l'aprofitament eficient de recursos

- **Petjada de carboni.** Reduir la petjada de carboni derivada del model de producció condicionat pel caràcter insular, millorant la competitivitat del sector agrari i agroalimentari
- **Energia.** Incorporar pràctiques energètiques impossibilitades per la limitació del terreny, especialment del consum d'aigua derivat de l'excés d'ús domèstic. Necessitat de crear més bases residuals d'aigua de pluja
- **Recursos.** Aprofitar els recursos forestals i patrimonials existents que actualment no es troben aprofitats en el seu màxim potencial
- **Patrimoni.** Dotar de valor propi el patrimoni natural

De la innovació

- **Administració.** Afrontar l'escassetat de competències des del Consell de Mallorca i reforçar el suport des de l'administració regional per a la modernització i l'accessibilitat al sector
- **Atomització.** Afrontar els elevats costos d'inversió de la tecnologia sobre el sector i la reticència a la tecnologia
- **Adaptació.** Adaptar les polítiques europees i nacionals al context balear

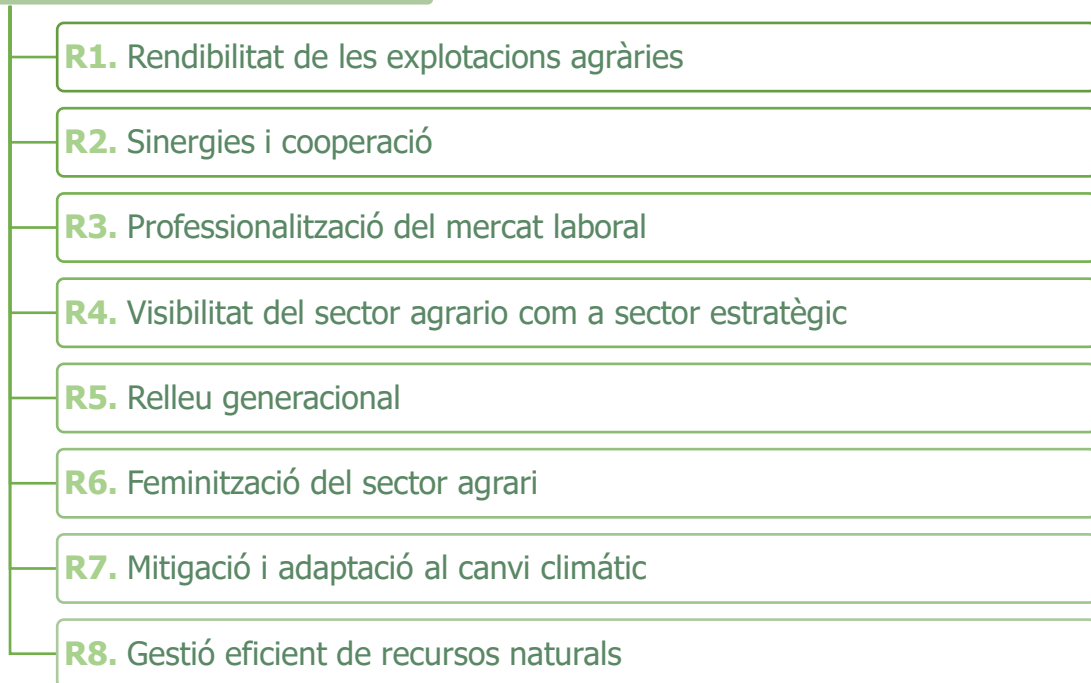
Del món rural en conjunt

- **Identificació.** Aconseguir una identificació del medi rural com a propi, valorant l'espai rural per ell mateix
- **Feminització.** Apostar per la inclusió de les dones a tots els sectors de l'economia rural
- **Temporalitat.** Afrontar l'escassetat de mà d'obra derivada de la temporalitat del sector agrari i agroalimentari i els alts costos de vida al territori rural, que impossibiliten l'atracció i la fixació poblacional
- **Mercat laboral.** Afrontar la manca de persones en actiu i antiguitat dels convenis mitjançant la modernització de les condicions laborals

De forma sintetitzada, els trenta-cinc necessitats identificats pels agents se transformen en **vuit reptes fonamentals**. Aquesta categorització i prioritització s'ha efectuat relacionant en paral·lel les necessitats detectades pels agents i la informació quantitativa de les tendències econòmiques, socials i ambientals del sector agrari i el territori en el

seu conjunt, obtenint una classificació estratègica i pràctica dels principals desafiaments sobre els quals l'EDLP 2023-2027 ha d'intervenir.

Reptes EDLP 2023-2027

Oportunitats identificades pels agents del territori

Del sector agrari i agroalimentari

- **Mercat interior.** Existència d'un mercat local de qualitat, variat i diferenciat, amb capacitat de ser potenciat i possibilitat d'esdevenir una baula clau per al desenvolupament del sector agrícola i del territori
- **Producte local.** Existència de més sensibilitat cap al producte local, amb gran oportunitat per a la posada en valor de la traçabilitat i la producció KM0, i recursos per potenciar els productes de nínxol i qualitat existents
- **Agricultura ecològica.** Existència d'experiències d'agricultura ecològica amb capacitat real d'impuls i de posicionament com a referent a l'illa, així com major consciència per part de la societat
- **Indústria agroalimentària.** Possibilitat d'incrementar la indústria agroalimentària i preservar la indústria extensiva
- **Ramaderia extensiva.** Possibilitat de preservar la ramaderia extensiva

- **Treball cooperatiu.** Fomentar el treball cooperatiu i col·laboratiu per al desenvolupament rural mitjançant la compartició de recursos
- **Sostenibilitat.** Tendència actual que permet posar el focus a la sostenibilitat

Del medi ambient i l'aprofitament eficient de recursos

- **Pagesia.** Aprofitar les pràctiques i el coneixement tradicional per rendibilitzar el treball ambiental que es realitza actualment
- **Adaptació.** Possibilitat de desenvolupar cultius adaptats al medi i agricultura regenerativa
- **Energia renovable.** Implantació de fonts d'energia renovable en aprofitament dels recursos naturals

De la innovació

- **Fons europeus.** Existència de fonts de finançament externs amb impacte positiu aprofitables per al desenvolupament i creixement sostenible dels sectors
- **Coneixement.** Existència de coneixement i experiència tradicional amb capacitat real de transferència a la joventut
- **Bones pràctiques.** Possibilitat d'aplicar el coneixement d'altres territoris i illes

Del món rural en conjunt

- **Medi rural.** Existència de recursos i capacitat suficient per aprofitar i posar en valor el medi rural, així com per definir la identitat de la ruralitat del territori
- **Mà d'obra.** Atracció de mà d'obra al món rural derivat de les crisis de treball del sector turístic
- **Turisme sostenible.** Valor al turisme sostenible aprofitant l'atractiu rural

Oportunitats identificades pels agents institucionals

Del sector agrari i agroalimentari

- **Suport administratiu.** Existència d'actuacions d'impuls per promocionar el sector per part de l'administració regional i adaptació de la PAC a la realitat de Mallorca

- **Complementarietat.** Possibilitat de reforçar la complementarietat entre els diferents sectors productius i econòmics, per exemple, l'agroturisme i l'oleoturisme, mitjançant estratègies amb cadenes de valor
- **Estructures econòmiques.** Creació d'estructures com a cooperatives amb potencial de continuïtat

Del medi ambient i l'aprofitament eficient de recursos

- **Retribució.** Explorar projectes d'innovació en el pagament per serveis ambientals de retribució positiva per al medi rural i la petjada de carboni

De la innovació

- **Clústers.** Experiències en el desenvolupament de clústers i hubs que es poden replicar

Del món rural en conjunt

- **Cultura.** Elaborar una estratègia cultural per a la posada en valor i difusió del coneixement rural

A les sessions de participació també es va concloure que el procés de transformació i evolució passa per **donar un reconeixement més gran del sector primari**, des del punt de vista ambiental, econòmic i social, així com **reforçar-ne el valor estratègic**.

De la mateixa manera, aquest procés **ha de ser recolzat des de l'àmbit institucional**, mitjançant una reflexió estratègica tant dels marcs normatius i legislatius com dels ajuts econòmics, facilitant-ne l'enfortiment. Igualment, **la modernització i continuïtat de les cooperatives** té un rol fonamental per poder adaptar les necessitats actuals del sector.

Per acabar, **el canvi climàtic exigeix una modificació del model productiu i territorial**, especialment pel que fa a la gestió de l'aigua i l'economia circular, en una estreta **vinculació entre el creixement del sector agrari, agroalimentari amb l'impacte positiu al medi ambient**.

De les oportunitats s'extreu que els aspectes que poden oferir innovació per al desenvolupament del territori són:

Aspectes d'innovació EDLP 2023-2027

AI1. Aplicació de nous paràmetres de sostenibilitat ambiental i climàtica a la producció

AI2. Complementarietat dels diferents sectors econòmics i dins del propi sector

AI3. Generació i transferència de coneixement al sector

AI4. Digitalització i tecnificació integral

7.3 DAFO

D'acord amb la informació recollida, l'anàlisi DAFO mostra la imatge de situació i la previsió d'actuació a futur segons les principals debilitats, amenaces, fortaleeses i oportunitats del territori.

DEBILITATS	AMENACES
D1 Insularitat i dependència exterior	A1 Fenòmens climàtics adversos
D2 Escassa rendibilitat de les explotacions	A2 Escassetat de recursos hídrics
D3 Elevats costos de transformació	A3 Sector econòmic poc diversificat
D4 Complexitat burocràtica i administrativa	A4 Obsolescència tecnològica i digital
D5 Manca de formació i professionalització	A5 Competitivitat exterior del sector
D6 Masculinització del sector agrari	A6 Envel·liment del sector agrari
D7 Superfície de sòl limitat	A7 Necessitat de modernització
D8 Dificultat a l'accés a la terra	A8 Pressió urbanística sobre sòl rústic
D9 Manca de coordinació entre el sector	A9 Expansió desmesurada del sector turístic
D10 Manca de sinergies entre sectors	A10 Escassa producció d'energia renovable
FORTALESES	OPORTUNITATS
F1 Abundància de recursos naturals	O1 Tendències globals a la sostenibilitat

F2 Potencial del mercat local de qualitat	O2 Polítiques de suport adaptables al context
F3 Sensibilització pel producte local	O3 Finançament regional, nacional i europeu
F4 Aposta per la producció ecològica	O4 Impuls a la indústria agroalimentària
F5 Coneixement tradicional transferible	O5 Aposta per l'economia circular
F6 Ric patrimoni cultural i històric	O6 Complementarietat entre els sectors
F7 Empoderament de les zones rurals	O7 Posada en valor del turisme sostenible
F8 Visió a llarg termini de creixement	O8 Existència de mà d'obra
F9 Organització per al progrés	O9 Retribució per serveis ambientals
F10 Planificació estratègica	O10 Experiències de desenvolupament replicables

8. DESCRIPCIÓ DE L'EDLP 2023-2027

En base a l'anàlisi realitzat, i amb la finalitat d'abordar els reptes i reforçar les oportunitats identificades, l'EDLP 2023-2027 posa el focus d'atenció en tres grans àrees temàtiques considerades eixos vertebradors del desenvolupament del territori en el curt, mitjà i llarg termini des dels vessants de sostenibilitat econòmica, social i ambiental: la **competitivitat del sector agrari**, la **visibilització del sector agrari**, i l'**adaptació al canvi climàtic**.

EE1

L' anàlisi de situació del sector agrari i agroalimentari d' aquesta zona LEADER mostra l' existència de dificultats derivades, entre altres coses, de la manca de competitivitat, rendibilitat i sostenibilitat a llarg termini del sector

En el cas de la **competitivitat** productiva, aquesta es veu condicionada per la casuística geogràfica, però també per la seva capacitat d' adaptació cap als nous paràmetres de mercat fixats tant dins com fora de les fronteres balears. Competir a nivell de volum de producció amb altres territoris és difícil tenint en compte la capacitat d' aquesta zona

rural, si bé s'obre l'oportunitat de **reforçar i especialitzar tot el teixit productiu** així com transformar el model actual cap a la diversificació econòmica, permetent a les explotacions ampliar la seva capacitat a més d'una activitat per assolir uns majors nivells de competitivitat. Per a això, reforçar l'emprenedoria, la professionalització i la coordinació dels agents del sector seran claus indispensables.

L' **emprenedoria** resulta una peça fonamental per al desenvolupament d'un sector agrari en declivi. El nombre d'empreses i iniciatives d'emprenedoria agrària en el territori rural mallorquí és significativament baix en comparació amb l'auge i manteniment de la resta de sectors de l'economia, per això, els esforços dels darrers anys han anat orientats a reforçar la capacitat emprenedora i la innovació dins del sector. En aquest sentit, i seguint amb els treballs en marxa, és cabdal per al creixement econòmic i l'assoliment d'una major competitivitat i productivitat en el període 2023-2027 **potenciar una cultura emprenedora, que sigui motor per a l'atracció de talent i l'assentament d'un model empresarial renovat i resilient** d'impacte positiu sobre les tendències en negatiu.

En aquesta línia, aconseguir un sector agrari i agroalimentari més rendible i sostenible econòmicament s'alinea inexorablement amb la millora de la **capacitat professional i tècnica**. Els nous models de desenvolupament plantejats a nivell europeu i nacional exigeixen una adaptació ràpida i estable als mateixos, i per a això, és urgent incidir en la professionalització i formació de les persones en actiu. En aquest sentit, **millorar la capacitat digital i tecnològica de les explotacions**, així com afavorir una **formació de qualitat especialment per a les persones joves i les dones** es torna indispensable en el procés de creixement a llarg termini del món agrari. De la mateixa manera, no cal perdre de vista la **formació en sabers pràctics, oficis i gremis**, ja que l'avanç cap al futur d'aquesta zona rural de Mallorca no es pot entendre sense la conservació del seu patrimoni tradicional.

Per acabar, la solidesa econòmica d'un territori s'aconsegueix mitjançant la coordinació de tots els agents, públics i privats, per avançar en una mateixa direcció. En aquest sentit, **l'enfortiment del sector agrari i agroalimentari passa per consolidar una estructura de col·laboració i de cooperació robusta** entre tots els agents amb impacte sobre el territori. La zona LEADER mallorquina té el gran avantatge de comptar amb una xarxa àmplia de productors privats, associacions, cooperatives, entitats d'economia d'escala i altres agrupacions. Per tant, potenciar-les, **dinamitzant tots els engranatges del teixit productiu i implicant en paral·lel les entitats públiques**

i acadèmiques, serà fonamental no només per assolir una major vertebració dins del sector sinó un creixement transversal de la resta d'eixos.

ES2

El sector agrari va passar de ser un dels principals motors de l'economia mallorquina a convertir-se en un sector en risc de desaparició. Els desafiaments identificats han demostrat la necessitat de revertir de forma substancial aquesta situació

En termes generals, en les darreres dècades, no només a nivell regional sinó també nacional, al món rural i agrari se li ha associat una visió negativa, pessimista, immobiliària i amb poca capacitat de resiliència en comparació amb el creixement i transformació de les urbs. Tanmateix, el sector agrari mallorquí aposta des de dins per mantenir-se viu i **tornar a consolidar-se com a clau i vertebrador** del mapa econòmic, social i ambiental de tota l'illa.

Transformar aquesta visió pessimista passa indiscutiblement per **visibilitzar i dotar de valor els recursos locals del territori**, impulsar els sabers tradicionals, i incidir en la percepció d' **un sector amb clares oportunitats professionals**. Afrontar importants reptes com el **relleu generacional o la feminització** del sector agrari i agroalimentari és cabdal, però també factible si es considera que aquesta zona LEADER ha avançat notablement pel que fa a la incorporació d' aquests dos grups en la titularitat de les explotacions.

Ens trobem davant d'un punt d'inflexió en el qual es torna imprescindible definir què significa "rural" per a aquest territori, ser capaços d'aprofitar les oportunitats que aquesta mirada presenta, i **maximitzar totes les seves potencialitats** de forma sostenible i mantinguda en el temps. **Reforçar els recursos propis, possibilitant en paral·lel un canvi de mentalitat** de tota la societat servirà per tant de motor per assolir les perspectives a futur d'aquest territori.

EA3

L'emergència hídrica, la pressió urbanística sobre el sòl rústic, i l'adaptació als riscos derivats del canvi climàtic plantegen alguns dels majors desafiaments d'aquest territori a mitjà i llarg termini

L'alerta climàtica està exigint una modificació del model productiu i territorial en tots els seus aspectes. En el moment actual i amb la mirada posada en els propers anys, **els avenços cap a la sostenibilitat del sector agrari i agroalimentari han d'anar inexorablement als esforços per la mitigació i adaptació al canvi climàtic**. En el passat, el sector agrari ha orientat els seus esforços a millorar la resiliència i contribució al medi ambient des del reforç de les potencialitats i recursos amb els quals compta, si bé la realitat del territori LEADER segueix plantejant el gran desafiament d' adaptar les

necessitats pròpies a la casuística global, abordant la crisi ambiental des de la petita i mitjana escala.

La influència del turisme com a sector econòmic principal o l'estat de les masses d'aigua disponibles, ha posat en relleu la **necessitat de transformar el model de creixement actual en una adaptació equilibrada entre el model de econòmic i ambiental**. La conservació del sòl i els recursos naturals es torna cabdal per assolir els nivells de productivitat i competitivitat desitjats.

Per aconseguir-ho, és fonamental posar el focus d'atenció en la **gestió eficient dels recursos naturals existents**, així com en **la conservació dels ecosistemes, del paisatge i la gestió forestal**, que de forma paral·lela suposaran un impacte positiu a la producció.

Per això, enfortir la formació, sensibilització i capacitat en qüestions clau per a la sostenibilitat ambiental com la gestió eficient de l'aigua i el sòl, l'economia circular en tots els sectors i no productives, i la transició energètica, són els pilars que marquen les prioritats d'actuació en aquest període per a aquesta zona.

Només des d'una òptica de constant sinergia entre el sector agrari i ambiental serà possible assolir els nivells de creixement desitjats, impactar de forma positiva sobre els reptes actuals, i prevenir els futurs.

8.1. Objectius temàtics de l'EDLP 2023 – 2027

Un cop analitzades les claus que orienten i estructuraven les necessitats, oportunitats, reptes i eixos d'aquesta EDLP 2023-2027, i arran del procés participatiu per a la definició i prioritització dels objectius estratègics del territori, s'identifiquen **sis objectius fonamentals** que contribuiran de forma directa en l'abordatge dels reptes:

EE1. Competitivitat del sector agrari

- **O1. Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions.** La millora de la competitivitat del sector s'ha d'abordar des d'un enfocament integral, per a això l'EDLP ha de tractar de (1) seguir potenciant la capacitat emprenedora, amb la mirada posada a conformar una estructura sòlida seguint el treball previ, (2) abordar el repte de la digitalització i tecnificació del sector des del reforç de la formació de tots els agents, seguint amb les predisposicions de la PEPAC 2023-2027 i fent passos al capdavant cap a la innovació i adaptació del sector, i (3) millorar la capacitat dels agents per al treball

en xarxa, garantint que l'acció coordinada reverteixi en un major desenvolupament productiu.

S'espera que tot això influeixi en una major atracció de joventut al sector, establint-se com un dels objectius estratègics més transversals de tota l'EDLP 2023-2027.

ES2. Visibilització del sector agrari

- **02. Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva.** A més d'objectiu estratègic, es tracta d'una de les grans fites a llarg termini del sector agrari mallorquí. La insularitat, els elevats costos de producció i les tendències a la globalització urgeixen consolidar una cadena de producció, transformació i comercialització dels productes agroalimentaris eficient i especialitzada, que sigui de la mateixa manera rendible per a les petites i mitjanes explotacions i sostenible en termes de qualitat alimentària per a tota la població. Per aconseguir-ho, cal treballar sobre la valorització, promoció, coneixement i consum de les varietats autòctones locals i els productes de qualitat, de temporada i de proximitat existents en la zona rural mallorquina, que en l'actualitat són una de les marques diferencials d'aquest territori.

Busquem aprofitar les potencialitats per garantir la rendibilitat i resiliència de forma transversal en el sector, sense perdre de vista que l'impacte de la seva consecució recaurà en paràmetres d'alimentació més saludables i, en conseqüència, una major qualitat de vida de tota la població mallorquina.

- **03. Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació.** Es pretén afrontar la problemàtica de l'envelliment, la masculinització i la manca de relleu generacional en el sector facilitant la posada en valor del sector en el territori, mitjançant la difusió del coneixement i les pràctiques tradicionals d'aquest sector, que en última instància reverteixi en una major incorporació de joves i dones. Per aconseguir-ho, el públic objectiu arriba a les persones joves, dones així com la infància i la adolescència, sense perdre de vista que les generacions venidores són fonamentals per al desenvolupament i manteniment del sector en els propers anys.

Es tracta d'un objectiu realista en el curt, mitjà i llarg termini amb un impacte notable no només en els nivells econòmics, això és, l'augment de la taxa d'ocupació estable i la disminució de l'atur, sinó els demogràfics, facilitant la fixació de persones joves i amb gran potencial de creixement professional en el territori.

EA3. Adaptació al canvi climàtic

- **04. Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles.** És prioritari per al sector combatre les problemàtiques locals en paral·lel a les circumstàncies globals. Des del nostre marge d'actuació, es tracta de buscar com incorporar els models d'innovació i generar nou coneixement, metodologies i pràctiques específiques per establir el cultiu més adaptatiu a l'emergència climàtica, aconseguint un major nombre de cultius de tipus ecològic, més resilients, sostenibles, i especialment amb més capacitat de regeneració de les zones deprimides.

Si bé és un recorregut a mitjà i llarg termini, es tracta d' un objectiu que vincula amb la resta, lligant l' aspiració cap al model productiu basat en la sobirania alimentària, la gestió eficient dels recursos i l' economia circular.

- **05. Impulsar l'economia circular.** Busquem donar suport a la innovació, la transferència de coneixement i l'aplicabilitat de projectes basats en l'economia circular per, d'una banda, afrontar els reptes ambientals, i de l'altra, generar valor afegit a la producció de petita i mitjana escala. Ens proposem contribuir a avançar en la gestió eficient i l' aprofitament dels residus procedents del sector agrari i agroalimentari, generant el coneixement necessari per implantar els models d' economia circular a les explotacions, a través de la formació i capacitació tècnica.

Fomentant en darrer lloc que des del sector privat es donin passos substancials en la protecció, gestió i ús sostenible dels residus generats, de manera referent i replicable a tot el territori mallorquí.

- **06. Millorar la gestió de l'aigua i el sòl.** En paral·lel a l'anterior, cal millorar la gestió integral de l'aigua i el sòl, per ser dos recursos en risc, i tal com mostra l'anàlisi efectuada, els recursos endògens són fonts primordials per al desenvolupament de tot el territori rural mallorquí. Aquest objectiu planteja facilitar la presa de consciència, la sensibilització i la formació sobre la gestió eficient i sostenible dels recursos vinculats al sector, contribuint a millorar la capacitat de gestió a les explotacions. A més, es fa fonamental orientar els esforços cap a la millora de la gestió forestal i la preservació de les races de bestiar autòcton, entenent-se com a elements fonamentals per a la conservació del sòl i del paisatge.

A més, l' impacte del turisme sobre l' aigua i el sòl comporta la necessitat d' un abordatge integrat, de manera que s' asseguri la interseccionalitat del sector agrari i el turístic, per garantir que s' avança en una mateixa direcció.

Els objectius aquí identificats tenen una lògica pràctica, i han estat definits per abordar de forma directa les problemàtiques, i reforçar les potencialitats del territori, des de la innovació, sense perdre de vista l' actuació implementada prèviament pel GAL i la resta d' agents en actiu del sector agrari i agroalimentari. A la taula següent es mostra l' alineació entre els eixos, objectius, reptes i DAFO:

EIX ESTRATÈGIC	OBJECTIU ESTRATÈGIC	REpte QUE AFRONTA	RELACIÓ AMB EL DAFO
EE1 Competitivitat del sector agrari	O1 Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions	R1 Rendibilitat de les explotacions R2 Sinergies i cooperació R3 Professionalització del mercat laboral	D2 Escassa rendibilitat de les explotacions D3 Elevats costos de transformació D4 Complexitat burocràtica i administrativa D5 Manca de formació i professionalització D9 Manca de coordinació entre el sector D10 Manca de sinergies entre sectors A3 Sector econòmic poc diversificat A4 Obsolescència tecnològica i digital A7 Necessitat de modernització F9 Organització per al progrés O6 Complementarietat entre els sectors
ES2 Visibilització del sector agrari	O2 Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva	R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic	D1 Insularitat i dependència exterior A5 Competitivitat exterior del sector F2 Potencial del mercat local de qualitat F3 Sensibilització pel producte local F4 Aposta per la producció ecològica O4 Impuls a la indústria agroalimentària

	O3 Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació	R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R5 Relleu generacional R6 Feminització del sector agrari	D6 Masculinització del sector agrari A6 Envel·liment del sector agrari F5 Coneixement tradicional transferible F6 Ric patrimoni cultural i històric F7 Empoderament de les zones rurals F8 Visió a llarg termini de creixement O7 Posada en valor del turisme sostenible O8 Existència de mà d'obra
EA3 Adaptació al canvi climàtic	O4 Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles	R7 Mitigació i adaptació al canvi climàtic R8 Gestió eficient de recursos naturals	D8 Dificultat a l'accés a la terra A1 Fenòmens climàtics adversos O3 Finançament regional, nacional i europeu
	O5 Impulsar l'economia circular	R8 Gestió eficient de recursos naturals	F1 Abundància de recursos naturals O1 Tendències globals a la sostenibilitat O5 Aposta per l'economia circular O9 Retribució per serveis ambientals
	O6 Millorar la gestió de l'aigua i el sòl	R8 Gestió eficient de recursos naturals	D7 Superfície de sòl limitat A2 Escassetat de recursos hídrics A8 Pressió urbanística sobre sòl rústic A9 Expansió desmesurada del sector turístic A10 Escassa producció d'energia renovable O2 Polítiques de suport adaptables al context O10 Experiències de desenvolupament replicables

8.2. Abordatge dels objectius i necessitats del PEPAC 2023-2027 des de l'EDLP 2023-2027

Una de les finalitats intrínseques d'aquesta EDLP 2023-2027 és respondre als objectius i necessitats de la PAC 2023-2027, en tant que marc de referència i orientació per a l'aterratge de les perspectives internacionals a la nostra realitat territorial.

El nou plantejament del PEPAC 2023-2027 a Espanya aposta pel reforç estratègic del sector primari, amb un impacte positiu en l'equilibri territorial, a través de la intervenció sobre l'economia, el medi ambient, i la societat, mitjançant els seus tres objectius generals:

1. Fomentar un sector agrícola intel·ligent, competitiu, resiliència i diversificat que garanteixi la seguretat alimentària a llarg termini
2. Donar suport i reforçar la protecció del medi ambient, inclosa la biodiversitat, i l'acció pel clima i contribuir a assolir els objectius mediambientals i climàtics de la Unió Europea, entre ells els compromisos contrets en virtut de l' Acord de París
3. Enfortir el teixit socioeconòmic de les zones rurals

Els nou objectius específics:

- OE1**
 Donar suport a una renda agrícola viable i la resiliència del sector agrícola a tot el territori de la Unió per tal de millorar la seguretat alimentària a llarg termini i la diversitat agrícola, així com garantir la sostenibilitat econòmica de la producció agrícola a la Unió
- OE2**
 Millorar l' orientació al mercat i augmentar la competitivitat de les explotacions agrícoles a curt i llarg termini, també mitjançant una major atenció a la recerca, la tecnologia i la digitalització
- OE3**
 Millorar la posició dels agricultors en la cadena de valor
- OE4**
 Contribuir a l'adaptació al canvi climàtic i a la seva mitigació, també mitjançant la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i millorant la captura de carboni, així com promoure l'energia sostenible
- OE5**
 Promoure el desenvolupament sostenible i la gestió eficient de recursos naturals com l' aigua, el sòl i l' aire, incloent-hi la reducció de la dependència química

OE6

Contribuir a aturar i revertir la pèrdua de biodiversitat, potenciar els serveis relacionats amb els ecosistemes i conservar els hàbitats i els paisatges

OE7

Atraure i donar suport als joves agricultors i als nous agricultors i facilitar el desenvolupament empresarial sostenible a les zones rurals

OE8

Promoure l'ocupació, el creixement, la igualtat de gènere, inclosa la participació de les dones en l'agricultura, la inclusió social i el desenvolupament local en les zones rurals, entre elles la bioeconomia circular i la silvicultura sostenible

OE9

Millorar la resposta de l' agricultura de la Unió a les exigències socials en matèria d' alimentació i salut. inclosa la demanda d'aliments de bona qualitat, assegurances i nutritius produïts de forma sostenible, reduir el rebuig d'aliments, millorar el benestar animal i combatre la resistència als antimicrobians

I el objectiu transversal:

OT

Modernitzar l'agricultura i les zones rurals, fomentant i posant en comú el coneixement, la innovació i la digitalització en les zones agrícoles i rurals i promovent la seva adopció pels agricultors, mitjançant la millora de l' accés a la recerca, la innovació, l' intercanvi de coneixements i la formació

D'aquesta manera, els principis rectors per a garantir la competitivitat, sostenibilitat i qualitat del sector, com *el suport a les inversions i reducció de costos de producció; l'aplicació d'I+D+i i digitalització d'explotacions agràries; l'aposta per l'agricultura ecològica; l'aplicació de mesures de desenvolupament rural de caràcter ambiental i climàtic; el reforç a l'assessorament i formació, l'avanç en recerca i intercanvi de coneixements des de la innovació, i l'aplicació de la perspectiva de gènere de manera transversal* (PEPAC 2023-2027, MAPA, 2021) entronquen amb els eixos, les orientacions i els objectius fonamentals de la nostra estratègia.

La següent taula permet veure l'alineació directa entre els principals objectius del PEPAC (2023-2027), els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 (ODS) i la nostra EDLP (2023-2027).

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PAC 2023-2027	EIX EDLP 2023-2027	OBJECTIUS EDLP 2023-2027	OBJECTIUS PAC QUE ABORDA	ODS 2030 QUE ABORDA
<p>ECONOMIA</p> <p>Fomentar un sector agrícola intel·ligent, resistent i diversificat que garanteixi la seguretat alimentària</p>	<p>EE1. Competitivitat del sector agrari</p>	<p>01 Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions</p>	<p>OE2 INCREMENTAR LA COMPETITIVIDAD</p> <p>OT CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>	
<p>SOCIETAT</p> <p>Enfortir el teixit socioeconòmic de les zones rurals</p>	<p>ES2. Visibilització del sector agrari</p>	<p>02 Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva</p>	<p>OE1 ASEGURAR INGRESOS JUSTOS</p> <p>OE3 REQUILIBRAR EL PODER EN LA CADENA ALIMENTARIA</p> <p>OE9 PROTECCIÓN DE LA CALIDAD DE LOS ALIMENTOS Y DE LA SALUD</p> <p>OT CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>	
		<p>03 Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació</p>	<p>OE7 APOYAR EL RELEVO GENERACIONAL</p> <p>OE8 ZONAS RURALES VIVAS</p> <p>OT CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>	

<p>MEDI AMBIENT</p> <p>Donar suport i reforçar la protecció del medi ambient, inclosa la biodiversitat, i l'acció pel clima i contribuir a assolir els objectius mediambientals i climàtics de la UE</p>	<p>EA3. Adaptació al canvi climàtic</p>	<p>04 Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles</p>	<p>OE4</p> <p>ACCIÓN CONTRA EL CAMBIO CLIMÁTICO</p>	<p>OE6</p> <p>CONSERVAR EL PAISAJE Y LA BIODIVERSIDAD</p>	<p>OT</p> <p>TRANSVERSAL</p> <p>CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>	
		<p>05 Impulsar l'economia circular</p>	<p>OE5</p> <p>PROTECCIÓN DEL MEDIOAMBIENTE</p>	<p>OT</p> <p>TRANSVERSAL</p> <p>CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>	 	
		<p>06 Millorar la gestió de l'aigua i el sòl</p>	<p>OE5</p> <p>PROTECCIÓN DEL MEDIOAMBIENTE</p>	<p>OE6</p> <p>CONSERVAR EL PAISAJE Y LA BIODIVERSIDAD</p>	<p>OT</p> <p>TRANSVERSAL</p> <p>CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>	

9. PROJECTES I ACTUACIONS DE L'EDLP 2023-2027

9.1. Fitxes de projectes propis, de cooperació i actuacions temàtiques

A continuació, es mostren els **nou projectes propis**, que es reforcen **amb quinze actuacions subvencionables**, així com **un projecte de cooperació interterritorial** i **dues actuacions temàtiques**, van destinades a la formació d'agents, la promoció territorial en el seu sentit més ampli i la creació de línies d'ajuda.

Serveixen de full de ruta per al desplegament de les actuacions necessàries en la implementació de l'EDLP 2023-2027 amb la finalitat última d'assolir els objectius previstos en el curt, mitjà i llarg termini.

Han estat configurats d'acord amb les necessitats, reptes i oportunitats detectats en el moment actual tot i que amb una clara disposició d'adaptació a les necessitats del futur. Per aquest motiu, tenen un **caràcter flexible, viu i obert a la inclusió de noves actuacions i mesures** conforme a les circumstàncies i recursos tècnics, financers i humans dels propers anys, així com la possibilitat de prioritzar les actuacions, arribat el moment, tenint en compte que el pressupost serà limitat i insuficient per donar cobertura a totes les actuacions plantejades

Les línies d'ajuts proposades per als entitats locals i els agents del sector privat en alguns casos vindran a reforçar els projectes propis. Les diferents convocatòries d'ajudes dependran de l'existència de recursos necessaris (econòmics, tècnics i humans) de totes les parts implicades en el procediment de gestió, amb la possibilitat de tenir una vigència oberta durant tota la vigència de l'EDLP 2023-2027 i sempre que existeixi pressupost suficient. Per tant, la seva aparició en aquesta EDLP 2023-2027 ha de servir per comprendre les perspectives i intencions del GAL i obrir el camp de possibilitats.

En aquestes fitxes es preveu una estimació del pressupost destinats a les actuacions subvencionables, però, seran les pròpies convocatòries les que establiran la informació necessària per a l'obtenció de les línies d'ajuts, com són: el pressupost final, les actuacions elegibles, els criteris de selecció dels projectes, el nivell d'ajut i els beneficiaris admissibles.

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Contribuir a la transformació digital i tecnològica en el sector agrari i agroalimentari, de forma complementària als agents i entitats que estan aplicant mesures en aquest sentit, partint d'una identificació de necessitats i continuant amb la formació en eines digitals com actuacions principals. Es convocaran línies d'ajuts adreçats a reforçar aquests dos àmbits.</p> <p>Àmbit temàtic: Digitalització del sector agrari</p>		<p>A1. Definir i elaborar un estudi de les necessitats digitals i tecnològiques existents a les explotacions agràries i agroalimentàries amb un pla d'acció específic a implementar per millorar les capacitats digitals i tecnològiques de les explotacions.</p> <p>A2. Disseny d'un programa formatiu, adreçat agents, organitzacions i a titulars de les explotacions, sobre eines i recursos digitals d'alta aplicabilitat en el sector.</p> <p>Les línies d'ajuts van orientades a desenvolupar activitats formatives innovadores en matèria de digitalització, així com la implementació d'accions específiques del pla d'acció en les explotacions.</p>	
TIPOLOGIA	<p>Projecte propi: estudi (promoció territorial) i programa de formació i acompanyament (formació dels agents)</p> <p>Actuacions subvencionables (línia d'ajuts)</p>		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS	<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Cooperatives agràries Ajuntaments 		
BENEFICIARIS	Agents del sector agrari i agroalimentari: titulars d' explotacions, persones treballadores en el sector		
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L1	Línia d' ajuts per a la formació en habilitats digitals a agents del sector i a la implementació dels plans d'acció digitals a les explotacions		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II1	Valoració en els qüestionaris d'avaluació per a assistents a les formacions (>5)		
IE1	Estudi realitzat (sí/no)		
IE2	Nombre d'actuacions de formació realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
<p>Estudi: 25.000€ - 35.000€</p> <p>Programa de formació i acompanyament: 40.000€ - 75.000€</p> <p>Actuacions subvencionables: 80.000€</p>	<p>Projecte propi: 100%</p> <p>Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius</p>	<p>Recursos humans</p> <p>Assistències tècniques</p> <p>Despesa corrent</p> <p>Altres despeses</p>	<p>Contractació consultoria externa</p>
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R1 Rendibilitat de les explotacions		O1 Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
<p>OE2</p> <p>INCREMENTAR LA COMPETITIVITAT</p> <p>OT</p> <p>TRANSVERSAL</p> <p>CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>		<p>8</p> <p>TRABAJO DECENTE Y CRECIMIENTO ECONÓMICO</p> <p>9</p> <p>INDUSTRIA, INNOVACIÓN E INFRAESTRUCTURAS</p>	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Donar suport als agents agraris i agroalimentaris en el reforç de l'activitat organitzada i coordinada, afavorint el sorgiment de sinergies i xarxes de treball col·laboratives mitjançant un projecte de dinamització i animació a la col·laboració entre els sectors. Així com facilitar la rendibilitat especialment de les petites i mitjanes explotacions, i de les agrupacions agràries, a través de la diversificació econòmica de l'activitat agrària, el desplegament d'ajuts per compartir recursos i serveis comuns (com maquinària, assessorament tècnic) i per a la creació d'estratègies multisectorials.</p> <p>Àmbit temàtic: Treball en xarxa i col·laboratiu</p>		<p>A3. Desenvolupament de jornades per a l'impuls a la col·laboració i creació de sinergies multisectorials</p> <p>A4. Dinamització de viatges i trobades de caràcter formatiu per a la identificació de bones pràctiques en aquest àmbit</p> <p>Les actuacions proposades pretenen enfortir l'activitat de les xarxes de treball existents, per exemple, per part de l'activitat dels clústers o les agrupacions de productors, així com crear-ne de noves entre els agents no organitzats del sector i amb altres sectors (per exemple, el turístic).</p> <p>Respecte a les línies d'ajudes previstes, depenent de (1) les necessitats detectades, (2) la complementarietat amb altres ajudes promogudes per altres administracions autonòmiques, i (3) en funció als recursos amb els quals finalment compti l'EDLP 2023-2027, s'activaran unes temàtiques o altres.</p>	
TIPOLOGIA	Projecte propi: activitats d'animació i dinamització (formació dels agents) Actuacions subvencionables		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS	<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Cooperatives agràries Fundacions Associacions Ajuntaments Sector públic (servei d'innovació) Sindicats i unions Clústers 		
BENEFICIARIS	Sector privat		
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L2	Línia d'ajuts per a la dinamització de xarxes de treball i activitat organitzada, desplegament de serveis en comú i diversificació d'activitats a les explotacions agràries		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II2	Nombre d'assistents a les trobades organitzades (Nº)		
IE3	Nombre d'activitats per a la creació de xarxes i sinergies realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Activitats d'animació i dinamització: 10.000€ - 15.000€ x 2 = 20.000€ - 30.000€ Actuacions subvencionables: 80.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Despesa corrent Altres despeses	Contractació de personal tècnic
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R1 Rendibilitat de les explotacions R2 Sinergies i cooperació		O1 Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
 			

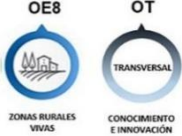

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Promoure espais i suport a l'empredoria i la innovació en el sector agrari i agroalimentari com a motor de la competitivitat, així com donar suport a iniciatives que contribueixin a l'intercanvi de coneixement i capacitat en totes les fases de la gestió de projectes, reforçant el networking, la formació i la tecnificació.</p> <p>Aquest projecte orienta el suport en qualsevol fase del procés: anàlisi estratègica, identificació, posada en marxa i seguiment de les iniciatives d'empredoria. A la vegada es cercaran fórmules per poder donar facilitats i cobertura financera als empredors. Ja sigui a través de les fórmules més convencionals o a través de fórmules innovadores de finançament de projectes com a eix estratègic per al seu desenvolupament.</p> <p>Àmbit temàtic: Ecosistema d'empredoria i innovació</p>		<p>A5. Creació d' un programa de suport i acompanyament a l' empredoria que contempli activitats de formació, mentoria i assistència per a la posada en marxa i seguiment de projectes d' empredoria basats en la innovació.</p> <p>Aquest projecte sorgeix després de l'èxit del predecessor <i>Rural'up</i> amb la finalitat de poder enfortir-lo i contribuir al seu manteniment en el temps, així com poder donar seguiment o re-enfocament als projectes que surten amb actuacions diverses.</p> <p>Les línies d'ajuts s'orienten a implementar les inversions a dur a terme en el marc de cada projecte i com a resultat del programa.</p>	
TIPOLOGIA	Projecte propi: formació i acompanyament (formació dels agents) Actuacions subvencionables		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS			
<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Cooperatives agràries Associacions agràries Ajuntaments 			
BENEFICIARIS			
Sector privat			
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L3 Línia d' ajuts per al desenvolupament de projectes fruit del programa d'impuls a l' empredoria			
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II3 Nombre de projectes d'empredoria recolzats (Nº)			
IE4 Nombre d'actuacions de suport a l'empredoria realitzades (Nº)			
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Programa de formació i acompanyament: 40.000€-75.000€ Actuacions subvencionables: 80.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Despesa corrent Altres despeses	Contractació de suport extern per al disseny, planificació i execució del programa
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R3 Professionalització del mercat laboral		O1 Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'empredoria, la formació i les col·laboracions	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
 		 	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Impulsar la recuperació, l'ús i la conservació de les varietats locals en tant eina per aconseguir un doble objectiu (1) el desenvolupament del sector agrari i agroalimentari de forma ètica i sostenible, i (2) l'adaptació al canvi climàtic.</p> <p>La finalitat última és promoure un major consum de les varietats locals, i que l'augment de demanda repercuteixi en la creació de nous conreus de les varietats existents, i fins i tot noves varietats adaptades a les noves condicions climàtiques. De la mateixa manera, es tracta de donar suport a la recuperació, l'ús i la conservació dels coneixements tradicionals agraris relacionats amb aquestes varietats.</p> <p>Àmbit temàtic: Difusió i comercialització de les varietats locals</p>		<p>A6. Disseny i desenvolupament d'una campanya de promoció de l'ús, coneixement i consum de les varietats locals.</p> <p>Es tracta de promoure el coneixement de les varietats locals, en tant producte de temporada i de proximitat, desplegant les actuacions que permetin reforçar tant la difusió com els canals de comercialització.</p> <p>Les línies d'ajudes anirien enfocades a la promoció i valorització de les varietats locals des de diferents vessants (1) promoure l'ús i coneixement en tota la població, (2) donar suport a la creació, gestió i comercialització per als productors i/o agents organitzats del sector, (3) donar suport a la difusió per part dels ajuntaments.</p>	
TIPOLOGIA	Projecte propi: campanya de comunicació (promoció territorial) Actuacions subvencionables		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS			
<ul style="list-style-type: none"> • Sector privat • Cooperatives agràries • Associacions d'empresaris • Associacions turístiques • Ajuntaments 			
BENEFICIARIS			
Població, sector privat, ajuntaments			
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L4	Línia d'ajuts per a la promoció i difusió de les varietats locals i les seves marques d'identitat i millora dels canals de comercialització així com la creació de centres d'interpretació		
L5	Línia d'ajuts per al foment dels mercats locals agroalimentaris		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II4	Execució de la campanya (sí/no)		
IE5	Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització i mentoria realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Campanya de comunicació i difusió: 10.000€ - 15000€ Actuacions subvencionables: 100.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Despesa corrent Altres despeses	Contractació de personal tècnic
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R7 Mitigació i adaptació al canvi climàtic		O2 Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Promoure el coneixement del sector agrari en tots els nivells educatius: infantil, primària, secundària, i formació professional relacionada amb hostaleria, restauració i turisme, facilitant mitjançant el programa d'animació i sensibilització, la presa de consciència sobre la cadena de producció dels aliments autòctons, i de l'alimentació sana i sostenible en base al producte de temporada i proximitat produït a Mallorca.</p> <p>Àmbit temàtic: formació i sensibilització del sector agrari i agroalimentari en l'àmbit escolar</p>		<p>A7. Cicle de jornades i activitats amb enfocament lúdic-educatiu, tallers, xerrades formatives i foment de les visites a les explotacions per a la formació i sensibilització del sector agrari en l'àmbit escolar i de formació professional.</p> <p>A8. Creació d'una campanya de comunicació i difusió sobre el producte de temporada i proximitat mallorquí, amb especial importància en fomentar el consum d'aliments ecològics.</p> <p>En el passat es van realitzar diferents experiències pilot que no han estat suficients per instaurar el producte mallorquí en els menjadors escolars. Per això es podran instaurar línies d'ajuda que aniran a reforçar aquesta problemàtica així com la posada en marxa de visites i activitats de sensibilització a les explotacions.</p>	
TIPOLOGIA	<p>Projecte propi: activitats d'animació i dinamització (formació dels agents) i campanya de comunicació (promoció territorial)</p> <p>Actuacions subvencionables</p>		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS	<ul style="list-style-type: none"> Centres educatius Ajuntaments 		
BENEFICIARIS	Població infantil, adolescent i jove, i població adulta (com a beneficiaris indirectes)		
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L6	Línia d'ajuts per a l'impuls a les relacions i col·laboració entre els centres educatius i els productors destinats al coneixement i la promoció del producte mallorquí		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II5	Valoració positiva en els qüestionaris d'avaluació per als docents (>5)		
IE6	Nombre d'activitats de sensibilització i formació realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
<p>Activitats d'animació i dinamització: 10.000€ - 15.000€</p> <p>Campanya de comunicació i difusió: 10.000€ - 15000€</p> <p>Actuacions subvencionables: 80.000€</p>	<p>Projecte propi: 100%</p> <p>Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius</p>	<p>Recursos humans</p> <p>Assistències tècniques</p> <p>Despesa corrent</p> <p>Altres despeses</p>	<p>Contractació de suport extern per al disseny, planificació i execució del programa</p>
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic		O2 Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
<p>OE3 REQUILIBRAR EL PODER EN LA CADENA ALIMENTARIA</p> <p>OE9 PROTECCIÓN DE LA CALIDAD DE LOS ALIMENTOS Y DE LA SALUD</p> <p>OT TRANSVERSAL CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>		<p>2 HAMBRE CERO</p> <p>3 SALUD Y BIENESTAR</p> <p>4 EDUCACIÓN DE CALIDAD</p>	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Difondre i promoure el sector agrari i agroalimentari com a sector estratègic i clau per al desenvolupament de l'illa de Mallorca entre la població i altres sectors econòmics, que permeti contribuir al canvi de paradigma i reversió del missatge sobre el sector.</p> <p>Aquesta campanya permetrà donar una nova visió del sector agrari. Alhora recolzat la recuperació i conservació dels oficis tradicionals i artesanals relacionats amb el sector.</p> <p>Àmbit temàtic: comunicació i sensibilització del sector agrari</p>		<p>A9. Disseny i creació d'una estratègia comunicativa continua de comunicació per a la difusió de tot que és "sector agrari a Mallorca" dirigit a la població, que inclogui a la vegada mini campanyes de suport a l'artesanía i la recuperació dels oficis tradicionals lligats al sector agrari</p> <p>Aquesta campanya podrà anar acompanyada de la creació d'un banc obert de recursos audiovisuals, serveis de visibilització d'iniciatives i acompanyament en difusió, jornades professionals de la comunicació i el màrqueting del sector, estudis de percepció del sector agrari i agroalimentari, i la coordinació d'un grup de treball sobre comunicació amb entitats i empreses del sector per tal de crear narratives comunes.</p>	
TIPOLOGIA	Projecte propi: campanya de comunicació (promoció territorial)		
TERMINI	Llarg: 2023-2027		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS			
<ul style="list-style-type: none"> • Sector privat • Mitjans de comunicació regionals • Ajuntaments • Agents de desenvolupament local • Altres sectors estratègics 			
BENEFICIARIS			
Agents del sector, població en general			
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II6	Nombre de visualitzacions de la campanya en plataformes digitals (Nº)		
IE7	Nombre d'activitats de comunicació realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Campanya de comunicació i difusió: 40.000€ - 60.000€ (quatre anys)	Projecte propi: 100%	Recursos humans Assistències tècniques Promoció i difusió Despesa corrent Altres despeses	Contractació de personal extern de l'àrea de comunicació
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic		O3 Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
			

FINALITAT		ACTUACIONS	
Contribuir a la incorporació de les dones en la gestió i lideratge dins les entitats del sector agrari i agroalimentari, afavorint el seu apoderament, professionalització i presa de responsabilitats.		<p>A10. Disseny i implantació de campanyes de comunicació i difusió dirigida a fomentar la incorporació de dones en el sector agrari i agroalimentari.</p> <p>A11. Programa formatiu per incentivar la incorporació de dones en el sector: programes de formació en gestió i lideratge de les explotacions, mentoria i assessoria.</p> <p>Les línies d'ajuts van dirigides a impulsar la incorporació de dones als òrgans de govern i altres formes d'incidir amb la potenciació de les dones dins el sector, com l'elaboració e implantació de plans d'igualtat.</p>	
Àmbit temàtic: Feminització del sector agrari i agroalimentari			
TIPOLOGIA	Projecte propi: campanya de comunicació (promoció territorial), formació i acompanyament (formació dels agents) Actuacions subvencionables		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS			
<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Cooperatives i associacions de dones rurals Mitjans de comunicació 			
BENEFICIARIS			
Dones que treballen en el sector agrari i agroalimentari, sector privat, entitats organitzades, tota la població			
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L7	Línia d'ajuts dirigides a fomentar mesures per la incorporació i empoderament de les dones en el sector agrari i agroalimentari així com en els òrgans de gestió		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II7	Nombre de dones assistents a les activitats (Nº)		
IE8	Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria i tutorització realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Campanya de comunicació i difusió: 10.000€ - 15000€ Programa de formació i acompanyament: 40.000€-75.000€ Actuacions subvencionables: 80.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Promoció i difusió Despesa corrent Altres despeses	Contractació personal tècnic i/o consultoria especialitzada en gènere i sector agrari
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R3 Professionalització del mercat laboral R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R6 Feminització del sector agrari		O3 Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
			

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Promoure la incorporació de les persones joves al sector agrari facilitant l' accés als recursos necessaris per al desenvolupament de l' activitat, a través del desplegament d' eines específiques i l' assessorament estratègic per generar coneixement i aprenentatge teòric i pràctic per animar a generar canvis.</p> <p>De forma transversal, es tracta de contribuir al canvi de paradigma entre la població jove, donar suport al relleu generacional en les explotacions familiars de petita i mitjana grandària, i contribuir al relleu en els oficis tradicionals.</p> <p>A causa de la urgència i necessitat tant a nivell local com regional d' aquest projecte, es preveu que tingui un especial component de cooperació, és a dir, que pugui arribar a desenvolupar-se de forma coordinada i complementària a les actuacions, iniciatives i projectes amb la mateixa finalitat a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera per part dels respectius Grups d' Acció Local. Assolint d'aquesta manera una transformació territorial més àmplia, des de la innovació i l'experimentació, i l'aprenentatge associat, aprofitant les sinergies per afavorir la contractació conjunta de serveis especialitzats, aconseguint finalment un major impacte social i econòmic per al sector i el territori.</p> <p>En cas que no es pugui realitzar com a projecte de cooperació, es desenvoluparà com a projecte propi.</p> <p>Àmbit temàtic: Relleu generacional</p>		<p>A12. Identificació, recollida i difusió dels recursos i serveis agraris disponibles per al desenvolupament de l'activitat, possiblement a través d' eines digitals.</p> <p>A13. Realització de programes d' assessorament estratègic, formació i tutorització especialitzada per a l' apoderament de la joventut en el sector, així com la capacitat de personal tècnic de animació.</p> <p>Les línies d'ajuts es destinen a promoure serveis i actuacions de treball comunitari per facilitar l'activitat, com ara explotació comunitària de la terra o ajuts a despeses de constitució de societats col·lectives. També, es preveu obrir línies d' ajuts directes a les persones joves per a la seva incorporació als oficis tradicionals lligats amb l' àmbit rural.</p>	
TIPOLOGIA	Projecte de cooperació (interterritorial) Actuacions subvencionables		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS	<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Associacions de joves Cooperatives agràries Altres organitzacions agràries Altres GAL regionals: Menorca i Eivissa i Formentera 		
BENEFICIARIS	Joventut del territori balear (Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera), agents del sector privat, agents organitzats del sector agrari i agroalimentari, tota la població		
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L8	Línia d' ajuts per al assessorament i promoció a la incorporació de joves en el sector		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II8	Nombre de joves assistents a les activitats (Nº)		
IE9	Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria, tutorització i assessoria realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Activitats d'animació i dinamització: 10.000€ - 15.000€ Programa de formació i acompanyament: 40.000€-75.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Promoció i difusió Despesa corrent Altres despeses	Contractació de personal tècnic extern per a la planificació i gestió dels recursos com la implementació dels programes

Actuacions subvencionables:
80.000€

ALINEACIÓ AMB ELS REPTES	ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS
R3 Professionalització del mercat laboral R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R5 Relleu generacional	O3 Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació
ALINEACIÓ PAC 2023-2027	ALINEACIÓ ODS
 <p>OE7 APOYAR EL RELEVO GENERACIONAL</p> <p>OE8 ZONAS RURALES VIVAS</p> <p>OT CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN TRANSVERSAL</p>	 <p>4 EDUCACIÓN DE CALIDAD</p> <p>10 REINDUSTRIA DE LAS TECNOLOGÍAS</p> <p>11 CIUDADES Y COMUNIDADES SOSTENIBLES</p>

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Crear un laboratori d'innovació i experimentació (Living Lab) com a espai per a la recerca, generació de coneixement i identificació de noves oportunitats per a l'agricultura ecològica, ambientalment sostenible i climàticament resilient.</p> <p>Seria positiu que aquest espai estigui conformat pels principals agents del sector privat i públic, atenent els principis de la quàdruple hèlix (sector acadèmic, social, institucional i econòmic), per la qual cosa es planteja la possibilitat d'implicar de forma directa la Universitat d'Illes Balears, els serveis d'innovació autonòmics, així com la resta d'agents privats del sector. En paral·lel, es busca proporcionar el suport al desplegament dels projectes sorgits d'aquest espai.</p> <p>A més, aquest projecte segueix les predisposicions europees recollides en l'Estratègia <i>Farm to Fork</i>, la qual dictamina que l'agricultura ecològica ha de ser la finalitat i el pas cap a la transició ecològica a tot Europa.</p> <p>Àmbit temàtic: Agricultura sostenible</p>		<p>A14. Elaboració d' un estudi de viabilitat per a la creació d' un Living Lab que actui com a espai per a la recerca i identificació de noves oportunitats de producció innovadores lligades a l'agricultura sostenible. Entre algunes de les temàtiques a abordar pel Living Lab es troba la utilització del sòl com a element clau d'absorció de CO2 i/o el desenvolupament de nous cultius que afavoreixin l'adaptació al canvi climàtic.</p> <p>Les línies d' ajuts a convocar s' orientaran a donar suport al desenvolupament de cultius climàticament sostenibles, energèticament eficients i destinats a l' alimentació de proximitat. Per afavorir l'activitat dels petits i mitjans productors mentre es treballa per un impacte positiu davant les circumstàncies climàtiques.</p>	
TIPOLOGIA	Projecte propi: estudi (promoció territorial) Actuacions subvencionables		
TERMINI	Llarg: 2023-2027		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS	<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Sector acadèmic (UIB) Sector públic (serveis d'innovació) Cooperatives agràries Associacions agràries 		
BENEFICIARIS	Sector privat, tota la població		
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L9	Línia d' ajuts per al desenvolupament de nous cultius adaptades a les noves condicions climàtiques, energèticament eficients i per a aliments de proximitat		
L10	Línia d'ajuts per a la investigació i desenvolupament de nous cultius ecològics		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II9	Nombre de nous projectes de cultiu lligats a la sostenibilitat ambiental i climàtica (Nº)		
IE10	Execució de l'estudi (sí/no)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Estudi: 25.000€ - 35.000€ Actuacions subvencionables: 100.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Promoció i difusió Despesa corrent Altres despeses	Contractació de personal extern
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R7 Mitigació i adaptació al canvi climàtic		O4 Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Impulsar l' economia circular a les explotacions agràries obrint un programa d' oportunitats de millora i disposant una línia d' ajuts específics. Amb l' eix central en la recerca sobre el reaprofitament dels subproductes agraris, la transformació eficient dels residus, la utilització dels bioresidus i el biocompostatge. És convenient per a això comptar amb alta implicació de les entitats públiques.</p> <p>Àmbit temàtic: Economia circular a les explotacions agràries</p>		<p>A15. Elaboració d' un estudi per identificar oportunitats de millora en economia circular a les explotacions agràries.</p> <p>A16. Desenvolupament d' actuacions d' animació, sensibilització, formació i assessoria per a la gestió eficient de residus, subproductes i biocompostatge a les explotacions.</p> <p>Les línies d'ajuts van dirigides a la investigació i l'impuls de projectes per afavorir l'economia circular en les explotacions.</p>	
TIPOLOGIA	<p>Projecte propi: estudi (promoció territorial) i animació i dinamització (formació dels agents)</p> <p>Actuacions subvencionables</p>		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS			
<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Ajuntaments 			
BENEFICIARIS			
Agents del sector privat (titulars de les explotacions)			
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESARROLUPAR (L)			
L11	Línia d' ajuts per a la recerca i desplegament de projectes i actuacions d' economia circular a les explotacions així com la implementació de sistemes de control de la traçabilitat de la producció		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II10	Nombre d'assistents a les activitats (Nº)		
IE11	Nombre d'activitats d'animació, formació, mentoria i sensibilització realitzades (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
<p>Estudi: 25.000€ - 35.000€</p> <p>Activitats d'animació i dinamització: 10.000€ - 15.000€</p> <p>Actuacions subvencionables: 80.000€</p>	<p>Projecte propi: 100%</p> <p>Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius</p>	<p>Recursos humans</p> <p>Assistències tècniques</p> <p>Promoció i difusió</p> <p>Despesa corrent</p> <p>Altres despeses</p>	<p>Contractació de personal tècnic extern</p>
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
<p>R7 Mitigació i adaptació al canvi climàtic</p> <p>R8 Gestió eficient de recursos naturals</p>		<p>O5 Impulsar l'economia circular</p>	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
<p>OE5</p> <p>PROTECCIÓN DEL MEDIOAMBIENTE</p> <p>OT</p> <p>CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>		 	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Promoure la gestió eficient dels recursos hídrics i energètics tant en les explotacions agràries privades, com en les entitats locals, mitjançant els ajuts directes a la implantació de mesures.</p> <p>Àmbit temàtic: gestió eficient de recursos</p>		<p>Les línies d'ajuts van dirigits a fomentar l'experimentació i inclusió de noves pràctiques en millora de la gestió de l'aigua, el reg i el sòl, així com la replicabilitat dels resultats a la resta del sector.</p> <p>Aquesta línia tracta de seguir les Bones Condicions Agràries i Mediambientals de la PAC 2023-2027, la qual cosa permetria accelerar l'adaptació de les explotacions agràries al nou marc normatiu.</p>	
TIPOLOGIA	Actuació subvencionable		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS			
<ul style="list-style-type: none"> Sector privat Comunitats de regants Cooperatives agràries Ajuntaments 			
BENEFICIARIS			
Sector privat, agents organitzats del sector agrari i agroalimentari			
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L12	Línia d'ajuts per a l'experimentació i la implantació de noves pràctiques i mesures de gestió eficient del recursos hídrics i energies renovables a les explotacions		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II11	Nombre d'agents privats beneficiaris (Nº)		
IE12	Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Actuacions subvencionables: 80.000€	Projecte propi: 100% Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Promoció i difusió Despesa corrent Altres despeses	No
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R8 Gestió eficient de recursos naturals		O6 Millorar la gestió de l'aigua i el sòl	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
<p>OE5: PROTECCIÓN DEL MEDIOAMBIENTE OE6: CONSERVAR EL PAISAJE Y LA BIODIVERSIDAD OT: CONOCIMIENTO E INNOVACIÓN</p>		<p>6: AGUA LIMPIA Y SANEAMIENTO 12: PRODUCCIÓN Y CONSUMO RESPONSABLES 13: ACCIÓN POR EL CLIMA</p>	

FINALITAT		ACTUACIONS	
<p>Impulsar la recuperació, l'ús i la conservació dels recursos naturals i territorials associats a la gestió eficient del sòl des de les pràctiques tradicionals.</p> <p>Àmbit temàtic: conservació i millora del patrimoni rural: espais públics, sector forestal, ramaderia</p>		<p>Aquest àmbit té tres components indispensables: (1) reforçar les àrees de gestió municipals encarregades del manteniment i conservació de l'espai públic rural (camins, parets, etc.), (2) facilitar la gestió forestal a petita escala tractant de trobar solucions per a la reutilització de biomassa, i (3) impulsar la recuperació i conservació de les races autòctones, per estar relacionades amb un model de gestió del sistema agrari respectuós amb el medi ambient. En aquesta mateixa línia, es tracta de donar suport a la recuperació, ús i conservació dels coneixements tradicionals agraris i ramaders relacionats amb aquestes races.</p>	
TIPOLOGIA	Actuació subvencionable		
TERMINI	Mitjà: 2023-2025		
AGENT RESPONSIBLE	GAL Mallorca Rural		
AGENTS IMPLICATS	<ul style="list-style-type: none"> Ajuntaments Sector privat Cooperatives agràries 		
BENEFICIARIS	Ajuntaments i sector privat		
POSSIBLES LÍNIES D'AJUDA A DESENVOLUPAR (L)			
L13	Línia d'ajuts per al manteniment, conservació i millora dels espais públics rurals		
L14	Línia d'ajuts per a la conservació i restauració de formacions boscoses i altres explotacions forestals		
L15	Línia d'ajut per a la recuperació i producció de races autòctones a les explotacions agropecuàries		
INDICADORS D'IMPACTE (II) I EXECUCIÓ (IE)			
II12	Nombre d'agents públics i privats beneficiaris (Nº)		
IE13	Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)		
ESTIMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	INTENSITAT DE L'AJUDA	COSTOS ELEGIBLES	PREVISIÓ DE PERSONAL
Actuacions subvencionables: 160.000€	Actuacions subvencionables: màxim de 50% per projectes productius i màxim de 90% per projectes no productius	Recursos humans Assistències tècniques Promoció i difusió Despesa corrent Altres despeses	No
ALINEACIÓ AMB ELS REPTES		ALINEACIÓ AMB ELS OBJECTIUS	
R8 Gestió eficient de recursos naturals		O6 Millorar la gestió de l'aigua i el sòl	
ALINEACIÓ PAC 2023-2027		ALINEACIÓ ODS	
			

10. RELACIÓ ENTRE MATRIU DAFO, REPTES, OBJECTIUS, PROJECTES I ACTUACIONS PREVISTES

EIX	OBJECTIU	PROJECTE	REPTE QUE ABORDA	RELACIÓ AMB EL DAFO
EE1. COMPETITIVITAT DEL SECTOR AGRARI	O1. Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions	P1. DIAGNÒSTIC I PLA ESTRATÈGIC DIGITAL	R1 Rendibilitat de les explotacions	A4 Obsolescència tecnològica i digital A7 Necessitat de modernització D2 Escassa rendibilitat de les explotacions D3 Elevats costos de transformació D4 Complexitat burocràtica i administrativa D9 Manca de coordinació entre el sector D10 Manca de sinergies entre sectors O6 Complementarietat entre els sectors A3 Sector econòmic poc diversificat F9 Organització per al progrés
		P2. DINAMITZACIÓ DE XARXES DE TREBALL	R1 Rendibilitat de les explotacions R2 Sinergies i cooperació	
		P3. PROGRAMA DE SUPORT A L'EMPRENEDORIA AMB FINANÇAMENT LEADER	R3 Professionalització del mercat laboral	
EE2. VISIBILITZACIÓ DEL SECTOR AGRARI	O2. Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva	P4. IDENTITAT LOCAL	R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic	D1 Insularitat i dependència exterior A5 Competitivitat exterior del sector F2 Potencial del mercat local de qualitat F3 Sensibilització pel producte local F4 Aposta per la producció ecològica O4 Impuls a la indústria agroalimentària
		P5. DEL CAMP A L'ESCOLA	R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic	

EE3. ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC	03. Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació	P6. POSSEM EN VALOR EL NOSTRE CAMP	R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R5 Relleu generacional	F6 Ric patrimoni cultural i històric F7 Empoderament de les zones rurals F8 Visió a llarg termini de creixement O7 Posada en valor del turisme sostenible
		P7. SECTOR AGRARI EN FEMENÍ	R3 Professionalització del mercat laboral R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R6 Feminització del sector agrari	D6 Masculinització del sector agrari
		PC8. EL CAMP COM COSA DE JOVES	R3 Professionalització del mercat laboral R4 Visibilitat del sector agrari com a sector estratègic R5 Relleu generacional	D5 Manca de formació i professionalització A6 Envel·liment del sector agrari O8 Existència de mà d'obra
	04. Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles	P9. LIVING LAB A L'AGRICULTURA ECOLÒGICA	R7 Mitigació i adaptació al canvi climàtic	D8 Dificultat a l'accés a la terra A1 Fenòmens climàtics adversos O3 Finançament regional, nacional i europeu
	05. Impulsar l'economia circular	P10. ECONOMIA CIRCULAR A LES EXPLOTACIONS	R7 Mitigació i adaptació al canvi climàtic R8 Gestió eficient de recursos naturals	F1 Abundància de recursos naturals O1 Tendències globals a la sostenibilitat O5 Aposta per l'economia circular O9 Retribució per serveis ambientals
	06. Millorar la gestió de l'aigua i el sòl	A11. AIGÜES REGENERADES	R8 Gestió eficient de recursos naturals	D7 Superfície de sòl limitat A2 Escassetat de recursos hídrics A9 Expansió desmesurada del sector turístic A10 Escassa producció d'energia renovable O2 Polítiques de suport adaptables al context
	A12. CONSERVACIÓ I MEJORA DEL PATRIMONI RURAL	R8 Gestió eficient de recursos naturals	A8 Pressió urbanística sobre sòl rústic O10 Experiències de desenvolupament replicables	

11. PLA DE FINANÇAMENT INDICATIU

El pla de finançament es construeix en funció de les actuacions descrites en els projectes propis: desenvolupament d'estudis, programes de formació i acompanyament, activitats d'animació i dinamització, i campanyes de comunicació. Al que se li suma la previsió econòmica de les actuacions subvencionables (línies d'ajuts) i els costos d'estructura necessaris per al correcte desplegament i organització de l'EDLP 2023-2027 **fins a l'any 2028.**

Sense perjudici de la resolució per part de FOGAIBA amb la dotació financera prevista que tindrà Mallorca Rural per la implantació de les actuacions previstes a l'EDLP, a l'hora de redactar aquest document s'han fet uns càlculs damunt un total de 2.000.000 €.

Del total pressupostari (2.000.000€), es preveu destinar el 80% a les actuacions i el 20% als costos d'estructura. **L'estimació que es fa és orientativa**, i a causa del caràcter viu dels projectes, també és oberta a modificacions.

Pressupost estimat de les actuacions dels projectes

Pel que fa a les actuacions incloses en els projectes propis, s'ha efectuat una estimació del cost previsible per tipus d'actuació i any, en funció d'una previsió a l'alça segons:

- Cost de realització d'un estudi: entre 25.000€ i 35.000€ per estudi
- Cost de realització de programes de formació i acompanyament (mentories, tutories, assistència tècnica): entre 40.000€ i 75.000€ per programa
- Cost de realització d'activitats d'animació i dinamització (jornades, trobades, tallers de sensibilització): entre 10.000€ i 15.000€ per grups d'activitat (cicle de tallers, cicle de jornades, etc.)
- Cost de realització de campanyes de comunicació i difusió: entre 10.000€ i 15.000€ per campanya

En base a això, s'ha calculat el cost total de les actuacions segons la tipologia i el nombre que previsiblement es durà a terme durant els quatre anys d'implementació de l'EDLP 2023-2027. Es preveu una estimació d'entre un mínim de **355.000€ i un màxim 600.000€** per al desenvolupament de totes les actuacions.

ACTUACIONS DELS PROJECTES	Nº	PROJECTE	ESTIMACIÓ	PERÍODE
Estudis	3	P1, P9, P10	75.000 € - 105.000 €	2028
Programes de formació i acompanyament	5	P1, P3, P7, PC8, P10	200.000 € - 375.000 €	2028
Activitats d'animació i dinamització	4	P2, P5, PC8	40.000 € - 60.000 €	2028
Campanyes de comunicació	4	P4, P5, P6, P7	40.000 € - 60.000 €	2028
TOTAL ESTIMAT			355.000 € - 600.000€	2028

Pressupost estimat de les actuacions subvencionables

Per calcular el pressupost estimat de les actuacions subvencionables, s'ha fet la diferència entre el pressupost total, aplicat el percentatge corresponent, i el pressupost estimat màxim de les actuacions de cada projecte: $Pressupost\ total\ (2.000.000€) \times percentatge\ aplicat\ (80\%) = 1.600.000€ - màxim\ de\ les\ actuacions\ dels\ projectes\ (600.000€) = 1.000.000\ €$. Per tant, es preveu destinar **1.000.000€ a les actuacions subvencionables**.

ACTUACIONS SUBVENCIONABLES	Nº	PROJECTE	ESTIMACIÓ	PERÍODE
TOTAL ESTIMAT	15	P1, P2, P3, P4, P5, P7, PC8, P9, P10, A11, A12	1.000.000 €	2028

D'aquests 1.000.000€, s'estima destinar 80.000€ per als projectes que planegen una línia d'ajudes (P1, P2, P3, P5, P7, PC8, P10, A11) 100.000€ per als quals plantegen dues línies d'ajudes (P4, P9) i 160.000€ per als quals plantegen tres línies d'ajudes (A12).

Pressupost estimat dels costos d'estructura

El pressupost estimat per als costos d'estructura s'ha calculat en funció del percentatge sobre el total, és a dir, 20% de 2.000.000€. Es preveu un **pressupost estimatiu de 400.000€** per a les despeses d'estructura, que es distribuïran per dur a terme les funcions de l'equip del GAL i la contractació d'una tercera persona de suport, i previsiblement.

COSTOS D'ESTRUCTURA	PROJECTE	ESTIMACIÓ	PERÍODE
TOTAL ESTIMAT	P1, P2, P3, P4, P5, P6 P7, PC8, P9, P10, A11, A12	400.000 €	2028

Estimació del pressupost total per anualitats

Amb tot això, es fa una estimació de totes les actuacions i costos per anualitats:

PRESSUPOST INDICATIU	2024	2025	2026	2027	2028	TOTAL
Actuacions de projectes (costo màxim)	120.000€	120.000€	120.000€	120.000€	120.000€	600.000€
Actuacions subvencionables	200.000€	200.000€	200.000€	200.000€	200.000€	1.000.000€
Costos d'estructura	80.000€	80.000€	80.000€	80.000€	80.000€	400.000€
TOTAL	400.000€	400.000€	400.000€	400.000€	400.000€	2.000.000€

12. PLA D'INDICADORS

Per al correcte seguiment i avaluació de l'estat d'implementació de la present EDLP 2023-2027 es preveu un **pla de vint-i-cinc indicadors quantitius i qualitius**, que serveixen per **avaluar l'impacte i el grau d'execució** de les actuacions previstes en cada projecte, i d'acord amb els objectius estratègics marcats. Aquests indicadors han estat establerts pel seu **caràcter realista i de fàcil mesurament, atenent els recursos i capacitats tècniques del GAL**, de manera que sigui una eina senzilla que permetin oferir una visió continuada del progrés. En l'Annex I s'ofereix una plantilla per a la inclusió dels indicadors d'impacte i execució, que permetrà al GAL realitzar l'avaluació del progrés, de forma anual, conforme al previst.

OBJECTIU	PROJECTE	INDICADOR D'IMPACTE	INDICADOR D'EXECUCIÓ
01. Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions	P1. DIAGNÒSTIC I PLA ESTRATÈGIC DIGITAL	II1. Valoració en els qüestionaris d'avaluació per a assistents a les formacions (>5)	IE1. Estudi realitzat (sí/no) IE2. Nombre d'actuacions de formació realitzades (Nº)
	P2. DINAMITZACIÓ DE XARXES DE TREBALL	II2. Nombre d'assistents a les trobades organitzades (Nº)	IE3. Nombre d'activitats per a la creació de xarxes i sinergies realitzades (Nº)
	P3. PROGRAMA DE SUPORT A L'EMPREDORIA AMB FINANÇAMENT LEADER	II3. Nombre de projectes d'emprenedoria recolzats (Nº)	IE4. Nombre d'actuacions de suport a l'emprenedoria realitzades (Nº)
02. Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva	P4. IDENTITAT LOCAL	II4. Execució de la campanya (sí/no)	IE5. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització i mentoria realitzades (Nº)
	P5. DEL CAMP A L'ESCOLA	II5. Valoració positiva en els qüestionaris d'avaluació per als docents (>5)	IE6. Nombre d'activitats de sensibilització i formació realitzades (Nº)
03. Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació	P6. POSSEM EN VALOR EL NOSTRE CAMP	II6. Nombre de visualitzacions de la campanya en plataformes digitals (Nº)	IE7. Nombre d'activitats de comunicació realitzades (Nº)
	P7. SECTOR AGRARI EN FEMENÍ	II7. Nombre de dones assistents a les activitats (Nº)	IE8. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria i tutorització realitzades (Nº)
	PC8. EL CAMP COM COSA DE JOVES	II8. Nombre de joves assistents a les activitats (Nº)	IE9. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria, tutorització i assessoria realitzades (Nº)
04. Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles	P9. LIVING LAB A L'AGRICULTURA ECOLÒGICA	II9. Nombre de nous projectes de cultiu lligats a la sostenibilitat ambiental i climàtica (Nº)	IE10. Execució de l'estudi (sí/no)
05. Impulsar l'economia circular	P10. ECONOMÍA CIRCULAR A LES EXPLOTACIONS	II10. Nombre d'assistents a les activitats (Nº)	IE11. Nombre d'activitats d'animació, formació, mentoria i sensibilització realitzades (Nº)

O6. Millorar la gestió de l'aigua i el sòl	A11. AIGÜES REGENERADES	II11. Nombre d'agents privats beneficiaris (Nº)	IE12. Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)
	A12. CONSERVACIÓ I MEJORA DEL PATRIMONI RURAL	II12. Nombre d'agents públics i privats beneficiaris (Nº)	IE13. Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)

De la mateixa manera, degut a les seves similituds conceptuals i tècniques, els nostres indicadors propis **s'alineen de forma estratègica amb els indicadors previstos per a l'elaboració i seguiment dels Plans Estratègics de la PAC 2023-2027** d'acord amb el *Reglament 2021/211 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen en relació amb l'ajuda als plans estratègics que han d'abordar els Estats membres en el marc de la Política Agrària Comuna (Plans Estratègics de la PAC), finançada amb càrrec al Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA) i al Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER).*

Gràcies a aquesta alineació, se'ns fa possible comprovar el grau de resposta que l'EDLP 2023-2027 té respecte al marc general de planificació i desenvolupament rural integrat:

OBJECTIU	PROJECTE	INDICADOR IMPACTE EDLP 23-27	INDICADOR EXECUCIÓ EDLP 23-27	INDICADOR IMPACTE PAC ALINEAT	INDICADOR RESULTAT PAC ALINEAT
O1. Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'emprenedoria, la formació i les col·laboracions	P1. DIAGNÒSTIC I PLA ESTRATÈGIC DIGITAL	II1. Valoració en els qüestionaris d'avaluació per a assistents a les formacions (>5)	IE1. Estudi realitzat (sí/no) IE2. Nombre d'actuacions de formació realitzades (Nº)	I.1 Posada en comú del coneixement i la innovació: percentatge del pressupost de la PAC destinat a l'intercanvi de coneixements i a la innovació	R.3 Digitalització de l' agricultura: percentatge d' explotacions agrícoles que es beneficien dels ajuts a les tecnologies per a l' agricultura digital a través de la PAC
	P2. DINAMITZACIÓ DE XARXES DE TREBALL	II2. Nombre d'assistents a les trobades organitzades (Nº)	IE3. Nombre d'activitats per a la creació de xarxes i sinergies realitzades (Nº)	I.1 Posada en comú del coneixement i la innovació: percentatge del pressupost de la PAC destinat a l'	R.10ER Millor organització de la cadena de subministrament: percentatge d' explotacions agrícoles que participen en agrupacions de productors, organitzacions de productors, mercats

	<p>P3. PROGRAMA DE SUPORT A L'EMPRENEDORIA AMB FINANÇAMENT LEADER</p>	<p>II3. Nombre de projectes d'emprenedoria recolzats (Nº)</p>	<p>IE4. Nombre d'actuacions de suport a l'emprenedoria realitzades (Nº)</p>	<p>intercanvi de coneixements i a la innovació</p> <p>I.1 Posada en comú del coneixement i la innovació: percentatge del pressupost de la PAC destinat a l'intercanvi de coneixements i a la innovació</p>	<p>locals, circuits de distribució curts i règims de qualitat subvencionats per la PAC</p> <p>R.1ER Millora dels resultats mitjançant el coneixement i la innovació: nombre de persones que es beneficien de l'assessorament, la formació i l'intercanvi de coneixements o que participen en grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació (AEI) subvencionats per la PAC per tal de millorar de manera sostenible els resultats en matèria econòmica, social, mediambiental, climàtica i d' utilització eficient dels recursos</p>
<p>O2. Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva</p>	<p>P4. IDENTITAT LOCAL</p>	<p>II4. Execució de la campanya (sí/no)</p>	<p>IE5. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització i mentoria realitzades (Nº)</p>	<p>I.8 Millora de la posició dels agricultors en la cadena alimentària: valor afegit per als productors primaris de la cadena alimentària</p>	<p>R.10ER Millor organització de la cadena de subministrament: percentatge d' explotacions agrícoles que participen en agrupacions de productors, organitzacions de productors, mercats locals, circuits de distribució curts i règims de qualitat subvencionats per la PAC</p>
	<p>P5. DEL CAMP A L'ESCOLA</p>	<p>II5. Valoració positiva en els qüestionaris d'avaluació per als docents (>5)</p>	<p>IE6. Nombre d'activitats de sensibilització i formació realitzades (Nº)</p>	<p>I.8 Millora de la posició dels agricultors en la cadena alimentària: valor afegit per als productors primaris de la cadena alimentària</p>	<p>-</p>

O3. Transformar la visió del sector agrari mitjançant el coneixement i la comunicació	P6. POSSEM EN VALOR EL NOSTRE CAMP	II6. Nombre de visualitzacions de la campanya en plataformes digitals (Nº)	IE7. Nombre d'activitats de comunicació realitzades (Nº)	I.6 Augment de la productivitat de les explotacions agrícoles: productivitat total dels factors en l' agricultura	R.8 Atenció particular a les explotacions agrícoles de sectors concrets: Percentatge d' explotacions agrícoles que es beneficien de l' ajut a la renda associada per millorar la competitivitat, la sostenibilitat o la qualitat
	P7. SECTOR AGRARI EN FEMENÍ	II7. Nombre de dones assistents a les activitats (Nº)	IE8. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria i tutorització realitzades (Nº)	I.24 Contribució a la creació d' ocupació a les zones rurals: evolució de la taxa d' ocupació en zones rurals, amb dades desglossades per gènere	R.37 Creixement i ocupació en les zones rurals: nous llocs de treball subvencionats en projectes de la PAC
	PC8. EL CAMP COM COSA DE JOVES	II8. Nombre de joves assistents a les activitats (Nº)	IE9. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria, tutorització i assessoria realitzades (Nº)	I.23 Atracció de joves agricultors: evolució del nombre de nous caps d' explotacions agrícoles i del nombre de nous caps d' explotacions agrícoles joves, amb dades desglossades per gènere	R.36ER Relleu generacional: nombre de joves agricultors que es beneficien dels ajuts de la PAC a la posada en marxa d' explotacions agrícoles, amb dades desglossades per gènere
O4. Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles	P9. LIVING LAB A L'AGRICULTURA ECOLÒGICA	II9. Nombre de nous projectes de cultiu lligats a la sostenibilitat ambiental i climàtica (Nº)	IE10. Execució de l'estudi (sí/no)	I.9 Millora de la resiliència de l' agricultura al canvi climàtic: indicador de progrés en relació amb la resiliència del sector agrícola	R.12 Adaptació al canvi climàtic: percentatge de superfície agrícola utilitzada (SAU) objecte de compromisos subvencionats per millorar l'adaptació al canvi climàtic

<p>05. Impulsar l'economia circular</p>	<p>P10. ECONOMÍA CIRCULAR A LES EXPLOTACIONES</p>	<p>II10. Nombre d'assistents a les activitats (Nº)</p>	<p>IE11. Nombre d'activitats d'animació, formació, mentoria i sensibilització realitzades (Nº)</p>	<p>I.12 Increment de l' energia sostenible en l' agricultura: producció sostenible d' energia renovable procedent de l' agricultura i la silvicultura</p>	<p>R.15 Energia renovable procedent de l'agricultura i la silvicultura i d'altres fonts renovables: inversions subvencionades en capacitat de producció d'energia renovable, inclosa la basada en la biomassa (en megawatts)</p>
<p>06. Millorar la gestió de l'aigua i el sòl</p>	<p>A11. AIGÜES REGENERADES</p>	<p>II11. Nombre d'agents privats beneficiaris (Nº)</p>	<p>IE12. Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)</p>	<p>I.13 Reducció de l' erosió del sòl: percentatge de terres agrícoles amb nivell d' erosió del sòl moderat o greu</p> <p>I.17 Reducció de la pressió sobre els recursos hídrics: índex d'explotació de l'aigua «plus» (IEA+)</p>	<p>R.19ER Millora i protecció dels sòls: percentatge de superfície agrícola utilitzada (SAU) objecte de compromisos d'ajuda beneficiosos per a la gestió del sòl destinats a millorar la qualitat del sòl i la biota (com la reducció de la conreu, la cobertura del sòl amb cultius i la rotació de cultius, fins i tot amb lleguminoses)</p> <p>R.23ER Ús sostenible de l'aigua: percentatge de superfície agrícola utilitzada (SAU) objecte de compromisos subvencionats per millorar el balanç hídric</p>
	<p>A12. CONSERVACIÓ I MEJORA DEL PATRIMONI RURAL</p>	<p>II12. Nombre d'agents públics i privats beneficiaris (Nº)</p>	<p>IE13. Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)</p>	<p>I.21 Millora de la prestació de serveis relacionats amb els ecosistemes: percentatge de terres agrícoles cobertes amb elements del paisatge</p>	<p>R.34ER Preservació d'elements del paisatge: percentatge de superfície agrícola utilitzada (SAU) objecte de compromisos subvencionats per a la gestió d'elements del paisatge, inclosos els bolets i els arbres</p>

13.MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

13.1. Quantificació dels indicadors de resultat adaptats als indicadors del PEPAC

A més, dels indicadors propis previstos de forma interna per al seguiment i avaluació de la implementació d'aquesta EDLP 2023-2027, es proposa una sèrie d'indicadors de context d'acord als establerts per a l'acord de la consecució dels objectius de la PAC 2023-2027 segons el *Reglament 2021/211 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen en relació amb l'ajuda als plans estratègics que han d'abordar els Estats membres en el marc de la Política Agrària Comuna (Plans Estratègics de la PAC), finançada amb càrrec al Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA) i al Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER).*

Aquests indicadors de context compleixen la funció **d'observar l' impacte de l' EDLP 2023-2027 durant els seus quatre anys d' execució sobre les tendències del sector agrari i el territori LEADER**, servint a més, per a la presentació de l' informe anual de seguiment a realitzar-se segons el que estableix l' autoritat regional de gestió, en aquest cas FOGAIBA.

Se'n proposa una revisió l'any 2025 i 2027, com a fites temporals que marquen la meitat i fi del termini d'implementació d'aquesta Estratègia.

Si bé, es tracta d'una proposta ambiciosa ja que els paràmetres avaluats mereixen d'un major període temporal per poder observar les necessitats d'una forma efectiva. Malgrat això, es considera necessari la seva realització atès que pot ser una proposta de treball estable per a les pròximes Estratègies de Desenvolupament Local Participat que es realitzin en el futur pel GAL Mallorca Rural.

OBJECTIU EDLP 23-27	ÀMBIT PAC	INDICADOR DE CONTEXT PAC	DADES 2023	RESULTATS ESPERATS 2027
O1. Millorar la competitivitat del sector agrari a través de l'empreneduria, la formació i les col·laboracions	ECONOMIA	PIB per càpita (<i>en euros</i>)	24.866 (<i>Illes Balears</i>)	No s'espera. Condicionat al context regional
		Taxa de pobresa	No avaluat	No s'espera. Condicionat al context regional
		Valor afegit brut (<i>sector agrari en %</i>)	0,8	Augment
O2. Fomentar la sobirania alimentària i l'especialització productiva	TERRES AGRÍCOLES	Superfície agrícola utilitzada (<i>en ha</i>)	65.522,74	Augment
		Terres de regadiu	No avaluat	No s'espera
		Agricultura a zones de Natura 2000	No avaluat	No s'espera
		Zones amb limitacions naturals i altres limitacions específiques	87.600,73	Estabilitat
		Terres agrícoles cobertes amb elements del paisatge	No avaluat	No s'espera
		Diversitat de cultius (<i>en nombre</i>)	8	Augment del percentatge en ecològic (9,75%)
	BESTIAR	Unitats de bestiar (<i>en nombre</i>)	2.015	Augment
		Càrrega ramadera	No avaluat	No s'espera

	RENDA AGRÍCOLA	Renda dels factors agrícoles	No avaluat	No s'espera	
		Comparació de la renda agrícola amb el cost de la mà dobra no agrícola	No avaluat	No s'espera	
		Renda agrícola per tipus d'explotació, per regió i per mida de l'explotació a zones amb limitacions naturals i altres limitacions específiques	No avaluat	No s'espera	
		Formació bruta de capital fix a l'agricultura	No avaluat	No s'espera	
	PRODUCTIVITAT AGRÍCOLA	Productivitat total dels factors a l'agricultura (<i>producció vegetal en milions d'euros</i>)	130,9 (Illes Balears)	Augment	
		Productivitat laboral a l'agricultura, a la silvicultura i la indústria alimentària (<i>producció vegetal i animal en milions d'euros</i>)	197,66 (Illes Balears)	Augment	
	COMERÇ DE PRODUCTES AGRÍCOLES	Importacions i exportacions agrícoles (<i>en percentatge</i>)	0,4 (Illes Balears)	Augment	
	ALTRES ACTIVITATS LUCRATIVES	Infraestructura turística (<i>nombre d'establiments</i>)	15.583	Augment dels establiments agroturístics (3.992)	
	03. Transformar la visió del sector agrari mitjançant el	POBLACIÓ	Població total (<i>en nombre de persones</i>)	201.710	Estabilitat
			Densitat de població (<i>nombre de persones per km2</i>)	126,70	Estabilitat

coneixement i la comunicació		Estructura d'edat (<i>en anys</i>)	43,72	Descens de l'edat mitjana
	MERCAT LABORAL	Taxa de treball a les zones rurals (<i>afiliacions a règim general</i>)	33.416	Augment
		Taxa de desocupació a les zones rurals (<i>mitjana anual del nombre de persones</i>)	6.641,583	Descens de la desocupació femenina (3.852,167)
		Taxa d'ocupació al sector agrari (<i>en nombre</i>)	853	Augment
	EXPLOTACIONS AGRÍCOLES I AGRICULTORS	Explotacions agrícoles (<i>en nombre</i>)	4.538	Augment
		Mà d'obra agrícola	No avaluat	Augment
		Estructura d'edat dels caps d'explotacions agrícoles (<i>en anys</i>)	62,49	Descens
		Formació agrícola dels caps d'explotacions agrícoles (<i>cursos, estudis universitaris i formació professional</i>)	1.251	Augment
		Nous caps d'explotacions agrícoles i nous caps d'explotacions agrícoles joves (<i>en nombre</i>)	Pendent d'avaluació	Augment. Especialment nombre de dones titulars d'explotacions agrícoles (1.223)
	04. Impulsar la transició energètica de les explotacions agrícoles	PRÀCTIQUES D'EXPLOTACIÓ AGRÍCOLA	Superfície agrícola objecte d'agricultura ecològica (<i>en ha</i>)	12.574 (<i>Mallorca</i>)
Intensidad agrícola			No avaluat	No s'espera

		Valor de la producció a l'empara dels règims de la Unió en matèria de qualitat i de producció ecològica	No avaluat	No s'espera
	BIODIVERSITAT	Índex d'aus agràries (<i>en nombre</i>)	118	Estabilitat
		Percentatge d'espècies i hàbitats d'interès comunitari relacionats amb l'agricultura amb tendències estables o creixents	No evaluado	No s'espera
	ENERGIA	Producció sostenible d'energia renovable procedent de l'agricultura i la silvicultura	Pendent d'avaluació	Augment
		Ús d'energia a l'agricultura, la silvicultura i la indústria alimentària	Pendent d'avaluació	Augment
05. Impulsar l'economia circular	CLIMA	Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle procedents del sector agrícola (<i>total d'emissions de CO2</i>)	386.340,60 (<i>Illes Balears</i>)	Descens
		Indicador de progrés en relació amb la resiliència del sector agrícola (<i>variació del total d'emissions de CO2 al sector agrícola</i>)	-3,58	Augment
		Pèrdues agrícoles directes atribuïdes a catàstrofes	No avaluat	No s'espera
	AIRE	Emissions d'amoníac procedents de l'agricultura	No avaluat	No s'espera
	SANITAT	Vendes i ús d'antimicrobians en animals per a la producció d'aliments	No avaluat	No s'espera

		Risc, ús i repercussions dels plaguicides	No avaluat	No s'espera
06. Millorar la gestió de l'aigua i el sòl	SUPERFÍCIE	Superfície total (<i>en ha</i>)	183.065	Estabilitat
		Cobertura del sòl (<i>superfície agrícola en ha</i>)	187.870,21 (Mallorca)	Estabilitat
	AIGUA	Ús de l'aigua a l'agricultura (<i>hm3 per any</i>)	39,11	Descens per millora de la gestió
		Qualitat de l'aigua (<i>estat de les masses superficials i subterrànies</i>)	Mal estat	Augment per millora de la gestió
		Balanç brut de nutrients: nitrogen	No avaluat	No s'espera
		Balance bruto de nutrientes: fósforo	No avaluat	No s'espera
		Nitrats en aigües subterrànies (<i>% de masses d'aigües subterrànies afectades</i>)	47,13	Descens
	SÒL	Carboni orgànic del sòl a les terres agrícoles	No avaluat	No s'espera
		Erosió del terra per l'acció de l'aigua	No avaluat	No s'espera

14.COMPLEMENTARIETAT AMB ALTRES FONTS

Tot i que el programa LEADER és específic per al desenvolupament rural, aquesta EDLP 2023-2027 **pot ser compatible i complementari amb altres tipus d'ajuts i programes de finançament a la UE**. Algunes de les ajudes amb les quals el programa LEADER pot ser compatible són:

- **Fons Estructurals i d'Inversió Europeus (Fons ESI):** El programa LEADER pot rebre finançament dels Fons ESI, que inclouen el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER), el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) i el Fons Social Europeu (FSE), entre d'altres. Aquests fons poden proporcionar suport financer addicional per a projectes en àrees rurals. Projectes com els que s'han detallat, com el de economia circular, particularment son susceptibles a rebre finançament per part dels fons ESI.
- **Programa de Desenvolupament Rural (PDR):** El programa LEADER s'integra en el marc més ampli del Programa de Desenvolupament Rural, que promou el desenvolupament econòmic, social i mediambiental de les zones rurals. El PDR pot proporcionar altres tipus d'ajuts, com a subvencions, préstecs, assistència tècnica i formació, que poden ser complementaris al suport financer proporcionat per LEADER.
- **Programes de finançament nacional i regional:** A més de les ajudes de la UE, el programa LEADER també pot ser compatible amb programes de finançament a nivell nacional o regional. Aquests programes poden oferir suport financer específic per a projectes en àrees rurals i treballar conjuntament amb LEADER per a maximitzar l'impacte i la viabilitat dels projectes.
- **Programes de recerca i innovació:** Si el projecte impulsat per LEADER té un component de recerca i innovació, podria ser compatible amb altres programes de finançament de la UE enfocats en aquest àmbit. Per exemple, el Programa Marc de Recerca i Innovació de la UE, conegut com a Horitzó Europa, podria proporcionar fons addicionals per a projectes innovadors en àrees rurals.

És important tenir en compte que la compatibilitat i complementarietat dels programes de finançament poden variar segons el país i la regió, així com la naturalesa específica del projecte.

Hi ha programes europeus que poden proporcionar una gran ajuda al sector agrícola i complementar-se amb els projectes que es plantegen en el marc de l'EDLP 2023-2027, com és el cas del **programa INTERREG**. Aquest programa fomenta la cooperació transfronterera, transnacional i interregional entre regions i països de la UE. Tot i que no està dissenyat específicament per a projectes agrícoles, pot donar suport a iniciatives relacionades amb l'agricultura, l'agricultura sostenible i l'economia circular a les explotacions de diferents maneres. El programa INTERREG compta amb més de 80 subprogrames.

El programa INTERREG facilita l'intercanvi de coneixements i experiències entre regions i països, cosa que pot ser beneficiosa per a projectes agrícoles. A través d'esdeveniments, seminaris, tallers i visites d'estudi, els participants poden aprendre de les millors pràctiques en agricultura sostenible i economia circular a altres regions, i aplicar aquest coneixement a les seves explotacions. També fomenta la col·laboració en recerca i desenvolupament entre diferents actors i entitats, incloses institucions acadèmiques, centres de recerca, empreses i organitzacions agrícoles. **Això pot donar suport als projectes agrícoles presentats facilitant la recerca conjunta sobre pràctiques sostenibles, tecnologies innovadores i models d'economia circular adaptats a les explotacions agrícoles.** Participant en aquest programa, projectes com *A11. AIGÜES REGENERADES* o el *P9. LIVING LAB PER A L'AGRICULTURA ECOLÒGICA* poden beneficiar-se de les pràctiques realitzades a altres regions i fins i tot de la investigació ja realitzada per trobar la millor manera d'obtenir uns recursos més eficients.

És important destacar que a través d'aquest programa també és possible obtenir **finançament per a projectes pilot**. El programa pot proporcionar recursos financers per posar en marxa aquests projectes i avaluar els seus resultats. Aquest finançament seria totalment complementari al aconseguit mitjançant el programa LEADER. Pel que fa al programa INTERREG, és important destacar que molts dels projectes desenvolupats sota la temàtica de "Greener Europe" poden ser beneficiosos per a aquells que s'han desenvolupat en aquesta estratègia.

Un altre programa interessant és el **LIFE+**. Aquest programa té oberta la seva segona convocatòria, i amb una taxa de cofinançament variable entre el 60% i el 95%, està destinat a projectes de fins a 5M€. Ara mateix té obertes diferents línies fins al 7 de setembre:

- Natura i biodiversitat.
- A.T desenvolupament de capacitats.
- Projectes preparatoris.

El programa de Projectes estratègics integrats: per a l'execució d'estratègies mediambientals/climàtiques elaborades per les autoritats, no s'espera que tingui convocatòria el 2023, però sí en un futur. Aquest programa és d'especial interès per a molts dels projectes contemplats en aquesta estratègia.

Mitjançant el LIFE+ es pot accedir a finançament per a la implementació de projectes pilot i demostratius que promoguin **pràctiques agrícoles sostenibles i models d'economia circular a les explotacions agrícoles**. Aquests projectes poden abastar diverses àrees, com ara l'ús eficient de recursos, l'adopció de pràctiques agrícoles ecològiques, la gestió de residus i la implementació de sistemes de producció sostenibles.

A més, el programa LIFE+ pot donar suport a la identificació i promoció de les millors pràctiques en agricultura sostenible i economia circular. Això implica la recopilació d'exemples d'èxit de pràctiques agrícoles sostenibles, el desenvolupament d'eines i metodologies per avaluar i millorar el rendiment ambiental de les explotacions agrícoles, així com la sensibilització i capacitació d'agricultors i altres actors del sector agrícola.

Finalment, a nivell europeu, cal destacar el programa **Horitzó Europa**, que és el fons europeu per fomentar la innovació i la recerca. Aquest programa, les convocatòries del qual estan obertes de manera permanent, en el seu segon pilar, específicament el 6è clúster, està destinat a l'agricultura i el medi ambient, amb 8,9 bilions d'euros reservats. Aquest programa suposa una gran oportunitat per trobar finançament per a molts dels projectes. Les seves línies són amples i a més busquen promoure un rejuveniment del sector agrícola. És per això que és d'especial interès, **ja que els projectes d'aquesta estratègia coincideixen amb molts dels objectius del programa Horitzó Europa, permetent obtenir un major finançament**. A més dels altres programes comentats, el valor d'aquest programa no només resideix en les oportunitats de finançament, sinó també en ser un projecte pensat per compartir coneixement i bones pràctiques, aportant un gran valor afegit.

Adicionalment, l'estratègia elaborada en aquest document es complementa perfectament amb la Política Agrícola Comuna 2023-2027 i la seva aplicació a Espanya. Aquesta nova política deixa de ser una orientada a la consecució de resultats concrets, vinculats als objectius basats en els tres pilars de la sostenibilitat. Busca modernitzar el

sector agrari a través del coneixement, la innovació i la digitalització a les zones rurals. El PEPAC compta amb un pressupost de 32.549€, en gran part destinat a les diferents ajudes.

Si analitzem aquestes ajudes, veiem que es perfilen i es complementen amb alguns dels projectes que es presenten en l'estratègia. El PEPAC compta amb ajudes destinades a millorar la producció del sector, a donar suport a un sector vulnerable des d'un punt de vista social i econòmic, a més de transitar cap a un sector més verd i sostenible. Això s'alinea amb alguns dels projectes que es presenten, com l'economia circular o els projectes que busquen crear un sector més sostenible.

En aquest sentit, l'estratègia EDLP Mallorca Rural busca fomentar la participació i inclusió tant de les dones com dels joves en el sector agrari i agroalimentari, mitjançant diferents accions de formació, difusió o assessorament. Això és complementari a un dels tipus d'ajudes directes de la PAC i el PEPAC, que té un programa dotat de 96,5M€ a l'any per donar suport amb pagaments a gent jove i a les dones en aquest sector.

Com hem vist, hi ha diverses ajudes complementàries a les plantejades pel programa LEADER. Per dur a terme la transformació de la Mallorca rural, fent un sector més fort i sostenible, és important poder aprofitar les diferents ajudes tant a nivell europeu com estatal, disponibles. Alhora, l'EDLP podrà rebre fons complementaris per part de les administracions locals, com és el Consell Insular de Mallorca i altres organismes públics o privats.

15. MITJANS I MECANISMES PER A LA IMPLEMENTACIÓ

15.1. Mitjans humans i materials

Descripció i justificació del personal tècnic i administratiu

El GAL Mallorca Rural és el responsable de l'elaboració, implementació i seguiment de l'EDLP 2023-2027, per la qual cosa els mitjans per al seu íntegre desenvolupament corresponen a la **capacitat humana i tècnica amb la qual compta l'equip**.

En l'actualitat, l'equip de treball està integrat per dues persones, la gerent i l'adjunt a la gerència, al marge d'altres agents que col·laboren en règim d'assistències tècniques. Les funcions pròpies dels integrants del GAL són la coordinació de les activitats i execució dels acords de l'Assemblea i de la Junta Directiva, l'impuls i coordinació de projectes susceptibles d'acollir-se als programes d'ajuda que el propi GAL gestiona (propis i de cooperació), la coordinació funcional amb les institucions i entitats que formen part del

GAL, la gestió econòmica i administrativa, l'elaboració i gestió del pressupost anual, el pla anual i la memòria anual. La gestió i seguiment dels expedients d'ajuda que gestiona el grup i la resta de funcions administratives pròpies del desenvolupament de l'activitat. En vista de tot això, i per garantir el seguiment de les funcions internes com s'ha fet fins a la data, **el desplegament dels projectes propis de l' EDLP 2023-2027 i les possibles línies d'ajut convocades en conseqüència, dependran de forma exclusiva de les tasques internes del GAL.** Sempre tenint en compte que una part important del procediment de gestió és compartir amb el FOGAIBA.

Degut al caràcter altament especialitzat d'alguns treballs, i com a conseqüència de comptar amb un equip humà reduït, el GAL es veu obligat a externalitzar algunes funcions, com en l'actualitat és el cas de l'àrea de comunicació. En relació amb això i per assegurar la correcta implementació i seguiment de la present EDLP 2023-2027, **caldrà durant la vigència de l'estratègia mantenir els llocs ja consolidats,** tant dels integrants del GAL com dels agents externs que presten servei, sense perjudici de **disposar d'una tercera persona contractada en qualitat de tècnic/a de projectes** per al desplegament dels projectes propis del nou període 2023-2027 que passarà a formar part de l'equip del GAL, **i valorar a més, la contractació de serveis externalitzats addicionals en funció de l'àrea temàtica de cada projecte.**

Distribució de tasques

En base a l'anterior, la distribució de tasques previsible serà:

RESPONSABLE	TASQUES
EQUIP GAL	<ul style="list-style-type: none"> • Administratives • Elaboració de pressupostos anuals • Gestió de finançament intern i extern • Gestió de convocatòries d'ajuts • Contractació de serveis externs • Relació amb entitats i agents externs • Dinamització i animació • Activació de sinergies amb altres GAL regionals i nacionals • Seguiment i avaluació de l'EDLP 2023-2027
TÈCNIC/A DE PROJECTES	<ul style="list-style-type: none"> • Gestió integral, coordinació i seguiment de projectes • Elaboració d'estudis • Organització i posada en marxa dels programes formatius • Organització i posada en marxa de les activitats d'animació i dinamització • Organització i posada en marxa dels programes de suport i acompanyament • Organització de recursos i serveis pràctics

ÀREA DE COMUNICACIÓ

- Elaboració dels estudis de comunicació
- Posada en marxa de les campanyes de difusió
- Organització d'activitats de comunicació i difusió emmarcades en els projectes

Equipament adscrit

El local de què disposa el GAL, en règim de lloguer, comprèn dos despatxos i els espais comuns existents en les dependències de Unió de Cooperatives Agroalimentàries, i en moments puntuals, com puguin ser les reunions de la Junta Directiva, també disposa d'alguna de les aules on aquesta altra entitat imparteix activitats formatives, així com l'atenció a les consultes presencials, reunions presencials i online.

Atès que gran part dels projectes de l'EDLP 2023-2027 s'enfoca a la formació d'agents, s'utilitzaran les instal·lacions descrites per al correcte desenvolupament de les actuacions previstes amb aquest caràcter. Per tant, s'estableix la seu del GAL com a punt de trobada de tots els agents involucrats.

Per altra part, s'està preparant un segon despatx amb una taula d'escriptori i el seu equip informàtic a fi de què doni cabuda al lloc de feina de la persona que s'incorporarà com a membre de l'equip per implantar l'EDLP a curt termini.

Proposta de finançament analitzada

Per la seva banda, el pla financer s'adequa, d'una banda, als requisits necessaris per a l'òptim desenvolupament dels projectes propis, i de l'altra, a l'experiència prèvia i la solvència econòmica amb què compta el GAL.

En l'actualitat, el volum anual de recursos pressupostaris (propis i alines) prové de les quotes d'associats (ajuntaments) amb un import de 88.900€ anuals, i del Consell Insular en qualitat de subvenció nominativa per un import de fins a 55.000€ per cobrir les despeses de funcionament del GAL que no estan cobertes per altres convenis o ajudes. Aquestes fonts de finançament han garantit fins a la data el desplegament de l'activitat en matèria de contractació per a l'elaboració d'un Pla de Comunicació; redacció i creació d'un sistema de gestió de qualitat; diferents accions de màrqueting i xarxes socials; creació i modificacions a la web; assessorament en matèria de contractació del sector públic; material publicitari; despeses de viatges o desplaçaments; la formació del personal, entre altres.

De forma indirecta, una part dels ajuts es dedica al desenvolupament rural mitjançant:

- FOGAIBA: Signat Conveni amb l'Associació en data inicial per 290.201,84 € i incrementat en 93.254,89 € el que fa un total de 383.456,73 € per executar fins a data 31 d'octubre de 2025.
- Aportacions voluntàries: 1.000 € . És una quantia simbòlica. Anualment incorporarem dins el pressupost una part d'aportacions dels beneficiaris de les ajudes de les diferents convocatòries. Les bases de les convocatòries estableixen que voluntàriament el beneficiari de l'ajuda podrà donar un 1% de l'import concedit a Mallorca Rural per la gestió dels expedients. Podem dir que són insignificants en els ingressos de l'Associació.
- CaixaBank: 15.000 €. A finals de l'any 2022, i en el marc del seu Programa d'Obra Social "Tierra de Oportunidades", signam un Conveni destinat a promocionar la innovació i l'emprenedoria dins la zona Leader potenciant projectes del sector agrari/agroalimentari. Preveiem que aquesta col·laboració es pugui mantenir en els propers anys, així com potenciar les pròpies actuacions amb aquesta o altres línies de finançament.

Amb tot això, s'assegura que durant el període de vigència de l'EDLP 2023-2027 els projectes propis previstos es puguin dur a terme. Pel que fa a les línies d'ajuts a convocar els diferents agents i entitats locals relacionats amb el sector agrari i agroalimentari, aquestes dependran dels recursos financers provinents de les fonts per als propers quatre anys.

15.2. Procediments de gestió

Com es ve descrivint, la implantació de l'EDLP 2023-2027 es realitzarà mitjançant l'execució dels projectes propis i, si s'escau, les actuacions públiques d'ajuts per a actuacions i projectes promoguts per promotors públics o privats sempre que es consideri oportú i es disposi dels recursos financers necessaris.

Mitjançant aquestes activitats públiques, l'Associació Mallorca Rural, a través de la seva Junta Directiva i l'autorització de l'Autoritat de Gestió a les normes reguladores de la convocatòria i aprovació de les mateixes, podrà seleccionar aquelles activitats o projectes subseqüents sota els principis de:

- **Transparència:** es disposaran a coneixement públic els mecanismes emprats per a la valoració, selecció i aprovació de les actuacions subvencionades, facilitant

el coneixement per part de tots els agents interessats a través dels mitjans propis del GAL. Es tractarà així de garantir l' absència d' acords o relacions ocults.

- **Publicitat:** s'informarà de les actuacions des dels mitjans propis del GAL: pàgina web, xarxes socials i altres espais de participació en els quals intervé el GAL, així com a través d'altres mitjans que es considerin oportuns.
- **Concurrencia:** en el cas de les convocatòries d' ajuts, es garantirà el procés de concurrència competitiva sense cap altra limitació que les establertes en les mateixes. Per a la contractació de serveis externs, s' asseguraran els mitjans establerts pels estatuts del GAL.
- **Objectivitat:** els procediments de gestió i criteris de prioritització per a la selecció estaran totalment definits, adaptats al context i seran mesurables, i s' assegurarà que garanteixen l' adequada motivació de concessió o denegació.
- **Imparcialitat:** s' assegurarà que els membres de la Junta Directiva s' abstindran de participar en debats i votar qüestions relatives que tinguin interès directe o indirecte per motius de titularitat, econòmics, o personals. A més, l'equip intern del GAL s'ha de participar en la preparació, validació i emissió d'informes dels projectes que es presentin.
- **Eficàcia i eficiència:** es resoldran en exclusiva aquells projectes o activitats que tinguin relació directa amb la consecució dels objectius específics de l'EDLP 2023-2027.
- **Igualtat:** es garantirà la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, sota criteris de no discriminació per identitat de gènere, així com la participació activa de les dones en les actuacions contingudes en els projectes, facilitant els processos de comunicació i programació d'actuacions amb perspectiva de gènere i conciliació familiar, perquè almenys un 50% de les participants siguin dones.
- **No discriminació:** s'adonen que totes les actuacions incloses en el marc de la implementació de l'EDLP 2023-2027 responguin a la no discriminació per orientació sexual, nacionalitat, religió o una altra condició, garantint la igualtat d'oportunitats entre les persones.

Garantia d'absència de conflictes d'interès

Els òrgans de govern i administració de l'Associació Mallorca Rural, com també les comissions o comitès creats en el si de la Junta Directiva per gestionar tasques específiques, aborden les situacions de conflicte d'interessos, és a dir quan un membre d'aquests òrgans tingui interès personal en un assumpte que es tracta, procurant que aquest membre s'abstingui d'intervenir en el procediment, tot això en compliment del que estableix l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

En base a això, prenent la responsabilitat que li correspon, el GAL elabora el següent procediment per detectar, prevenir i solucionar els possibles conflictes d'interessos que puguin sorgir en el curs de la implementació de l'EDLP 2023-2027, a fi de garantir els principis a dalt exposats.

El procediment de gestió i garantia d'absència de conflicte d'interessos recull dos tipus de controls: (1) preventiu, orientat a anticipar l'aparició del conflicte d'interès, i (2) de detecció i actuació, orientat a identificar, actuar i mitigar els efectes produïts pel cas de conflicte, frau, corrupció o doble finançament, de la forma més

- **Preventiu:** el personal tècnic, administratiu i financer del GAL, així com els membres de la Junta Directiva i altres agents externs que tinguin relació estreta amb la implementació de l'EDLP 2023-2027 signaran la declaració d'absència de conflicte d'interessos. Quan existeixin circumstàncies que influeixin en l'exercici imparcial i el desenvolupament de les funcions pròpies, els òrgans de presa de decisions s'abstindran d'intervenir en la gestió del relatiu a l'Estratègia, aplicant de forma específica el principi d'*imparcialitat*.

A més, es comprovarà de forma expressa que no es presentin declaracions o documents falsos o inexactes, així com que les entitats públiques i entitats beneficiàries o altres agents necessaris per a l'òptim desenvolupament dels projectes no incompleixin cap de les obligacions en matèria de *comunicació* i Finalment, es comprovarà que la destinació de les actuacions o ajuts econòmics concedits sigui el que es va establir en el moment inicial.

- **De detecció i actuació:** seguint els principis de *publicitat* i *transparència*, es donaran a conèixer tots els criteris de selecció i prioritització en les bases reguladores i de les bases públiques en els mitjans habituals del GAL. En relació a la detecció, s'establirà un sistema de "banderes vermelles" per identificar pressupostos o factures

amb la redacció o format, o qualsevol altra anormalitat en la presentació dels tràmits per part de tercers.

Finalment, per a la solució dels conflictes d'interessos, es garantirà que la taxa de representativitat entre agents del sector privat i públic sigui equilibrada, almenys del 50%, excepte en les línies definides de forma específica per a les entitats locals. Finalment, s'establirà un canal per a la comunicació de sospites de frau, així com de denúncia d'irregularitats.

16. IMPLANTACIÓ TERRITORIAL

Integració en xarxa regional o nacional

El GAL mantén estretes relacions amb els seus homòlegs de les altres Illes, amb la qual cosa es pot afirmar que existeix de fet una **xarxa de les Illes Balears**. Com a exemples recents d'aquestes relacions es podria citar el projecte de cooperació amb el Grup de Menorca centrat en les aplicacions de la llana d'ovella en l'àmbit de l'artesania (que es troba en fase inicial) i també la participació del gerent del Grup d'Eivissa i Formentera en el comitè d'experts constituït en el marc del procediment de contractació dels treballs de redacció de la nova Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu de Mallorca.

Igualment es destaquen les nombroses reunions, presencials i telemàtiques, mantingudes en els darrers mesos amb l'autoritat de gestió del PDR per preparar la transició al nou període de programació 2023-2027, així com la transferència de coneixement i retroalimentació per a l'elaboració de la present EDLP 2023-2027.

Durant tot el desenvolupament de l'EDLP 2023-2027 es continuaran establint les sinergies ja establertes, i a més, es reforçaran les relacions específicament per al desenvolupament del **projecte estratègic de cooperació PC8. EL CAMP COM COSA DE JOVES**, atès que la seva finalitat última busca assolir un impacte territorial de gran escala, amb repercussió a tot l'arxipèlag balear.

Per la seva part, a nivell nacional, i més enllà de les Illes, el GAL està integrat en la Red Española de Desarrollo Rural i a través d'aquesta xarxa participa en la Red Rural Nacional del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Per això, es donarà continuïtat a aquesta participació, tractant de mostrar l'EDLP 2023-2027 com a element estratègic amb possibilitat de replicabilitat i transferència a altres territoris amb característiques socioeconòmiques similars.

Descripció del grau d'implantació de l'entitat al territori proposat

La implantació del GAL en el territori de referència és una realitat però també és un repte en el sentit que sempre es pot reforçar o consolidar. Per valorar la situació actual es pot prendre com a indicador la resposta majoritària dels ajuntaments al pla de quotes implantat en el 2019, que ha estat d'acceptar aquesta obligació; i en el mateix sentit, en els darrers dos anys s'han registrat sol·licituds d'incorporació a la zona LEADER per part d'ajuntaments de municipis limítrofs.

I si prenem com a indicador les entitats privades membres del GAL, des del punt de vista dels municipis on aquestes es troben situades, es deixa veure que n'hi ha de tot arreu de la zona LEADER. I també s'arriba a la mateixa conclusió si es contempen els projectes per als quals s'han sol·licitat subvencions en les darreres convocatòries publicades.

En funció d'això, l'EDLP 2023-2027 busca obtenir un grau d'implantació en el territori alt, en tant element estratègic per al manteniment i dinamització dels socis existents així com per a l'atracció de nous.

Atès que alguns dels projectes afronten la innovació des de la conformació de nous ecosistemes i sinergies entre diferents agents de l'àmbit privat, públic, acadèmic i ciutadà, com són el *P2. DINAMITZACIÓ DE XARXES DE TREBALL* I *P9. LIVING LAB A L'AGRICULTURA ECOLÒGICA*, s'espera que hi hagi una major implicació de les principals institucions acadèmiques, els centres formatius en matèria agrària, els serveis d'innovació i ocupació regionals en matèria de treball, per la qual cosa es proposa dinamitzar de forma més activa la seva intervenció en les trobades i projectes en els quals intervé de forma directa la creació de sinergies i xarxes de col·laboració.

Per la seua banda, s'espera un major nombre de ciutadania coneixedora de les actuacions promogudes pel GAL, així com dels projectes propis que tenen especial impacte en el teixit social, com ara *P4. IDENTITAT LOCAL*, *P5. DEL CAMP A L'ESCOLA*, *P6. POSSEM EN VALOR EL NOSTRE CAMP*, *P7. SECTOR AGRARI EN FEMENÍ*, I *PC8. EL CAMP COM A COSA DE JOVES*, per la qual cosa les actuacions de comunicació hauran de reforçar la difusió així com animar a la participació d'aquests agents.

Pel que fa al sector privat en el seu conjunt: titulars d'explotacions i agents agrupats, es tractarà de reforçar la presència de forma directa, ja que la gran majoria de les actuacions a aquest sector s'orienten a la formació en competències, i la disponibilitat de recursos per a això és un grau d'implantació elevat. Especialment respecte als projectes *P1. DIAGNÒSTIC I PLA ESTRATÈGIC DIGITAL*, *P3. PROGRAME DE SUPORT A*

L'EMPRENEDORIA AMB FINANTZIACIÓ LEADER, P4. IDENTITAT LOCAL, P10. ECONOMIA CIRCULAR A LES EXPLOTACIONS I A11. AIGÜES REGENERADES.

Finalment, tot i que l'actuació dels ajuntaments i altres entitats locals és àmplia en la trajectòria del GAL, tal com s'ha anat descrivint, ja que hi ha projectes propis i línies d'ajuda en les quals els ajuntaments tenen especialitat i/o marge d'actuació, es busca un major enganxament i activitat per part d'aquests. Especialment per a l'òptim desenvolupament de la *A12. CONSERVACIÓ I MILLORA DEL PATRIMONI RURAL.*

17.ANNEX

17.1. Annex I: plantilla per al seguiment dels indicadors

PROJECTE	INDICADOR	SEGUIMENT					RESPONSABLE	FONT				
		2023	2024	2025	2026	2027		2023	2024	2025	2026	2027
P1	II1. Valoració en els qüestionaris d'avaluació per a assistents a les formacions (>5)											
	IE1. Estudi realitzat (sí/no)											
	IE2. Nombre d'actuacions de formació realitzades (Nº)											
P2	II2. Nombre d'assistents a les trobades organitzades (Nº)											
	IE3. Nombre d'activitats per a la creació de xarxes i sinergies realitzades (Nº)											
P3	II3. Nombre de projectes d'emprenedoria recolzats (Nº)											
	IE4. Nombre d'actuacions de suport a l'emprenedoria realitzades (Nº)											
P4	II4. Execució de la campanya (sí/no)											

	IE5. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització i mentoria realitzades (Nº)												
P5	II5. Valoració positiva en els qüestionaris d'avaluació per als docents (>5)												
	IE6. Nombre d'activitats de sensibilització i formació realitzades (Nº)												
P6	II6. Nombre de visualitzacions de la campanya en plataformes digitals (Nº)												
	IE7. Nombre d'activitats de comunicació realitzades (Nº)												
P7	II7. Nombre de dones assistents a les activitats (Nº)												
	IE8. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria i tutorització realitzades (Nº)												
PC8	II8. Nombre de joves assistents a les activitats (Nº)												
	IE9. Nombre d'activitats de formació, difusió, sensibilització, mentoria, tutorització i assessoria realitzades (Nº)												
P9	II9. Nombre de nous projectes de cultiu lligats a la sostenibilitat ambiental i climàtica (Nº)												
	IE10. Execució de l'estudi (sí/no)												
P10	II10. Nombre d'assistents a les activitats (Nº)												

	IE11. Nombre d'activitats d'animació, formació, mentoria i sensibilització realitzades (Nº)												
A11	II11. Nombre d'agents privats beneficiaris (Nº)												
	IE12. Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)												
A12	II12. Nombre d'agents públics i privats beneficiaris (Nº)												
	IE13. Nombre de línies d'ajuts convocats (Nº)												

MALLORCA
 RURAL
ASSOCIACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT RURAL